

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

SLOVENE

Telefoni uredništva in uprave: 40-01, 40-02, 40-03, 40-04, 40-05 — Izhaja vsak dan zjutraj razen ponedeljka in dneva po prazniku

Cekovni račun
Ljubljana številka
10.650 in 10.549 za
inzerate.

Uprava:
Kopitarjeva ulica
številka 6.

Konec francosko- angleške zveze

Sklep Francije, da prične pogajanja za mir z Nemčijo in z Italijo, je dovedel do preloma zveze z Veliko Britanijo. Sicer je ta zveza bila razmeroma mlada, kajti v času, ko je Nemčija zopet zasedla Porenje, je Anglija pustila Francijo na cedilu, ki se je hotela z orožjem zoperstaviti Hitlerjevi Nemčiji radi prelomitve versajske pogodbe. Anglija se tedaj za francoske razloge ni veliko brigala, ampak je že nekaj mesecev pozneje podpisala z Nemčijo ceilo pogodbo, ki je urejala medsebojno oboroževanje na morju. Dotična pomorska pogodba je bila v prilogi Britanije in je bila sklenjena popolnoma brez sodelovanja in vprašanja Francije.

Tesno sodelovanje angleško-francoske politike je najnovejšega izvora. Pričelo se je prav za prav šele ob drugi delitvi Češkoslovaške, to se pravi v tistem trenutku, ko je Nemčija zasedla Prago in je narodni socializem razglasil, da se ne bori več za načela združitev nemškega naroda, kateri cilj je bil dosežen, ampak da bo poslej vodil borbo za »nemški življenjski prostor«.

Sele tedaj so na Angleškem pričeli razumevati, da ima nemška dinamika pomen, ki presega ozke srednje evropske meje in da se ji Anglija more ustaviti samo s pomočjo Francije. Od tega trenutka dalje je narodni socializem začela podpirati francosko celinsko politiko v Evropi. S tem je Francija dobila nekakšno nadomestilo za Sovjetijo, ki se je pričela izmikati. Vseeno pa je ta politika, ki sta jo od tega trenutka dalje Francija in Anglija vodili na evropski celini, bila nekoliko enostranska: na eni strani francoska vojaška sila ni ustrezala oni širokopotezni francoski celinski politiki, ki je prepletala skoraj celo Evropo, na drugi strani pa Anglija, kot izrazita pomorska sila, ni bila najpriljubnejše orožje za učinkovito francosko celinsko politiko. Da se izrazimo bolj jasno: v trenutku, ko je Anglija podala svoje jamstvo Poljski, se je angažirala dokaj drzno, ker v resnici ni imela nobenih primernih sredstev, da bi Poljski pomagala, če bi bila od Nemčije napadena.

So to ugotovitve, ki so obče znane. Anglija pred letom dni ni imela več kot samo eno stvarno silo in to je bilo njeno brodogradništvo. In ravno zato, ker je to njeno glavno orožje še do danes, ga do sedaj še tudi ni v odločilni meri uporabila in ga tudi ne misli uporabiti, razen v skrajni sili. Ako je namreč potlačeno britansko brodogradništvo, potem je konec britanskega imperija, čeprav bi Anglija še obstojala, dasi kajpada izpostavljena zelo nevarnim napadom z evropske celine. Ze nagon samohrane Angležem torej narekuje, da ne trošijo s svojo mornarico, ampak jo hranijo za odločilna dejanja in jo šele tedaj uporabijo kadar bo v nevarnosti njihovo lastno otočje in pota, ki do njega vodijo.

Za širokopotezno celinsko vojskovanje Anglija Franciji saj v doglednem času ni mogla bogve kaj nuditi. Tako je v glavnem Franciji pripadla skrb, kako se bo zoperstavila velikanski nemški premoči. Ne mislimo tukaj zmanjševati odlične vloge angleškega letalstva v dosedanjih vojski kakor tudi ne pogumnega zadržanja britanske mornarice, ki je bistveno pripomogla k rešitvi čet iz Flandrije, čeprav so bile njene izgube znatne. Prav tako se ne sme podcenjevati pomoči britanskega ekspedicijskega zbora v Belgiji in na Sommi in potem na Seini. Gre le za razmerje sil v obeh bitkah na zapadni fronti in za dejstvo, ki ga je tudi maršal Petain podčrtal, da britanske suhozemske sile niso mogle v zadostnem številu podpreti Francije v njenem odločilnem boju. Glavni vzrok pa je v tem, da Anglija ni pravočasno poklicala svojega moštva pod orožje in da šele sedaj v zadnjem času nekoliko hitreje kliče nove letnike pod zastavo. Ne gre torej za očitke, prav tako kakor tudi predsednik francoske vlade maršal Petain ni hotel Angležem ničesar očitati, temveč gre le za ugotovitev dejstev, ki so nesporna.

Izven razprave mora ostati silen napor Angležev, ki je presenetil in ki so v zadnjih časih vse storili, da bi učinkovito podprli zavezniško stvar, bodisi pri suhozemski vojski ali na morju ali v zraku. Francozi sami so jim dali vse priznanje in tudi sedanja francoska vlada.

Tako pa so morali Francozi z dosti šibkejšo armado nositi skoraj izključno vso težo dveh silovitih bitk na zapadu in ko je v nedeljo zvečer Anglija predlagala Franciji »neločljivo zvezo« obeh imperijev, je njena ponudba prišla prepozno. Jasno je namreč moralo biti za vsakogar, da bi pri nadaljevanju boja žrtve ne bile enako porazdeljene. Ze sedaj je morala Francija plačati mnogo težji krvni davek in morala bi ga v taki zvezi popolnoma nesorazmerno plačevati še dolge mesece, preden bi Angleži izvežbali kakšnih 50 divizij, ki bi bile potrebne, medtem ko Francija že od septembra lanskega leta stoji z vso svojo vojaško močjo na bojišču. Razen tega pa tudi položaj Francije in Anglije po zadnjem porazu ni več isti. Francija, ki je bila porazena v Evropi in ki je zgubila celo svoje glavno mesto, ni več imperij, medtem ko je Anglija še nedotaknjena na svojem otoku in je slej ko prej glava velikega angleškega imperija.

Premirje se sklepa v Compiégneu

V istem gozdu in istem železniškem vozu so bili v Hitlerjev navzočnosti izročeni francoskim zastopnikom pogoji za premirje

Compiégne, 21. junija. DNB: Točno na tistem mestu in v istem vagonu, v katerem je maršal Foch novembra 1918 sprejel nemško odposlanstvo za sklenitev premirja, toda pod nedvomno dostojnejšimi okoliščinami, s katerimi niso hoteli ponižati potlačene sovražnika, so danes francoski pooblaščenici sprejeli iz ust pooblaščenca vrhovnega poveljnika nemške oborožene sile generala Keitela pogoje, pod katerimi je nemška vojska voljna pristati na premirje. Na vseh poteh, ki vodijo v Compiégneski gozd so bili postavljeni stražniki. Obenem je bil s kordonom onemogočen dostop nepoklicanih tudi v okolico tega gozda. Nekaj stran od poti, ki vodi h kraju, kjer je bilo sklenjeno premirje leta 1918 in kjer naj bi bili razgovori za premirje 1940, se nahaja velik šotor za francoske delegate. Njihov šotor je udobno urejen. Na mizi se nahaja koledar, ki kaže zgodovinski dan 21. junija 1940. Na drugih mizah se nahajajo mape in pisalni pribor, kadilni pribor itd. Spomenik, ki je bil postavljen na kraju, kjer je bilo sklenjeno premirje 1918, je pokrit z nemškimi zastavami. Na glavni poti, ki vodi h kraju pogajanj, je postavljena častna četa dveh vodov pehote in enega voda letalcev. Dva tira vodita od tam. Med tema tiroma se nahaja spominska plošča z napisom: Tukaj se je 11. novembra 1918 zrušila zločina nemškega cesarstva, katero so premagali svobodni narodi, nad katerimi je Nemčija pokazala svoje osvojevalne namene. Sedaj je neposredno zraven te spominske plošče postavljena četa vodje rajha. Točno na kraju, kjer so bila 11. novembra 1918, se nahajajo vagoni, v katerih so bili tedaj pogajanja in v katerih bodo danes predstavniki premagane Francije poslušali pogoje za premirje. Notranost vagonov ni posebno okrašena. V sredi je velika miza, na kateri so bele platnice za pisanje s pozlačenimi nemškimi grbom. Na drugem tiru je spominska plošča, ki kaže kraj, kjer je bil vagon tedanjih nemških delegatov. Tu je tudi spomenik maršalu Fochu. Na mestu, kjer so bili takrat vagoni nemških delegatov, se nahajajo zastopniki domačega in tujega tiska, neposredno pred njimi pa so zasedli prostor spremljevalci generala Keitla, zastopniki admiralitete in častni gostje. Med njimi je bil tudi vodja SS Himmler, minister Lammers, ravnatelj tiska dr. Dietrich, načelnik operativnega oddelka poveljstva državne sile Bohrmann, general Jodl, general Bodenschatz, general Gleise Horstenau ter osebni in vojaški pribočniki vodje rajha. Nekoliko pred 15. je bila razvrščena častna četa. Ob 15.15 je z avtomobilom prispel vodja rajha. Hitler je obšel častno četo. Nato je vodja rajha, ki je za trenutek obstal pred spominsko ploščo, stopil v vagon. Nekoliko kasneje ob 15.30 se je pojavilo francosko odposlanstvo, katero so večeraj, v četrtke, spustili v nemške sprejme črte nekje pri Toursu. Francoske delegate je spremljal načelnik štaba glavnega poveljnika kopenske vojske general v. Tippleskirch. Delegati so prenočili v nekem pariškem hotelu in so zjutraj prispeli do Compiégne. Do samega sestanka jih je pripeljal polkovnik Thomas, poveljnik glavnega stana vodje rajha. Čim se je francoska delegacija

pojavi, je častna četa stala mirno. Vodja rajha je pozdravil vsakega posameznega francoskega delegata z nemškim pozdravom. Nato so udeleženci pri pogajanjih zavzeli svoje prostore. Vodja rajha se je vsedel na bočno srednje mesto ob mizi.

Hitler v Compiégneu

Berlin, 21. junija. t. Stefani: Danes popoldne je bilo objavljeno, da je vodja rajha Hitler sprejel francoske pooblaščenice v gozdu pri Compiégneu.

Hitler se je pripeljal v gozd malo pred 15.30 popoldne, in sicer v spremstvu zunanjega ministra von Ribbentropa, svojega namestnika Rudolfa Hessa, generala v. Brauchitscha in generala Keitela. Hitlerja sta pozdravila Göring in Räder.

Francosko zastopstvo je prišlo malo prej, in sicer so prišli general Hutzinger, član francoskega vrhovnega vojnega sveta, general Bergeret, podadmiral Leluc in veleposlanik Leon Noel.

Vodja rajha Hitler je izročil pogoje za premirje v gozdu Compiégne na istem mestu, kjer je v letu 1918 maršal Foch sprejel nemške posredovalce. Na tistem mestu, kjer je stal jedilni voz maršala Focha, so zgradili leta 1919 veliko spominsko betonsko ploščo okoli železniškega tira. Sedaj so na prav isto mesto pripeljali isti jedilni voz, v katerem je dne 11. novembra 1918 maršal izročil nemškim zastopnikom pogoje za premirje. Na istem mestu je sedaj vodja rajha Hitler ob 15.30 popoldne izročil francoskim pooblaščenem pogoje za premirje.

Vse, kar se je danes zgodilo v gozdu pri Compiégneu, je povračilo za krivico, ki se je zgodila Nemčiji. Dostojno postopanje s častno poraženim sovražnikom je v velikem nasprotju s tistim, ko so iz mržnje tako postopali z Nemčijo, dasi nemška vojska takrat ni bila poražena.

Uvod k pogojem

Na ukaz vodje rajha je general Keitel prečital naslednji uvod o pogojih za premirje:

Zaupajoč v zagotovila, ki jih je Nemčiji dal predsednik Wilson in ki so jih potrdili zavezniški, so nemške oborožene sile v novembru 1918 položile orožje. Tako bi se naj končala vojna z nemškim narodom, ki je nemški narod ni hotel. Sovražniške sile so bile v veliki premoči, toda nemška suhozemska vojska, mornarica in letalstvo niso bili poraženi.

Ko pa je prišlo nemško odposlanstvo, da bi sprejelo pogoje za premirje, pa so zavezniški prelomili vse obljube, ki so jih slovesno podali.

Dne 11. novembra 1918 se je prav v tem vlaku začela doba trpljenja nemškega naroda. Vse, kar je bilo mogoče naložiti kakšnemu narodu v pogledu nečasti, ponižanja in materialnega trpljenja, se je začelo na tem mestu. Pozabljene obljube in zatajene prisege so se zvalile na narod, ki po štirih letih junaškega odpora ni pričakoval ničesar drugega kot to, da bi se mu izpolnile obljube, ki so jih dajali demokratski državniki.

Dne 3. septembra 1939 — 25 let po izbruhu svetovne vojne — sta Anglija in Francija brez razloga napovedali vojno Nemčiji.

Sedaj je orožje odločilo o usodi vojne. Francija je poražena. Francoska vlada je zaprosila nemško vlado, da naj ji sporoči

Reynaud pri Petainu

Bordeaux, 21. junija. t. Reuter: Danes zjutraj je bivši predsednik francoske vlade Reynaud obiskal maršala Petaina in se z njim dalj časa pogovarjal.

Zanimivo je, da so inozemski listi že več dni pisali o tem, kako je Reynaud že odpotoval iz Francije. Časnikarji so ga videli že v Lizboni, kjer se je takoj z ameriškim letalom »Clipper« odpravil v Ameriko. »Clipper« pa ta teden sploh ni odletel v Ameriko in sedaj se vidi, da tudi Reynaud sploh še ni zapustil Francije.

in edini zmožen, da prepreči notranje nemire in razkroj, ki grozi ponižanemu in do dna duše poteptanemu narodu, ki ne bo štedil z očitki odgovornosti za sedanjí strašni položaj in bo krivce iskal predvsem v vseh vodilnih političnih strankah. In drugič bo tudi nova Francija, pa naj bo mir že kakršnekoli, skušala in morala živeti kot evropska država. Pri tem se zdi naravno, da bo kljub sedanjemu stanju iskala naravnega naslona pri ostalih latinskih sestrah, pri Španiji in Italiji, ki sta že prevzeli nove politične oblike, katerim bo verjetno tudi povojna Francija sledila. Zmaga nad Francijo pomenja tudi zmago nad evropsko demokracijo. Zaradi tega sklepamo, da sedanjí prelom francosko-angleške zveze ni samo prehodna epizoda v političnih in diplomatičnih odnosih, ampak je pričetek nove zgodovinske dobe za celinsko Evropo.

Železniški voz, v katerem je bilo 11. novembra 1918 podpisano premirje. — V prav istem jedilnem vozu in na istem mestu so francoskim pooblaščenem 21. junija 1940 izročili pogoje premirja. — Na sliki je drugi od leve maršal Foch, ki odnasa v aktovski podpisano premirje, četrti pa je tedanjí Fochov načelnik štaba, polkovnik Weygand, sedanjí francoski vojni minister.

pogoje za premirje. Če je bil določen zgodovinski gozd v Compiégneu za izročitev teh pogojev, tedaj je bilo to storjeno zaradi tistega krivičnega dejanja, ki se naj enkrat za vselej preda zgodovini in spominu, da to ni bilo častno za Francijo in da je to tedaj sunilo Nemčijo v največjo sramoto.

Po junaškem odporu je bila Francija poražena po krvavih bitkah in se je zrušila. Nemčija pa ne misli tako hrabremu nasprotniku dajati pogojev, ki bi bili sramotni.

Namen nemških zahtev pa je

1. da se prepreči ponovno vojskovanje proti Nemčiji;

2. Nemčiji mora prejeti vse varščine za nadaljevanje vojskovanja proti Angliji, ki je bilo Nemčiji vsiljeno, prav tako pa morajo biti sprejeta vsa predhodna določila za vstop novega mira; bistvene določbe pa morajo obsegati vse to, kar je potrebno, da se popravijo vse krivice in vsa škoda, ki so bile s silo prizadejane nemškemu narodu.

Potem ko je bil prečitan uvod v določbe o premirju, je vodja rajha zapustil kraj pogajanj, godba pa je zaigrala »Deutschland über Alles«.

Francoski zastopniki v telefonski zvezi s svojo vlado

Berlin, 21. junija. t. DNB poroča, da so pogajanja v gozdu pri Compiégneu ob 19 zvečer se zmeraj trajala. Takoj po Hitlerjevem odhodu so se začeli razgovori. Francoski zastopniki imajo na razpologo telefon, po katerem imajo neposredno zvezo s svojo vlado v Bordeauxu.

Francoski zastopniki so zapustili kmalu po 17 vagon in so se ob 18 vrnili v vagon ter nadaljevali pogajanja z generalom Keitelom.

Laval podpira Petaina

Bordeaux, 21. junija. AA. Havas: »Petit Parisien« poroča, da je bila večeraj pod predsedstvom narodnega poslanca in župana v Bordeauxu Marqueta seja parlamentarcev, ki bivajo v Bordeauxu. Na seji je bilo okrog 50 poslancev. Govoril je Pierre Laval, ki je rekel, da države ni mogoče rešiti z nadaljevanjem vojne. Posebna deputacija, v kateri so bili Marquet, Laval in Germain Martin je bila pooblaščenca, da je predsedniku vlade maršalu Petainu izrekla svoje prepričanje o enodusnem zaupanju narodnih poslancev, ki so v Bordeauxu.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Zemunska vrem. napoved: Pretežno oblačno in nestalno vreme skoro v vsej državi. Tu pa tam bodo nevihte in nalivi. Toplotna brez bistvene spremembe.

Ch. Baudvin, francoski zunanji minister

Vzroki francoskega poraza

Tankov in letal v Franciji sploh niso izdelovali v množinah
(Nadaljevanje s 1. strani)

Tankov in letal v Franciji sploh niso izdel. v množ.

London, 21. junija. AA. Reuter: Stalni Reuterjev dopisnik v Franciji, ki se je izkrcal v nekem južno-angleškem pristanišču piše med drugim:

Poraz francoske vojske ter eklep francoske vlade glede kapitulacije se pripisuje v francoskih objektivnih krogih velikim razlikam mnenja med člani francoske vlade. Tudi vrhovno poveljništvo francoske vojske ni pripisovalo kak poseben pomen tankom in letalstvu, temveč jih je smatralo za pomožne vrste orožja. Vrhovno poveljništvo je računalo na poziciji in trdnjavo vojn. General De Gaulle, ki je predvidel nemško taktiko in inspiciral Reynaudovo knjigo o mehanizirani vojni ter naročil serijsko izdelavo tankov in letal, je naletel na opozicijo vrhovnega poveljništva. Nemci so se takoj v začetku vojne o priliki borb v gozdovih Warnet prepričali o slabosti francoskih tankov ter so pospešili ustanovitev oklopnih divizij, tako da so na bojišču 100 km lahko vrgli v borbo 4000 tankov. Ko se je Nemcem posrečilo priti čez most na Meusi, ki zaradi fatalne napake ni bil vržen v zrak, se je morala francoska deveta armada umakniti ter omogočiti strašen predor, ki ga ni bilo več mogoče zamašiti.

Izgube, ki so potem nastale, so bile take, da junaštvo, sijajna taktika in neprestane borbe niso mogle nadomestiti izgube. To je bila pot k zmagi in Nemci so se krepko držali. Francozi so bili premagani zaradi pomanjkanja tankov in letal. S sklepm, da se prestolnica ne bo branila, je tudi javno mnenje izgubilo zaupanje. Ze ko je vlada prispela v Tours, so začeli krožiti glasovi o nameravani kapitulaciji. Poslan je bil zadnji poziv Rooseveltu. Zaenkrat so Reynaud, Mandel in drugi skušali odvrniti Petaina in generala Weygna od tega, da bi sklenili mir. Se vedno med seboj razprta je francoska vlada 13. junija odpotovala v Bordeaux.

Desorganizacija, ki je vladala v Toursu, sploh ni bila nobena desorganizacija v primeri z onem v Bordeauxu. Ureditev je bila primitivna in pomožne organizacije je še povečalo poraz. Sledil je sklep o rekonstrukciji vlade, tako da so prišli v njo samo ljudje, ki so bili pripravljeni skleniti premirje.

Premirje ne bo isto kakor leta 1918

Berlin, 21. junija. AA. DNB: »Deutsche Allgemeine Zeitung« objavila članek o priliki pogajanj za sklenitev premirja. List med drugim pravi:

Francija je premagana. Premagana je država, ki je skupno z nekaterimi drugimi državami delala na to, da se poniža Nemčija in da se ohrani sovraštvo proti nemškemu narodu in Nemčiji. Francija ni hotela poslušati glasu svoje vesti. Ta Francija je danes prišla v položaj, da mora zahtevati premirje. Toda sedanje premirje nima ničesar podobnega s premirjem leta 1918.

List piše nato o veliki zmagi nemške vojske, doseženi v relativno kratkem času. Premagana Francija naj sedaj razmisli o svojih napakah, ki jih je napravila in ki so spravile Evropo v nevezdržno stanje. Te napake so bile začetek cele vrste nastopov proti nemškemu narodu, kjer so povzročile reakcijo, kar je samo po sebi razumljivo.

Nato piše list o neposrednih vzrokih sedanje vojne in razvoju vojne operacije ter zmagi nemškega orožja. Na kraju pravi: Nemčija je pristala na pogajanja s francosko delegacijo. Francoska delegacija, ki jo je pooblastil maršal Petain, bo sprejeta. Od teh pogajanj zavisi nadaljnja usoda Francije.

»Berliner Börsen Zeitung« ugotavlja, da se je tudi zadnji ekspedicijski zbor angleške vojske vrnil v Anglijo.

Italijansko vojno poročilo

Nekje v Italiji, 21. junija. AA. Stefani: Sporočilo št. 10 štaba vrhovnega poveljstva državne oborožene sile:

V noči med 20. in 21. junijem so bila izvedena močna in precizna bombardiranja pomorskih oporišč na Bizerti in na Malti. Ogledniška letala stalno čuvajo nad pomorskimi in letalskimi oporišči v Sredozemlju.

V severni Afriki še vedno potekajo operacije na vzhodni meji. Navzile temu, da so operacije zelo omejene, pa je sovražnik izgubil dosedaj že več kot 10 letal. Okrog pobrezij je bilo izredno močno bombardiranje letalskega oporišča v Maršu Metrohuhu, pri čemer je bila povzročena velika škoda in povzročeni veliki požari. V vzhodni Afriki sta bili zbiti ob brezuspešnem napadu na naše letalsko oporišče Diavolo dve angleški letali. Sovražnik je zelo zmanjšal poletne svojih letal nad našim narodnim ozemljem. Vržena je v cellem ena bomba, ki je padla nedaleč na polje od Imperia.

Rim, 21. junija. AA. DNB: Tržaski Piccolo poroča: Na libijski meji je bil odbit angleški napad, ki je bil izveden z velikim številom tankov. Italijanske sile so bombardirale Solui.

Angleška letala nad severno Italijo

London, 21. junija. t. Reuter: Letalsko ministertvo objavlja danes, da so angleška letala 24 ur potem, ko je Italija vstopila v vojno, uspešno bombardirala italijanske tovarne v severni Italiji. Letala so bombardirala letalsko tovarno »Ansaldo« v Genovi in »Fiat« v Turinu. Letalcem je bilo onemogočeno, da naj izvrše poskus poleta nad Alpami in ta poskus se je obnesel. Letala so pri tem morala leteti tako visoko in v takih razmerah, da so ei letalci morali pomagati z rezervami kisline in z maskami proti prerednemu zraku. Med poletom je padel gost eeg in zato je bila orientacija zelo slaba. Polet je bil zelo tvegan in so ga letalci opravili v nočnih in zgodnjih jutranjih urah.

Letala so se morala ob Alpah spuščati etrmo nad Turin in njihov polet je mesto in protiletalsko obrambo tako presenetil, da so letala lahko letala prav nizko. Tri ure so angleška letala bombardirala Turin in metala težke eksplozivne bombe. Angleški letalci so nad mesto spustili močne osvetljevalne rakete, ki so prav točno pokazale položaj vsega mesta in Fiatove tovarne so postale hitro in jasno vidne. Raketo na padalu je spustilo že prvo angleško letalo, ki je priletelo nad mesto. Raketa je nato dolgo krožila nad mestom.

Letala so začela spuščati bombe in pri tem so v tovarnah Fiata nastale take eksplozije in tak požar, da je letalcem v letalih za več minut vzelo vid, dasi ko leta letala 5000 čevljev visoko (1500 metrov). Nato so padale bombe na južni del tovarne. Tja je padlo osem težkih bomb, ki so napravile veliko škodo in povzročile ogromne požare.

Bombe so padle tudi na železniško križišče in tovarni kolodvor severno od mesta. Na postaji je bilo ravno več tovornih vlakov.

V Genovi so bombe padale na severu na tovarne »Ansaldo«. Bombe so povzročile številne hude eksplozije.

Francoski tank pripravljen za boj. — Francoske čete topničarjev na nohoda.

Nemško vojno poročilo

Francoski odpor v Maginotovi črti ponehal
Povečana delavnost na morju

Glavni stan vodje rajha, 21. junija. AA. DNB:

Vrhovno poveljstvo sporoča:

Premiki naših čet za zavzetje Normandije, Bretagne in pokrajine med izlivom Loire in doline reke Rhone se nadaljujejo po določenem načrtu. Naše nagle čete, ki napredujejo v Burgundiji, so po borbi zavzele Lyon. Pri zavzetju Neverse so naše čete zavzele tudi 700 novih tankov in oklopnih avtomobilov.

V Alzaciji in Loreni se nadaljuje čiščenje linije Maginot od posameznih sovražnih oddelkov, ki še delno dajejo odpor. Deli francoskih čet, ki so bili obkoljeni v severni Loreni, so razbiti in jih napadamo. Posamezni sovražni oddelki se še drže v zahodnem delu Vogezov, kjer je znana višina, znana iz svetovne vojne Hartmansweiller, kjer so se v svetovni vojni bile hude borbe. Sedaj je ta točka zavzeta.

Naše letalske sile so tudi 20. junija nadaljevale z napadi na prometne žile sovražnika za bojiščem. Blizu Palatinskega gozda so naše letalske sile Stuka podrle veliko število utrdb v Maginotovi črti ter jih uničile z bombardiranjem in s tem strle sovražnikov odpor. Pri borbah v Alzaciji, kjer smo zavzeli Strasbourg, Colmar in Schlestat, so naše letalske sile dajale močno podporo naši pehoti. Nemška letala, kakor tudi lovka letala so včeraj izvedla napade na ladje pred pristaniščem ob izlivu Loire, kakor tudi na izlivu Gironde, ter so pri tej priliki potopile neko prevozno ladjo z 10.000 tonami ter eno sovražno pomožno ladjo štirih tisoč ton.

V noči med 20. in 21. so sovražne letalske sile izvedle mnogo poletov nad severno Nemčijo, kjer so kakor do sedaj metale bombe na nevojaške objekte. Storjena škoda je neznatna. Toda pri tem je bilo ubitih več civilnih oseb. Skupne izgube so-

vražnika so včeraj znašale šest letal, od katerih so bila štiri zbita od protiletalskega topništva. Dve naši letali se nista vrnila na svoja oporišča.

Naše podmornice poročajo, da so potopile štiri angleške trgovske ladje, med njimi tudi ladjo podjetja Royal Mail od 11.000 ton. Pri naglem prodoru skozi oklopne in betonirane utrdbe Maginotove črte, katerega so izvedle naše pehotne čete in pionirji z velikimi junaštvi in težko borbo, je bilo zasedenih več sovražnih utrdb. Posebno so se s hrabrostjo in neustrašenostjo odlikovali poveljniki pehotnega polka polkovnik Svalbe in major Wildermut, kakor tudi poročnik v. Ketelhot.

Angleška letala nad Nemčijo

Köln, 21. junija. AA. DNB: Ob priliki letalskega napada, ki so ga zavezniki izvedli med 18. in 19. junijem, so padle bombe na predmestja ob desni obali Rena. Ubite so bile štiri osebe, od katerih so bili trije policijski uradniki, ki so opravljali svojo dolžnost. Porušena je bila ena stanovanjska hiša, več pa poškodovanih. V noči med 19. in 20. junijem je bil ponoven letalski napad na Köln. Sovražnik je z velike višine metala bombe, ki so padale na mestne četrti, kjer biva civilno prebivalstvo. Bombe so poškodovale precej hiš. Ubiti sta bili dve osebi.

Mannheim, 21. junija. AA. DNB: V teku noči so angleška letala letela nad Mannheimom in Ludwigshafenom, vendar se jim ni posrečilo napraviti posebne škode, ker so bombe padale le v bližini omenjenih mest.

Francoski begunci v Švici

Bern, 21. junija. I. L. Uradna švicarska brzojavna agencija poroča, da je število francoskih vojakov, ki je pribežalo na švicarsko ozemlje, v četrtek zjutraj preseglo 40.000 mož. Francoske čete pa nepretrgoma prihajajo v čim večjem številu. Proti večeru v četrtek je znašalo njihovo število že 63.000 mož. Med njimi je cela divizija 20.000 mož, med katerimi je 8000 Poljakov. Dospel je ogromen artiljerijski zbor s 1000 topovi velikega kalibra. Dospel je tudi cel letalski park. Računajo, da bo že v kratkem to število preseglo 100.000. Nemške avtokolone, ki so jih francoski vojniki srečali na poti, jih niso ustavljale, ker ni mogoče bežičnih vojakov odpravljati kot ujetnike v Nemčijo, ker bi to vzelo preveč časa in dela, pa tudi prehraniti bi jih ne bilo lahko. Nemci so ponekod bežičim vojakom pokazali celo najkrajšo pot do švicarske meje. Vojaki so hudo zdelani in posebno obutev je zelo trpela, ker so nekateri reveži korakali peš celih 400 km. Mnogi švicarski krogi trdijo sprito tega, ker se med zaplenjenim vojnim materialom francoskih čet nahajajo nerabljene strojnice in čisto novi tanki plamenometi, da je v nekaterih ednicah morala delovati defetistična propaganda v izredni meri. Pa to so samo domneve. V Švico je pribežalo tudi mnogo generalov. Seveda je vse to velika nadloga za Švico, ki pa za begunce vzorno skrbi in jih namešča tudi visoko v gorah. Veliko je tudi ranjencev, ki jih spravljajo takoj v bolnišnice in za nje z vso požrtvovalnostjo skrbje. Najbolj zanimivo je bilo, ko je prišel oddelek, med katerim

so kmalu spoznali 50 miličnikov iz španske državljanske vojne, ki so bili svojčas pribežali v Švico, so pa tam zagrešili razne zločine, pa so pravčasno zbežali. Zdaj so jih seveda zopet zaprli.

Madrid, 21. junija. Vedno več francoskih čet in letalcev prihaja na pirenejsko mejo in se udaja španskim obmejnim stražam. To so oddelki, ki beže iz zapadne Francije, kjer prodirajo nemške armade skoro brez vsakega odpora.

Zeneva, 21. junija. AA. DNB: List »La Suisse« piše, da je prispela na švicarsko mejo skupina 45 avtomobilov, v katerih je bil štab 45. francoskega zbora pod poveljstvom generala Heiga. Tega so internirali nekje v notranjosti Švice. Med francoskimi četami, ki so bile v zadnjih 2 dneh razorožene, je tudi polk kolonijalnih čet in 2000 ranjenih francoskih vojakov, ki so jih namestili v bolnišnicah.

Bern, 21. junija. AA. Stefani: Danes so poslali v koncentracijsko taborišče okrog 16.000 poljskih in okrog 20.000 francoskih vojakov, ki so prestopili mejo. Med njimi se nahajata tudi en poljski in en francoski general, ki je očitno imel nalogo sestaviti novo armado v Besançonu. Med temi četami so trije polki afriške konjenice z 2000 konji, veliko oklepni avtomobilov, topov vseh kalibrov in raznih vozil.

Francoski begunci v Angliji

London, 21. junija. Reuter: Glavni dopisnik agencije Reuter v Franciji je poslal iz neke luke v Južni Angliji tole brzojavko:

Prispeli smo nocoj sem s parnikom, ki je poleg normalnega števila potnikov pripeljal iz Francije še čez 1300 beguncev, od katerih so mnogi iz Bruslja in Pariza. Naša ladja ponavadi prevozi 180 potnikov. Medtem ko je bila ladja vsidrana v ustju Gironde, so nemški bombniki leteli nizko nad njo ter jo napadali. Ob tej priliki je bil zbit en nemški bombnik. Na ladjo so se med drugim nahajali bivši angleški veleposlanik v Madridu sir Maurice Peterson, bivši francoski letalski minister Pierre Cot, baron Robert Rotschild, francoski dramatik Henry Bernstein ter bivši belgijski minister Jaspas. V zadnjem trenutku so vkrcali na ladjo 12 ranjenih Angležev.

Francoski begunci smejo biti v Španiji samo 24 ur

Irun, 21. junija. AA. DNB: Zaradi vedno večjega prehoda francoskih beguncev v Španijo so španska oblastva ojačale kontrolo na špansko-francoski meji. Ker se beguncem dovoljuje največ 24 ur bivanja v državi, nadaljujejo takoj pot na Portugalsko.

Poljska se bo vojskovala naprej

London, 21. junija. b. Poljska vlada je sklenila, da bo nadaljevala borbo za osvoboditev.

Prekinjen promet med Francijo in Švico

Zeneva, 21. junija. AA. DNB: Med Francijo in Švico je do nadaljne odredbe prekinjen promet.

Vojvoda Windsorski se vrne v Anglijo

London, 21. junija. Reuter: Londonski pooblašeni krogi izjavljajo, da je popolnoma neosnovana neresna trditve nemškega in italijanskega tiska, da je bilo izdano povelje za omejitev gibanja windsorskega vojvode, oziroma da se tako povelje namerava izdati. Vojvoda se še ni vrnil v Anglijo, podvzeti so pa vsi ukrepi za njegovo varnost.

Madrid, 21. junija. AA. Reuter: Vojvoda in vojvodinja Windsorska sta prispela iz Francije v Barcelono. Odpotovala bosta v Madrid, od tod pa v Lizbono, kjer se bosta vkrcala verjetno na pot v Anglijo.

Nezaželena ameriška časnikarja

Berlin, 21. junija. b. Zunanji minister je očitno sporočil tujim časnikarjem, da je bila vlada prisiljena odstraniti s tiskovne konference ameriška časnikarja Killa in Barnessa. Zunanji minister je obrazložil ta ukrep s tem, da sta omenjena ameriška časnikarja tendenciozno in neresnično obveščala ameriško javnost o dogodkih na bojiščih.

Romunija se bo naslonila na os Rim-Berlin

Bukarešta, 21. junija. m. Romunski politični krogi, kakor tudi vsa romunska javnost se še nadalje bavi s kapitulacijo Francije ter poudarjajo, da bo poraz Francije imel dalekosežne posledice za nadaljnji razvoj romunske zunanje politike.

Dobro poučeni krogi zatrjujejo, da se bo Romunija sicer še nadalje na vso moč trudila, da za vsako ceno ohrani mir in očuva svojo nevtralnost, toda v vseh svojih akcijah, da doseže ta cilj, se bo odločil naslanjati na sili osiša Rim-Berlin. Na ta način misli Romunija tudi obdržati ravnotežje odnošajev veseli na Donavi, predvsem ob njenem izlivu v Črno morje. To razpoloženje romunske politične javnosti je našlo veren izraz tudi v romunskem časopisju.

Tako današnji list »Curentul« objavlja v uvodniku, v katerem pravi, da bo Romunija nadalje vodila politično silo osiša in še bolj zblizala svoje odnose z Nemčijo in Italijo. To sodelovanje pa bo poverjeno osebam, ki sedanji položaj smatrajo za najboljšo konjunkturo, za svoje osebne interese in ambicije. Po zatrjevanju teh krogov Nemčija in Italija v Romuniji ne iščeta germanofilov in italofilov, temveč Romune, ki bodo branili prave interese romunske države.

Romunski politični krogi, ki odobravajo romunsko notranjo politiko, vidijo v razsulu, v katerem se vrge Francijo razne ljudske masonske vlade, najboljše opravilo za pravilno vodstvo romunske notranje politike. Romunsko časopisje poudarja, da je bila ta politika kralja Karla nad vse modra in dobro premišljena.

S tem vprašanjem se bavi »Romania« in pravi, da je monarhija vir romunske nacionalne zavesti, krščanska vera temelj mladine, vse pa osnova nove romunske državne ureditve, ki je disciplinirala vse prejšnje centrifugalne sile. V bodoče bodo vsi Romuni ene same misli in ena sama akcija, poudarja ta list. Zanimivo je, da »Romania« odgovarja tudi na zadnji govor predsednika madžarske vlade grofa Telekija, ki ga je imel v parlamentu in v katerem omenja krivico trianonske mirovne pogodbe. Romunija je vedno želela sodelovanja z vsemi narodi ter je znova zunanji minister dr. Cigurtu izjavil, da politika ohranitve neodvisnosti državnih mej z dobrimi odnosi z vsemi državami, predvsem pa z vsemi sosedami, zahteva razumevanje položaja ter

njene prilagoditve na podlagi narodnih romunskih koristi, ki so določene z zemljepisnimi praviciami in z zgodovinskim razvojem. V zvezi s tem dobro poučeni romunski krogi izjavljajo, da ni izključeno, da je Romunija že dobila gotova jamstva za svoje meje od Nemčije, kar bi se lahko sklepalo iz pisanja uradnih romunskih časopisov.

Bukarešta, 21. junija. m. Sredi se je vrnila v Bukarešto skupina romunskih inženirjev s profesorjem Manulescu na čelu, ki je na obisku v Berlinu in drugih nemških industrijskih mestih. Po povratku romunskih inženirjev vse romunsko časopisje poudarja prisrčen sprejem, ki so ga bili deležni romunski gostje. Dobro poučeni politični krogi smatrajo, da ima prof. Manulescu izredno dobre zveze z Železno gardo. Manulescu bo baje v najkrajšem času vstopil v stranko narodnega preporoda.

Novi sovjetski poslanik v Sofiji

Sofija, 21. junija. m. Za novega sovjetskega poslanika v Sofiji je imenovan Aleskander Andrejevič Lavriščev, dosedanji upravnik poslov sovjetskega poslanstva. Poslanik Lavriščev spada med odlične sovjetske mlade diplomate. V Sofijo je prišel skupno z bivšim sofijskim in sedanjim bukarštanskim sovjetskim poslanikom Lavrentijevim kot prvi tajnik poslanstva.

Bolgarski poslanik v Moskvi umrl

Moskva, 21. junija. DNB. Bolgarski poslanik Hristov je nenadoma umrl. Zadel ga je srčna kap. Todor Hristov je nastopil mesto poslanika v Moskvi februarja t. l.

Moskva, 21. junija. AA. DNB. Predsednik Sovjeta Kalinin je poslal kralju Borisu brzojavko, s katero izraža sožalje o priliki nenadne smrti bolgarskega poslanika v Moskvi Todorja Hristova. Predsednik sovjetske vlade in komisar za zunanje zadeve Molotov pa je poslal podobno brzojavko predsedniku vlade Filovu kakor tudi zunanjemu ministru Popovu.

Amerika ima vlado narodne obrambe

Vlada ni koncentracijska in republikanci v vladi ne zastopajo svoje stranke

Washington, 21. junija. Reuter. Rooseveltov tajnik Early je izjavil, da ga je predsednik Roosevelt pooblastil imenovati novo koalicijsko vlado, vlado narodne obrambe. Roosevelt je dejal, je izjavil Early, da je republikance pozval v koalicijsko vlado v imenu narodne obrambe, poudarjajoč, da je narodna solidarnost neobhodno potrebna v sedanjih dneh.

Washington, 21. junija. AA. Reuter. Bivši predsednik Zedinjenih držav Hoover je izjavil, da Stimson in Knox vstopata v vlado, da bi osebno sodelovala, ne predstavljata pa republikanske stranke. Zato s tem ni rešeno vprašanje koalicije obeh strank.

Roosevelt ne bo več kandidiral

Filadelfija, 21. junija. b. Predsedniški kandidat Landon je podal izjavo, da je predsednik Zdrženih držav Roosevelt dal novima ministroma Stimsonu in Knoxu jamstva, da pri prihodnjih predsedniških volitvah ne bo tretjič kandidiral za predsednika Zdrženih držav. Roosevelt je s tem podprl sestavo koalicijske vlade.

Predlog za vojno obveznost

Washington, 21. junija. Reuter. Senator Berg je predložil snovi predlog o obvezni vojaški službi za moške med 18. in 65. letom. Ta zakonski načrt je posledica posrečene propagande, ki jo vodi pol-

Skrivnosti božje ljubezni

Pesnik Robert de Lamenaiz nam pripoveduje sledeče:

Bila sta dva sosedata, oba oženjena in očeta mnogih otrok. Ker je takrat v deželi divjala huda vojna, je eden izmed njiju bil v velikih skrbih, kaj bo z njegovo ženo in otroki, ako bi bil poklican v vojsko in padel ali pa se vrnil pohabljen. Ta misel je glodala njegovo srce, kakor gloje črv jabolko.

Nekega dne, ko je spet delal na polju in bil ves potr, je v polju zagledal dve gnezdi z mladiči. Med delom zagleda ptico roparico, ki se je vrgla na eno izmed gnezd in odnesla mater, ki se je vila v njenih krempljih in presunljivo zakričala v smrtnem strahu. Mož je bil še bolj presunjen. Smrt matere je tudi smrt mladičev, si je dejal. Kaj bo z mojimi otroki, če jim smrt ugabi očeta? In bil je ves dan mračen in žalosten in celo noč ni spal.

Rano jutro se je spet podal na polje in šel pogledat gnezdo, kjer je pričakoval, da bo našel enega ali drugega od mladičev že mrtvega. Toda ko pogleda v gnezdo, je ves presenečen. Mladiči so bili vsi živi in vidno vsi nakrmljeni. Začuden se je skril za nek grm in počakal, kaj bo. Kmalu zapazi mater iz drugega gnezda, ki je napluta najprej svoje mladiče, potem pa mladiče iz drugega gnezda, da so bili vsi enako siti in zadovoljni.

To je povedal zvečer svojemu sosedu, ki mu je nato dejal: »Čemu si si prizadeval toliko skrbti? Bog nikoli ne zapusti svojih. Njegova ljubezen ima skrivnosti, katerih ne poznamo. Mi pa hočemo verjeti, zaupati in ljubiti ter hoditi svojo pot v miru. Če umrem jaz, boš ti oče mojim otrokom, če umreš prej ti, bom jaz skrbel za tvoje.«

Kovnik Adler, podpredsednik založniškega podjetja »New York Times«.

Washington, 21. junija. AA. DNB. Demokratiški senator Berg je vložil zakonski predlog, v katerem zahteva uvedbo splošne vojaške obveznosti v Zedinjenih državah. Vojna obveznost naj obsega vse državljane med 18. in 65. letom. Vsi moški med 21. in 45. letom naj bi pripadali operativni vojski, vsi ostali, t. j. od 18. do 21. in od 45. do 65. leta pa domobranski vojski.

Amerika še ne more poseči v vojno

Rim, 21. junija. AA. Stefani. Nemčija in Italija se pripravljata, da bosta odigrali zadnje dejanje v tej vojni, pravi »Giornale d'Italia«. To dejanje je

„Novi red“ v Aziji

Ze večkrat smo poudarjali, da je sedanja evropska vojna, ki že zdaj riše na obzorje bodočnost, ki je bo deležna Evropa, v zvezi z dogodki, ki se odigravajo v Aziji že od leta 1931., ko je Japonska začela svoj pohod na Kitajsko. Bilo je usodnega pomena za evropske velesile, da takrat niso znale zaustaviti početja, o katerem ni bilo tako težko predvidevati, kakšne posledice bo imelo tudi za našo celino. Zakaj čisto jasno je bilo, da vodja kitajske države maršal Cankajšek nehoti zastopa stvar Evrope, dočim je bil namen Japonske, kakor so njeni politiki opetovano sami izjavili, da ustanovi v Aziji nov red, to je da požene evropske velesile iz Azije. In vendar je prav tisto Društvo narodov, ki se leta 1931. ni upalo podvzeti korakov proti Japonski, ki je bila član tega društva, medtem ko je pozneje prisililo skoraj vse svoje članice, da so sklenile izvajati sankcije proti Italiji v zadevi Abesinije in s tem zakrivilo položaj, kakršnega imamo pred seboj v Evropi danes.

Res da Japonska s svojo politiko nasproti Kitajski do danes nima prave sreče. Kakor vemo, je bližnji cilj Japonske bil ta, da bi ustvarila sodelovanje med Kitajsko, Mandžurijo in Mongolijo pod nadvlado Japonske. Neposredni namen tega je bil, da se polasti velikih bogastev kitajske države, daljni in končni njen namen pa je ta, da bi s pomočjo gospodarskih zalog pa tudi ljudskega materiala dežel, ki štejejo 400 milijonov prebivalcev, sebi izvajala hegemonijo nad vso Azijo, kolikor ni v rokah Rusije. Nobena tajnost ni, da teži Japonska za gospodstvom nad vsem Malajskim polotokom, nad Filipini in nad Avstralijo; na azijski celini sami pa bi mogla Japonska postati gospodar francoskih indokitajskih kolonij in dobiti politično in gospodarsko nadmoč in vpliv v Zadnji Indiji, kjer ima že danes tesne zveze z Birmo, pa v Srednji Indiji, kjer vsi sovražniki Anglije danes netijo revolucijo. Prav za prav ni samo glavna, ampak tudi edina prava ovira tem načrtom kitajski vodja maršal Cankajšek, ki se že 9 let učinkovito upira japonski hegemonialni politiki na azijski celini in je tako naravni zaveznik Zedinjenih držav Amerike, Anglije, Francije in Nizozemske, ki nimajo v Aziji samo velike kolonialne posesti (izvzemši Ameriko), ampak tudi ogromne gospodarske koristi v kapitalih, ki so jih tam nalagali skoraj eno stoletje. Toda če bi bilo odvisno od evropskih velesil, bi bila Japonska že danes, ko so se te velesile spoprijele v boju za biti ali ne biti na zapadu, njihov najnevarnejši nasprotnik. Če bi se Japonski bilo posrečilo, da si Kitajsko podvrže, bi danes Indija bila že v plamenih, kar bi lahko pomenilo smrtni udarec za najmočnejšo velesilo Evrope in sveta sploh, to je za Anglijo. Japonska bi v takem primeru, če bi znala obenem razpravati vse svoje račune z Rusijo in si z njo razdeliti območje vpliva v Aziji,

Tine Gorjup: Kranj (1940). Z razstave v kranjski gimnaziji

napad na Veliko Britanijo. Očitno je, da poskuša Velika Britanija ohraniti francoski odpor proti Italijanom in Nemcem, da bi se tako vojna podaljšala in da bi prišlo kasneje do vojaške intervencije Zdrženih držav. Odpor Francije po zaprosenem premirju bi mogel pripeljati samo do uničevanja ljudi in do poslabšanja pogojev, ki sta jih postavili Italija in Nemčija. Odgovorna francoska vlada ve in maršal Petain se trudi, da bi rešil tisto, kar se rešiti da. V vsakem primeru, če bi se posrečilo angleški poskusi, pa bi bil odgovor Italije in Nemčije zelo učinkovit. Nemčija in Italija nimata namena kršiti Monroejeve doktrine, ker bi morebitna intervencija Zdrženih držav v evropski vojni pomenila predvsem zahodnim silam priliko, da v bodoče intervenirajo v ameriških stvarih. Sicer pa vsi vedo, da bi poseg Zdrženih držav v Evropo sprožil druga vprašanja na Tihem Oceanu, kjer ima Amerika svoje življenjske koristi.

Washington, 21. junija. AA. Reuter. Senat je sprejel predlog, da se pošljejo v Evropo ladje ameriškega Rdečega križa, toda nobena teh ladij ne bo smela brez posebnega dovoljenja pluti v conah, ki so blokirane.

New York, 21. junija. AA. Reuter. Pod nazivom »Odbor USA« se je ustanovil v New Yorku odbor, ki bo skrbel za otroke, katere bodo iz Evrope preselili v Ameriko. Začasni predsednik tega odbora je Rooseveltova soproga.

Washington, 21. junija. b. Tukaj so prepričani, da bo nova ameriška vlada naletela na nekatere težave na kongresu. Demokratiški senator Clark je izjavil:

To je nezaslišano, to je smatrati kot predigro za predlog, da Zdržene države stopijo v vojno. Demokratiški senatorja Walsh in Reynolds sta podala izjave v istem smislu, iz Bele hiše je bilo sporočeno, da se niso objavili razlogi za ostavko bivšega izolacionističnega vojnega ministra Woodringa, ker so bili preveč osebni. Woodring je dejal, da je odstopil zaradi izjav predsednika Roosevelta. Glede svojega programa je še enkrat izjavil, da je za nevmešavanje v tuje zadeve, ki se ameriškega področja ne tičejo. Upanje v ameriško intervencijo se je okrepilo. Izgledi za odpor Velike Britanije so izredno ugodni, zlasti po izjavi Beaverbroka, da izgube britanskega letalstva v zadnjih tednih niso bile velike in da so več kot izenačene z novimi letali.

Gospodarski sporazum med Italijo in Jugoslavijo

Rim, 21. junija. AA. Stefani: Italijansko-jugoslovanski mešani gospodarski odbor, ki je te dni zasedal v Rimu zaradi določitve načrta o trgovinski izmenjavi med Italijo in Jugoslavijo v letu 1941, je končal večeraj svoje delo. Predsednika obeh delegacij sta podpisala sporazum.

Zapletljajev med Nemčijo in Sovjetijo ne bo

Berlin, 21. junija. AA. DNB: Ker se v zadnjih dneh v angleškem tisku stalno pojavljajo vesti o koncentraciji neverjetno močnih ruskih sil na nemški vzhodni meji v zvezi z rusko akcijo proti Litvi, je Reuter 19. junija javil iz Kovna, da so opazili gibanja nemških čet v vzhodni Prusiji. Z uradne nemške strani se ob priliki te trditve kategorično izjavlja, da ni bilo nemških vojaških gibanj na nemško-litvanski meji. Nemški politični krogi izjavljajo, da v Angliji prikazujejo vedno isto sliko, ker vest o ameriški pomoči, kakor se zdi, ne vleče več, poskuša sedaj Reuter prepričati angleški narod v teh resnih dneh, da je treba pričakovati zapletljajev med Nemčijo in Rusijo.

Berlin, 21. junija. b. Sovjetska zveza je bila doslej obvarovana od vojne in je zaradi tega predvsem pokazala zanimanje za gospodarske in politične zadeve ter je skušala ohraniti dobre odnose z vsemi državami, zlasti pa z balkanskimi, ki za vsako ceno hočejo ohraniti mir in dosedanje stanje in ne dopuščajo, da bi se druge države vmešavale v njihove notranje stvari.

Majski v angleškem zunanjem ministrstvu

London, 21. junija. AA. Reuter: Sovjetski veleposlanik Majski je obiskal danes zunanje ministrstvo, kjer je več kakor eno uro razpravljal z državnim podtajnikom Buttlerjem.

Volitve v Sovjetiji

Moskva, 21. junija. Tass: Volitev narodnih predstavnikov v vrhovnem sovetu, ki so se vršile 16. t. m. v karelijsko-finski republiki, so je udeležilo 99,66% skupnega števila upravičenih volivcev. Za kandidate komunističnega bloka in izvenstrankarske kandidate je glasovalo 98,48% glasovalcev (?). Izvoljenih je bilo 133 poslancev, od teh 113 komunistov in 22 nestrankarjev. Med izvoljenimi predstavniki je 21 žensk.

Turčija si bo prisvojila Sirijo

Ankara, 21. junija. b. Pomočnik šefa turškega glavnega štaba Tyndys bo napravil daljši obisk Siriji, nad katero namerava Turčija prevzeti varstvo v danem trenutku. Smatrajo, da bo ta trenutek nastopil takoj, kakor hitro pride do končnega poloma Francije.

Damask, 21. jun. Reuter: Položaj v Siriji je še nadalje popolnoma miren. Glavni poveljnik vojnih sil na bližnjem vzhodu general Mittelhauser je naglasil v proglasu, objavljenem prebivalstvu, da je odločen ohraniti mir in udušiti vsak poskus nemirov. V vsej Siriji so podvzeti energični ukrepi.

Taylor bolan

New York, 21. junija. Reuter: Rimski dopisnik »New York Timesa« poroča, da je osebni Rooseveltov zastopnik pri sv. očetu Taylor resno zbolel. Taylor je star 65 let.

Španske ladje v Gibraltarju

Madrid, 21. jun. AA. DNB: Španska ladja »Sevillac« je bila ustavljena na potu med Južno Ameriko in Cadion ter odepnjana zaradi kontrole v Gibraltarju. V Gibraltarju se nahaja v preiskavi še neka druga španska ladja.

prebivalstva ter razpolaga z bogatimi gospodarskimi viri. Pa tudi Anglija v zadnjem času Japonski veliko popuška, tako da sta edini jez japonski ekspanzijski politiki Cankajšek in Zedinjene države Severne Amerike ne morejo pomagati svojim prijateljem v Evropi tako, kakor bi rade.

Politični zapiski

Dve obletnici

»Slovenski delavec« prinaša uvodnik s tem naslovom, kjer se peča s 50letnico papeževske okrožnice »Quadragesimo anno«, ki bosta obe drugo leto. V članku obravnava pomen teh dveh okrožnic za katoliško gibanje po svetu ter našo dolžnost, ravnati se po njih. Na koncu pa pravi: »Ljudi v teh težkih dneh verujemo, da ne delamo zaman. Previdnosti zaupamo in v njeno pravičnost verujemo. Delo bo rodilo svoj sad, spoznana resnica nas bo odrešila. Mnogo smo sicer zamudili, prepočasi smo se oklepali Cerkve... Kako bomo ti dve obletnici slavili? Upamo, da v kljub drugačnemu pričakovanju vendar le v duhu teh okrožnic. Nikjer naj v knjižnih predalih ne ostaneta zaprta, nebrani, nedoučeni. Drugo leto nas mora združiti vse, ki smo dobre volje, okrog duha teh dveh okrožnic. Načrti za novo družbo morajo zmagati, morajo se uresničiti. Kar je bilo zamujenega, moramo nadomestiti. Kar je bilo nasprotovano, jih bomo obžalovali. Z združenimi močmi se bomo poprijeli velike naloge ter s Cerkvijo v ljubezni zmagali. Že zdaj je treba misliti na ti dve važni obletnici, že zdaj je treba delati za uspešno proslavo. Drugo leto bi bilo že prepozno. Takrat bi mogli ustvariti le nekaj zunanjega, le nekaj videza, a nič resničnega.«

Vloga Rusije v naši usodi

V zagrebški »Novi Evropi« je izšel članek g. Ante Ciliga, ki je dalj časa prebival v Sovjetski Rusiji in ki med drugim tako sodi: »Kar se tiče vloge Rusije v naši usodi, moramo ugotoviti dve stvari: Najprej, da pozitivna pomoč in vloga Rusije v današnjem položaju južnih Slovanov ne moreta biti veliki. Rusija je daleč od nas, boriti se mora z velikimi notranjimi težavami, zaradi česar je danes njena glavna skrb ta, kako bi nas v svoji mednarodni igri izkoristila, ne pa kako bi nam pomagala. Drugič pa je to, ako bi se mogli res poslužiti tistih sil najhujših možnosti, ki jih nam odkrivajo novi odnosi z Rusijo, da moramo se poprej Srbi in Hrvati urediti svoje medsebojne odnose ter da nastopimo v Moskvi enotno. Če bomo hodili Stalina prositi pomoči vsak zase, bomo oboji propadli... Rusija je brez dvoma največja sila slovanstva. Vendar zaradi tega se ne smemo prezreti drugega dejstva, da Rusija vodi mnogo bolj rusko kakor pa slovansko politiko. Kdor hoče voditi slovansko, demokratsko, človečansko politiko, mora najprej začeti pri sebi, s svojimi sosedi: Rusi in Poljaki, Čehi in Slovaki, Srbi in Hrvati...«

Tepene ljudske fronte

Zadnja številka »Slovenskega delavca« prinaša članek o tepenih ljudskih frontah, kjer med drugim tako le pravi: »Pred nekaj leti je brezbožni internacionalizem vrgel v liberalno urejene države krilatico: »V boj za pravice ljudskih mas je treba strniti vse tabore v eno ljudsko fronto!« Ljudska fronta je tako postala v kratkem največja moda. Tudi pri nas se jih je mnogo zavzemalo za njo. Ljudska fronta je zagospodarila na Španjolskem, Češkem in v Franciji. Izkazala se je po izredni demagogiji in po veličnem brezplodnem zapravljanju časa. Dočim se v avtoritarne urejenih državah z vso silo pospeševali delavnost, so ljudsko idontasti pokreti sanjariji o kar največjem brezdelju. Bil je to beg pred dolžnostjo in odgovornostjo. Nihče ni več mislil na domovino, nihče ni več čutil s svojim narodom... Gesla o svobodi, enakosti in bratstvu so se izpačila, ker so iz njih pregnali Boga. Vode so v teh geslih gledali le vboj za narodne množice, sami pa so z njimi skrivali osebne sebične težnje po tiraniji. Glavni boj so napovedali Bogu. Zato jim je bil na čelu zapisan pogin. Ljudske fronte so tako kmalu pomrle... Eni so spoznali, da bo treba zaobrtni krmilo v čisto drugo smer, drugi pa so pot slepece nadaljevali... Ni niso ališali grmenja, ki je pošastno vstajalo na obzorju prav tako v imenu enakosti, svobode in bratstva ter vpilo po zemlji, po morjih, po rudnikih in po človeški krvi. Ko je končno z vso silo planilo na dan, je internacionalno bratstvo odpovedalo. Režimi ljudskih front so do gluposti zaskrbljeni sami zase prepuščali trpljenju in porazom narode pod enakim vodstvom. Ljudska fronta je tako žela svoj neuspeh, žela ga bo še dalje. Vsi odtenki miselnosti ljudskih front bodo šli nujno po usodni poti tepenih zaradi lenobe, zanikarnosti, nezvestobe in pomanjkanja čute odgovornosti, če ne bodo v zadnjih urah zgodovine na čeli črni odločno obrnili v drugačno smer.«

Zanimiva politična pravda v Belgradu

Listi poročajo iz Belgrada 20. t. m., da je pred belgrajskim okrožnim sodiščem bila obravnava v tožbi vdove ter hčer serdarja bivše črnogorske vojske Janka Vukotića, bivšega armadnega generala, zoper Jovana Gjonovića, Gligorija Božovića in Stjepana Lopičića. Tožbo je zastopal dr. Ribar. Obtoženi so, da so napisali oziroma se strinjali s trditvijo, češ da je serdar Janko Vukotić izročil takratnemu avstro-ogrskega poslaniku na Cetinju baronu Kuhn tako imenovani revolucionarni statut, ki je zaradi njega nastal leta 1909 tako imenovani veleizdajniški proces v Zagrebu. Obtoženci so pri obravnavi izjavili, da niso imeli namena žaliti rajnega serdarja Vukotića. Zastopnik tožbe je v svojem govoru med drugim dejal: »Ko je bil veleizdajniški proces abolidan, si nisem mogel misliti, da bom kot eden izmed branilcev moral braniti serdarja Vukotića. Nam je bilo znano, da je »revolucionarni statut« napisal Milan Pribičević ter da je Gjorgje Nastić bil eden izmed tistih, ki je igral vlogo v nacionalnem gibanju, istočasno pa je ponujal svoje usluge avstrijski oblasti, in da bi nikdar ne bilo tistega procesa, ako ne bi bilo njega.« Kakor je povedal dr. Ribar, je Nastić dobil oni statut od Milana Pribičevića, da bi ga prebral najprej sam, nato pa dal naprej rajnemu Petru Kotiču.

»Seljačko kolo« in SDS

Bivši predsednik SDS Adam Pribičević je srbske kmete na Hrvatskem organiziral v »Seljačkem kolu«. Ta organizacija formalno sicer ni bila politična, vendar je delovala za SDS. Bilo je tudi umetno, saj je bil predsednik te organizacije in SDS obenem Adam Pribičević. Kakor pa poročajo zdaj zagrebški listi, je te dni »Seljačko kolo« imelo svojo sejo v Zagrebu, kjer so obravnavali vprašanje, ali naj se »Seljačko kolo« kot organizacija včlani v SDS. Ker pa navzoči člani vodstva niso bili vsi enih misli glede tega, so sklenili, naj o tem sklepa občni zbor »Seljačkega kola«. To je precej zanimiv sklep.

Rdeči križ nujno prosi

Danes in jutri se vrši širom Slovenije velika nabiralna akcija v prid Rdečemu križu. Mnogo sto požrtvovalnih nabiralk in nabiralec se trudi po ulicah in nabira darove za Rdeči križ. V plemenitem delu tekmujejo odborniki in odbornice, bolničarji in bolničarke, samarijani in samarijank, da dosežejo najlepši uspeh.

V Ljubljani je akcija zavzela najboljše in vse hvale vredni obseg. Rdečemu križu pomagajo pri njegovem zbiranju tudi številne druge človekoljubne, prosvetne in nacionalne organizacije. Pri nabiranih mizah sodelujejo med drugimi odbornice in člani podružnice Ciril-Metodove družbe, Kluba Primork, ljubljanskih sokolskih društev, Kršćanske ženske zveze, Ruskega Rdečega križa, Splošnega ženskega društva, Zveze akademskih žen, Združenja gledaliških igralcev. Skavtske organizacije, fantovski in prosvetni odseki, Kolo jugoslovanskih sester, dekliški krožki, magistratna uradnice, Dom učitelj, društva Ate-na, Soča, Jadranska Straža, Knežinja Zorka, Kršćansko žensko društvo, akademsko društvo Edinstvo, Jugoslavija in Savica, Zveza gospodinj, Gosliničarska gospodinjstva šola, Kolodvorski misijon itd., vse tekmuje za Rdeči križ! Plemenite

ljubljanske žene so na delu z nabiralniki Rdečega križa neglede na politično in svetovnonazorsko opredeljenost. Sproge sedanjih in bivših visokih dostojanstvenikov sodelujejo z našimi odborniki, bolničarkami in bolničarji iz vseh slojev.

Rdeči križ nujno prosi! Vsako leto apelira na dobra srca, letos je pa njegov apel posebno živ in odločen. V resni dobi, v kateri živimo, ne smemo biti nepripravljeni. Oprema naših rezervnih bolnišnic je nezadostna. Naše ambulante za prvo pomoč imajo mnogo premalo sredstev in materiala. Če se primeri elementarna katastrofa, potres, poplava, epidemija, zlasti pa, če izbruhne proti vsemu pričakovanju vojna, smo premalo opremljeni in bomo stali skoro praznih rok! Ne bomo mogli lajšati gorja v taki meri, kot se od Rdečega križa pričakuje!

Zato vneto apeliramo na vse, ki so dobrega srca, brez ozira na stan, spol, vero in politično miselnost, na vse, ki so dobre volje in ljubijo svojo domovino: prisklopite Rdečemu križu na pomoč, odzovite se z radostnim srcem klicu njegovih požrtvovalnih sodelav in nabiralec! Odprite sree, odprite roke! Dajte in darujte Rdečemu križu! — Dr. Oton Fetič

Konec nepotrebne afere

O komisarju hrvatske banovine pri Pokojninskem zavodu v Ljubljani

Pri ljubljanskem Pokojninskem zavodu je bil postavljen za komisarja za likvidacijo dalmatinskega PZ zasebnih nameščencev g. dr. Rafaeli, tajnik Združenja bančnih in zavarovalnih zavodov v Splitu, z nalogo, da prisotuje vsem sejam zavoda, da nadzoruje poslovanje zavoda na področju Dalmacije, da pregleda dosedanje poslovanje na tem področju, in stavi banski upravi banovine Hrvatske predlog glede prevzema premoženja članov tega področja.

Ljubljanski PZ ni razmotril vprašanja, ali je postavitev komisarja zakonita, ali ne, ampak je dr. Rafaeliju, ko je prišel pregledovati poslovanje zavoda, dal vsa naprošena pojasnila, vendar se je že takoj v začetku videlo, da bo vprašanje komisarja imelo neljubne posledice. Iz Splita je dobil namreč PZ sporočilo, da odbor izvoljenih dalmatinskih delegatov PZ v Ljubljani komisarja ne priznava in da mu ni hotel dati vpogleda v poslovanje poslovnice PZ v Splitu in da odgovarja PZ v Ljubljani za vsa škoda, ki bi nastala dalmatinskim zavarovalcem zaradi komisarja.

Gospod dr. Rafaeli je pri svojih nadzorovalnih poslih nastopal tako, da se je od vsega početka videlo, da bo med njim in PZ izbruhnil spor. Gospod dr. Rafaeli je namreč ob pregledu poslovanja večkrat izjavil, da tega ali drugega zavodovega ukrepa nikakor ne bo priznal, čeprav

je bil ta ukrep zakonit in pravičen. Spor se je dejansko začel pri vprašanju komisarjevih stroškov. Dr. Rafaeli je namreč zahteval od zavoda, naj mu izplača potnine in sejnine za njegovo delo. Pokojninski zavod je stal na stališču, da teh stroškov ni dolžan izplačevati, in da naj torej komisarja plača tisti, ki ga je postavil.

Gospod dr. Rafaeli je nato začel priobčevati v hrvatskih časopisih članke proti ljubljanskemu PZ, ter je v njih ljubljanski zavod klevetal, žalil in sumničil. Upravni odbor PZ je zato naprosil ministra socialne politike, da naj sporazumno z gospodom banom banovine Hrvatske prekliče imenovanje komisarja. Obenem je PZ zagrozil gosp. dr. Rafaeliju s tožbo, ako svojih neresničnih trditvev in žalitev ne prekliče.

Dne 31. maja 1940 je prejel zavod obvestilo banske uprave banovine Hrvatske, da je ta dr. Rafaelija z dnem 31. maja 1940 razrešila dolžnosti poverjenika pri PZ v Ljubljani. Pred nekaj dnevi pa je PZ dobil brzojavko, ki jo je poslal g. dr. Rafaeli in v kateri sporoča, da je poslal časopisom zahtevan popravek.

Tako se je končala ta res nepotrebna afera s komisarjem pri PZ v Ljubljani. S tem pa so tudi bile odvražene vse klevete o nepravilnem poslovanju ljubljanskega PZ in s tem je zavod dobil zadoščenje, kakršno mu po vsej pravici gre.

Zahteve banovinskih uslužbencev

Belgrad, 21. junija. m. Te dni je bila v Novem Sadu seja Zveze združenih banovinskih uslužbencev kraljevine Jugoslavije pod vodstvom svet. dr. Šubotina. Na seji so se pretresala vsa vprašanja, ki se tičejo banovinskih uslužbencev. Izdelana je bila spomenica, ki jo je prvi podpredsednik združenja banovinskih uslužbencev kraljevine Jugoslavije Jože Pirc izročil merodajnim činiteljem v posameznih ministrstvih. G. Pirc je bil sprejet tudi pri ministru za gradbo dr. Kreku.

Hrvatski ban v Belgradu

Belgrad, 21. junija. m. Ban banovine Hrvatske se še danes mudi v Belgradu ter je imel dopoldne konferenco s podpredsednikom vlade dr. Mačkovićem, nato sta skupno z dr. Šubotičem obiskala predsednika vlade g. Cvetkovića ter sta imela z njim daljši razgovor. Po tej konferenci sta imela daljši razgovor z ministrom za socialno politiko in ljudsko zdravje. Popoldne pa je bil ban dr. Šubotić sprejet v avdienci pri knezu namestniku Pavlu.

Reis ul ulema Spaho pride v Zagreb

Zagreb, 21. junija. b. V ponedeljek 24. t. m. ob 4.25 popoldne pride prvič od ustanovitve banovine Hrvatske v Zagreb verski glavar muslimanov reis ul ulema fehim efendi Spaho. V Zagrebu mu pripravljajo prisrčen sprejem.

Jugoslovanska ladja v Odesi

Konstanza, 21. junija. AA. V tukajšnje prietanišče je priplula jugoslovanska ladja Lovćen, ki je last zeteke plovidbe d. d. na povratku iz Odesa. Ladja Lovćen vzdržuje redno progo med jugoslovanskimi pristanišči na Jadranu in pristanišči ob Črnem morju ter je prikratk pristala v Odesi. Ladja je bila tri dni v sovjetskem pristanišču. Po izjavi kapitana ladje Marinovića in članov posadice, je bila jugoslovanska ladja lepo sprejeta od sovjetskih oblasti. Predstavniki mesta Odesa in pristaniških oblasti so prišli na ladjo Lovćen, nakar je kapitan Marinović vrnil obisk. Med tridnevni bivanjem v Odesi so si častniki ladje in mornarji kot gostje mesta Odesa udeležili raznih zabav ter si ogledali mesto.

Morilci dr. Šufajla obsojeni

Zagreb, 21. junija. b. Z veliko nestrpnostjo so pričakovali obsodbe v procesu Branka Zwergerja in tovarišev. Razsodba je bila proglašena ob 12. ko je v sodno dvorano stopil predsednik senata Salovac z ostalimi sodniki, državnim pravnikom in obtoženci. Predsednik senata je prebral obsodbo, po kateri so bili obsojeni: Branko Zwerger na dosmrtno ječo, Ljubomir Belošević na 5 let ječe, Stevo Večerina na 10 let ječe. Omenjeni so bili obtoženi, da so 18. februarja 1931 ubili dr. Šufajla v Dalmatinski ulici. Državni pravnik je vložil revizijo zaradi prenizko odmerjene kazni.

Varaždin, 21. junija. b. V tukajšnji tovarni Hont Mundu so najprej odpovedali 800 delavcem, večeraj popoldne pa je ponovno dobilo odpoved nadaljnjih 200 delavcev.

Osebnosti

Belgrad, 21. junija. AA. V imenu Nj. Vel. kralja z ukazom kr. namestnikov in na predlog ministra za ptt. so bili postavljeni v ministrstvu za ptt. za vrhovnega poverjenika 3/1 Ivan Briški, doslej svetnik 4/1 pri ravnateljstvu pošte v Zagrebu; za poverjenika v ministrstvu ptt. Ivan Pavlič, doedaj višji svetnik ministrstva za ptt. Za načelnika gospodarskega oddelka ministrstva za ptt. v 3/1 Jo-

Novi minister za telesno vzgojo prevzel resor

Belgrad, 21. junija. m. Novi minister za telesno vzgojo naroda Dušan Pantić je bil dopoldne zaprišen v predsedstvu vlade. Takoj po zaprisegi je odšel v zaupani mu resor, kjer ga je pričakoval bivši minister Jevrem Tomić, od katerega je prevzel vse posle v tem ministrstvu. G. Jevrem Tomić se je nato odpeljal kot novi predsednik belgrajske občine v mestno občino, kjer je od dosedanjega predsednika Volina Djuričića prevzel posle.

Belgrad, 21. junija. AA. Minister za ljudsko telesno vzgojo Dušan Pantić bo sprejemal senatorje in bivše narodne poslance kakor tudi ostalo občinstvo vsak delavnik ob 11 dopoldne. Iz kabineta ministra za ljudsko telesno vzgojo.

Za naše železničarje

Belgrad, 21. junija. m. V Belgradu se je te dni mudil bivši poslanec Pavle Masić zaradi priznanja delavskih let železniških uslužbencev in zaradi odkupa zemljišča za nov ranžirni kolodvor, kurilnice in delavnice med Ljubljano in Zalogom. Sprejet je bil tudi pri gradbenem ministru dr. Kreku, nato pa pri prometnem ministru inž. Besliču. Resorni minister inž. Beslić je za vsa ta vprašanja pokazal svoje razumevanje in naklonjenost za ugodno rešitev ter je obljubil, da bo vprašanje delavskih let uredil s posebno uredbo.

V Belgradu se je mudil bivši poslanec dr. J. Koc, ki je kot tajnik TOI in referent za gostinstvo vodil deputacijo zbornice iz vseh turističnih krajev naše države ter je v vseh ministrstvih izročil spomenico teh zbornic zaradi zaščitnih ukrepov, ki bi jih bilo treba izdati za gostinsko obrt.

Belgrajske novice

Belgrad, 20. junija. AA. Po končani plenarni seji glavnega odbora Jugorasa so delegati obiskali Oplenac in Avalo, kjer so položili vence. V delegaciji je bilo 52 delegatov iz vseh krajev v državi.

Belgrad, 21. junija. AA. Danes dopoldne je gradbeni minister dr. Miha Krek sprejel v svojem kabinetu bivšega ministra Franca Snoja.

Belgrad, 21. junija. m. V ministrstvu za trgovino in industrijo se izdeluje osnutek uredbe o preskrbovanju industrije s surovinami. Uredba ima izključno okvirni značaj. Ker pa uredba ni ustrezala namenu, so jo merodajni krogi zavrnili ter je sedaj trgovinski minister pričel izdelovati nov osnutek.

Belgrad, 21. junija. m. V Belgrad je dopotoval naš sofijski poslanik Vladimir Milanović.

Belgrad, 21. junija. m. Predsednik vlade g. Dragiša Cvetković je danes popoldne obiskal pomladinske razstavo umetnikov, ki je večeraj bila zaprta za občinstvo. Ob tej priliki je predsednik vlade nakupil umetnin za 30.000 din. 10.000 pa je dal podpore za siromašne umetnike.

Tretjeredniški izlet k Novi Stiti pri Ribnici v nedeljo dne 23. junija. Vlak odide ob 5.25 zjutraj. Vzememo nedeljsko povratno karto. Vrnemo se večer ob 8.21. — Voditelj

Washington, 21. junija. AA. DNB: Severoameriški generalni konzul v Wellingtoni (Nova Zelandija) je sporočil, da se je potniška ladja »Nygara« potopila zaradi eksplozije v blagovnem oddelku. Vzrok eksplozije ni znan. Vsi potniki, ki so se nahajali na ladji, so bili rešeni.

Gospodarski sporazum med Italijo in Japonsko

Rim, 21. junija. AA. DNB. Izve se, da so italijansko-japonska gospodarska pogajanja, ki so se vršila v Italiji v času, ko je tam bivala japonska prijateljska komisija, sedaj končana. Nove pogodbe predvidevajo tudi izmenjavo dobrin med Italijo in Mandžurijo. Pogodbe bodo podpisane danes popoldne v Rimu.

Veleposlanik Sato, vodja japonske misije, ki se nahaja v Italiji od začetka junija, bo danes sprejet v avdienco pri Mussoliniju.

Drobne novice

Madrid, 21. junija. AA. V gotovih delih severne Španije, posebno v pokrajinah ob francoski meji je bil zaradi velikih nalivov prekinjen promet, tako da so vlaki imeli po več ur zamude.

Moskva, 21. junija. AA. Tass: Včeraj je prispela v Moskvo danska trgovinska delegacija.

New York, 21. junija. Reuter: Ameriški filmski igralec Robert Montgomery, ki je kot prostovoljec služil kot sofer v neki ambulanti, se je vrnil v New York.

Madrid, 21. junija. AA. DNB: Včeraj se je v Španijo vrnilo 150 deklic in dečkov, ki so še od časa državljanske vojne živeli v Franciji.

Stockholm, 21. junija. AA. DNB: Neki švedski inženir je znašel plin iz lesa, katerega bo mogoče uporabljati kot pogonsko sredstvo za motorne čolne.

Francoski ranjenec v spremstvu nemškega vojaka

Velik požar v Tokiu

Tokio, 21. junija. b. V japonski četrti, kjer so vse vladne zgradbe, je nastal ponoči požar, ki je najprej uničil finančno ministrstvo in ministrstvo za narodno gospodarstvo, nato pa še nekatere druge vladne zgradbe. Ogenj se je razširil zaradi tega tako naglo, ker je vlada po zadnjem potresu večino zgradb zgradila iz lesa. Gasilci so se sicer prizadevali, da bi požar omejili, pa se jim ni posrečilo, ker je primanjkovalo vode. Požar se je nato razširil še na mesto ter je izbruhnil na 12 kraji. Škoda je ogromna. Požar se je razširil zelo naglo, ker je pihal močan veter, ki se je pomiril šele po nekaj urah.

Gospodarstvo

Po koliko kmet prodaja in kupuje

V zadnjem trimesečnem poročilu Narodne banke za dobo januar—marec so objavljene zanimive podatki o razvoju cen kmetijskih proizvodov in o škarjah. Škarje so kot znano nesorazmerje med cenami, ki jih dobi kmet za svoje proizvode in cenami, ki jih kmet plačuje za potrebne proizvode. Narodna banka je sestavila predvsem seznam predmetov, ki jih kmet prodaja in kupuje po njih važnosti v kmetiskem gospodarstvu. Razume se, da slika ni v vseh pokrajnah države enaka, ker so razmere drugačne v žitornih krajih kot v pasivnih krajih.

Kaj prodaja kmet

Ce vzamemo vse proizvode, ki jih kmet prodaja kot 100, dobimo, da so najvažnejši predmeti, ki jih kmet prodaja, naslednji: žitarice 34.77% skupne vsote (od tega koruza 16.58, pšenica 16.17% itd.), industrijske rastline 2.75 (od tega največ konoplja 1.61% in hmelj 0.47%), povrtnine in krmila: 7.24% (od tega največ krompir 4.33 in fižol 1.09%), sadje in sadni proizvodi 10.97% (od tega vino 6.35%, češnje 1.22, orehi 1.56 in jagnje 1.7%), živina in proizvodi 37.27% (od tega goveda 12, svinje 9.54, ovce 4.22, perutnina 2.28, sir 3.27, jaja 3.08, kože drobnice 1.63% itd.) in drva 7% skupne vsote. Že iz pregleda je razvidno, da velja ta tabela za žitorne kraje kakor so Vojvodina, Srem, severna Srbija itd.

Ce vzamemo cene teh proizvodov kot 100 v letu 1937, dobimo, da so decembra 1938 te cene znašale 117.52, avgusta pa 112.26. Nato pa je nastopil skok in cene so narasle januarja na 136.81, marca na 149.58 (torej za približno polovico). Najbolj so narasle cene industrijskih rastlin, najmanj pa cene sadja in izdelkov iz sadja kakor tudi drv. Nad povprečjem so narasle tudi cene povrtnine in krmil.

Kaj kmet kupuje

Po podatkih Narodne banke je od skupne nakupne vsote kmeta odpadlo na predmete za prehrano 28.94% (to so predvsem sladkor 19.31, ječmen 5, kava 1.64, riž 1.81 in pivo 1.18%), za obleko se izda 33.30% vseh nakupov (bombažno predvilo 13.19%, volnene tkanine 4.30, bombažno predvilo 3.90, anilinske barve 2.50, umetna svila 1.76 in gumijaste opanke 7.65%), nadalje odpade na kulturne in ostale potrebe 20.88% (petrolej 8.44, pisalni papir 2.57, čaša za vodo 6.44, emailirana posoda 3.43%) in končno na gradbeni material 16.88% (od tega jelove deske 4.78, hrastove dogle 1.03, opeka 2.84, strešniki 1.75, žebliji 1.46, plug 5.02%). Skupno tvorijo vsi izdatki za te predmete

100% in če vzamemo vsoto, ki jo je moral kmet izdati za nakup teh predmetov leta 1937 kot 100, dobimo, da je znašal izdelek v isti namen decembra 1938 102.74, avgusta 1939 104, januarja 1940 124.14 in marca 125.31%. Od leta 1937 pa do marca 1940 so najbolj narasle cene v teh skupinah: gradbeni material za 39.97%, ker je indeksna številka narasla na 139.97, obleka in obutev za 37.68%, predmetov za prehrano za 8.50 in predmetov za kulturne in ostale potrebe za 17%.

Primerjava indeksa cen predmetov, katere mora kmet kupovati in katere prodaja, nam kaže naslednjo sliko (vse cene so vzete leta 1937 kot 100):

	prodaja	kupuje
marec 1938	110.06	104.37
junij	122.20	102.90
september	120.31	102.67
december	117.52	102.74
marec 1939	114.35	103.38
junij	118.63	103.32
avgust	112.26	104.0
januar 1940	136.81	121.14
marec	149.58	125.31

To pomeni, da so cene do avgusta 1939 za one predmete, ki jih kmet prodaja, bolj narasle kakor cene onih predmetov, katere kmet kupuje. Še bolj pa se je to pokazalo v začetku vojne in v nadaljnjem poteku. Razlika je znašala n. pr. januarja 1938 5.49 točke, avgusta 1939 8.26%, v marcu 1940 pa je razlika narasla že na 23.27 točke. To pomeni, da se je kupna moč kmeta veliko bolj povečala v zadnjih časih in da so škarje postale ugodnejše za kmeta. Vendar nam doba samo dvih let pove še premalo, da bi popolnoma presodili razvoj škarj v korist kmeta.

Seveda pa je treba vpoštevati še važno dejstvo, na katerega opozarja sama Narodna banka. Cene za nekatere industrijske surovine so bile letos znatno povečane, tako n. pr. za vse oljarice, posebno pa za semena sončnice za 38.15%, bombažnega vlakna za 62%, sladkorne pese za 4.55% in ricinosevega semena za 11.5%. Vsekakor bo to imelo za posledico tudi podražitev izdelkov n. pr. olja, bombažnih tkanin, sladkorja itd.

Narodna banka končno navaja, da se pripravljajo tozadevno obsežno delo, ki ga dela skupno z Zvezo kmetijskih zborskih in da bodo kmalu objavljali novi podatki o načinu sestave teh indeksov kakor tudi nove, bolj točne indekse številke. To delo vsekakor zasluži pozornost, ker obdeluje važno polje dela ter bo lahko služilo merodajnim faktorjem za drugačno vodenje gospodarske in socialne politike kot doslej.

razum o uvozu večjih količin riža iz Bolgarije in sicer v zameno za modro galico in kavstično sodo. Izključno pravico za uvoz riža iz Bolgarije bo dobila Priv. izvozna družba, kakor tudi za uvoz iz Italije.

Izvoz zgodnje povrtnine v Nemčijo. Priv. izvozna družba sporoča izvoznikom, da so za izvoz v Nemčijo odredene naslednje cene: grah, v vrečah 18, fižol v vrečah 21, paradizniki (holandski paketi) 20 mark za 100 kg iranko jugoslovansko-paketa meja. Te cene veljajo za dobavo do konca tek. meseca.

Slonovka in parkljevka v Sloveniji. Po najnovejšem štirinajstodnevem izkazu živalskih kužnih bolezni ponemamo, da obojega ta bolezen le še v naslednjih okrajih: Okraj Maribor levi breg; Sv. Jakobski dom obč. Sv. Jakob v Slov. goricah; Cerkljanska obč. St. Ilj v Slov. goricah. Okraj Slov. gradec; Selo obč. Velenje.

Dne 24. junija bo v pisarni referenta inženjerije štaba dravske divizijske oblasti v Ljubljani licitacija za postavitev šupe na aerodromu v Mariboru; 25. junija za oddajo del za popravilo krova vojašnice »Vojvode Mišiča« v Ljubljani in dne 5. julija za popravilo objekta vojašnice »Kralja Petra« v Ljubljani.

Bosansko industrijska in trgovska banka, Belgrad. Glavnica 4.0, bilančna vsota 18.95 (23.5), brutodonos 1.85 (2.1), izguba 0.1 (0.1), skupno 0.2 milij. din. — Za članje upravnega odbora so bili izvoljeni: Adolf Jakovljevič, dr. Ziga Frommer, Stefan Lederer, Ivo Račić in Albert Singer (vsi razen prvega iz Zagreba).

Zorka, prva jugoslov. d. d. za kemično industrijo, Belgrad. Glavnica 25.0 (15.0), bilančna vsota 152.66 (126.43), brutodonos 18.2 (17.74), čisti dobiček brez prenosa 2.34 (2.1), s prenosom vred 6.84 (5.9) milij. din, dividende 6 din (1938 7.20 din čistih) na delnico imenske vrednosti 100 din.

Posebno pazite, kaj bolnik pije!

Pitje ni le za zdravega človeka zelo važno, temveč tudi za bolnika mnogokrat važnejše od hrane!

Zato pijte Vi in Vaš bolnik čim čišče našo najboljšo mineralno vodo, ki je obenem tudi zdravilna

ono z rdečimi srci!

Proske in vsa potrebna zdravila pošljite zastoj in z veseljem: Uporaba zdravilnega kopališča

SLATINA RADENCI

Borze

Denar

Ameriški dolar 55.—

Nemška marka 14.70—14.90

Devizni promet je znašal na zagrebški borzi 5.480.865 din, na belgajski 7.546.000 din. V efektih je bilo prometa na belgajski borzi 280.000 din.

Ljubljana — uradni tečaj:

London 1 funt	156.10—159.30
New York 1 dolarjev	442.50—448.00
Zeneva 100 frankov	1001.83—1011.83

Ljubljana — svobodno tržišče:

Sofija 100 din	87.00—92.00
London 1 funt	193.10—196.30
New York 100 dolarjev	5480—5520
Zeneva 100 frankov	1238—1248

Ljubljana — zasebni kliring:

Berlin 1 marka	14.70—14.90
----------------	-------------

Mladostne poteze niso odvisne od Vaše starosti, ampak od negovanja Vaše kože. — Poskusite vsaj enkrat NIVEO! Zakaj samo NIVEA vsebuje EUCERIT, ki daje Vaši koži zdravje, a samo zdrava koža lahko izraža mladostne in sveže poteze.

Zagreb — zasebni kliring:
Solun 100 drahem 40 denar
Belgrad — zasebni kliring:
Solun 100 drahem 40.15—40.85
Curih, Belgrad 10, London 15.60, New York 343, Milan 22.50, Madrid 40—, Berlin 178.25, Stockholm 106.25.

Vrednostni papirji

Vojna škoda:

v Ljubljani 390 denar
v Zagrebu 392 denar
v Belgradu 397 denar

Ljubljana. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 92 denar, agrarij 48 denar, vojna škoda promptna 50 denar, begluske obveznice 61 denar, daim. agrarij 55—56, 8% Blerovo posojilo 94—95, 7% Blerovo posojilo 84—85, 7% posojilo Drž. hip. banke 100.50 denar, 7% stab. posojilo 90—91. — Delnice: Narodna banka 7.750 denar, Trboveljska 255 denar.

Zagreb. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 94 blago, vojna škoda promptna 392 denar, begluske obveznice 55—58 (58), 4% sevrni agrarij 49.50 blago, 8% Blerovo posojilo 95 blago, 7% Blerovo posojilo 80—85. — Delnice: Priv. agrarna banka 174 blago, Trboveljska 255—260 (260), Gutmann 55—60, Sladk. tov. Osijek 220—225.

Belgrad. Državni papirji: 7% investicijsko posojilo 91 denar, vojna škoda promptna 392 denar, begluske obveznice 56 denar, 8% Blerovo posojilo 94.50 denar, 7% Blerovo posojilo 84.50 denar (85, 84.50), 7% posojilo Drž. hip. banke 100 denar (101), 7% stab. posojilo 90 denar (90.50). — Delnice: Narodna banka 7.800 denar, Priv. agrarna banka 177 denar.

Letalski napad

Niti najboljša zavetišča proti letalskim napadom, niti plinske maske in vse druge zaščitne potrebščine ob nenadnem letalskem napadu ne koristijo mnogo, če prebivalstvo ne ostane hladnokrvno in razsodno. To so pokazale bridke izkušnje v mestih, ki so bila v sedanji vojni prvič napadena iz zraka. Zaradi tega je dolžnost slehernega, da se do zadnjih podrobnosti pouči o vseh navodilih, ki veljajo za primer letalskega napada. Odredba g. bana dr. M. Natlačen daje jasne smernice tako za načine javljanja letalskih napadov, kakor tudi navodila za ravnanje med letalskim napadom in po končanem napadu. Naj ne bo nikogar, ki ne bi poznal teh navodil do zadnjih potankosti.

Kako se naznanjajo letalski napadi.

a) V krajih, kjer so na razpolago samo cerkveni zvonovi, naj se z njimi tri minute s prekinitvami močno zvoni, eventuelno na način »plat zvona bije«.

b) V krajih, kjer so na razpolago sirene, se daje tudi znak s tri minute trajajočim tuljenjem, in sicer z nekaj prekinitvami na minuto (ca 6—10).

c) V krajih, kjer so na razpolago topovi, se odda po možnosti nekaj topovskih strelav, in sicer naglo zaporedoma.

Znak, da je nevarnost sovražnih letal minula.

a) V krajih, kjer so na razpolago cerkveni zvonovi, se izvede tri minute trajajoče neprekinjeno potrkavanje zvonov.

b) V krajih, kjer so na razpolago tovarniške ali druge sirene, se izvede tudi trinitutno neprekinjeno tuljenje s sireni.

Posameznim važnim ustanovam (železn. upravlj., krajem z veliko razvito industrijo) se priporoča, da uporabljajo kot znak nevarnosti oziroma prestaten nevarnosti še sledeče optične znake: za naznanjenje nevarnosti zastave z belo-rdečo barvo, predeljeno z diagonalo, kot znak prestanka nevarnosti pa služijo odstranitve te zastave.

Ti znaki veljajo razen v primeru vojne tudi ob protiletalskih večjih v mirnem času.

Dela in ponašanje prebivalstva ob letalskem napadu.

Prvi vrsti moramo ohraniti mirno kri!

V postopkih: Proč od oken in vrat, ker radovednost je pogubna! Izključimo električno razsvetljavo in plinski vod. Če je v stavbi glavni dovod plina (običajno v kleti), zadostuje, da hišni nadzornik zapre ta vod. Po možnosti pogasimo ogenj v pečeh in ognjiščih. Vodovoda ne izključimo! Okna pustimo kakor so, bodisi odprta ali zaprta. Za seboj zapirajmo vrata ter se takoj podajmo v hišno zaklonišče. Kdor ima plinsko masko, naj jo vzame s seboj. V stanovanju ostanemo eventuelno samo težko bolni in njih strežniki, ako bolniki v zaklonišču ne bi vzdržali. Glavni dohod v stavbo mora biti v mestih stalno odklenjen, da se lahko zatečejo vanjo oni, ki bi jih letalski napad presenetil na ulici.

V zaklonišču: 1. V zaklonišču je kajenje prepovedano, ravno tako raba svetilk z odprtim plamenom (petrolejke, sveče itd.), ker moramo štediti s kisikom.

2. Nepotrebnih predmetov ne jemljimo v zaklonišče. Pač pa naj ima vsaka družina dragoceno-

sti, kot: zlatnino, denar in važne listine spravljene v posebnem kovčgu, ki ga v primeru potrebe lahko vzame s seboj v zaklonišče.

3. V zaklonišču se moramo pokoravati navodilom nadzornika zaklonišča ali namestnika.

Na prostem: 1. Ko zaslišimo znak preteče nevarnosti in smo na prostem, se podajmo mirno v najbližje javno zaklonišče. Če ga ne moremo doseči, poiščimo zavetje v najbližjem poslopju (v kleti, veži).

2. Če smo na odprtem prostoru in daleč od stavb, poiščimo po potrebi takoj primerno kritje, bodisi v jarku, jami itd. V najslabšem primeru se vlezimo na tla, da se na ta način obvarujemo pred drobič bomb.

3. Ako pridemo slučajno v zastrupljeno ozračje in nimamo pri sebi plinske maske, vzemimo kot zasilno nadomestilo robček, ki ga namočimo v kako tekočino (vodo) oziroma, ki smo vanj zavili vlažno zemljo ali zmekčano svežo travo. Tak robec tišimo na nos in usta. Korakajmo počasi vstran od vetra ali proti vetru oziroma na višje ležeče kraje, da pridemo tako hitreje na čisti zrak.

4. Vozila z vprežno živino se morajo takoj odstraniti z glavnih prometnih cest v stranske ulice ali ceste. Živino izprezimo in na kralko privežimo, v skrajnem primeru tudi na vozilo, ki smo ga prej zavili. Privezovanje živine ob hidrante in pri studenih je nedopustno!

5. Motorna vozila se morajo ustaviti na krajih, kjer ne bodo ovirala prometa rešilnih in gasilskih voz, in sicer ob robu desnega cestnišča v smeri vožnje. Ustaviti jih je treba najmanj 10—20 m daleč od hidrantov, studencev, cestnih križišč in mostov.

6. Prepovedano je kakršna koli vozila postaviti pred vhodom v javna zaklonišča, bolnišnice, rešilne postaje, na tračnih cestne železnice, prometnih otkih, mostovih, na cestnih ovinkih ter v ozkih in nepreglednih ulicah.

7. Vozila cestne železnice je treba ustaviti v najmanjši medsebojni razdalji 10 m, in to tako, da ostanje cestna križišča prosta.

8. Vozniki, spremljevalci in potniki vozil naj poiščejo najbližje javno zaklonišče, ali če tega ne dosežejo, kako drugo zavetje.

Ravnanje po napadu.

1. Zaklonišče zapustimo šele, ko je bil dan znak, da je nevarnost minula in ko je to odredil nadzornik zaklonišča ali njegov namestnik. Nato zaklonišče očistimo, uredimo in prezačimo.

2. Za primer ugotovitve bojnih plinov in strupov, ali če obstaja sum, da je bil napad izvršen z njimi (to razodeva neobičajen vonj ali draženje sluznice oči, nosu, grla), je treba to takoj javiti blokovnemu vodji, oziroma rajonskemu (krajnemu) vodstvu protiletalske zaštite.

3. Na ulici pazimo na poškodovane žice, električne napeljave, da ne pridemo v stik z električnim tokom, dalje na razpokano zidovje (nevarnost rušenja).

4. Bombe, ki se ni razpočila, se ne dotikajmo, pač pa obvestimo o najbliž blokovenega vodjo, oziroma rajonsko (krajno) vodstvo protiletalske zaštite.

5. Prostorov, ki so bili ob napadu prizadeti, se izogibamo zaradi morebitne nevarnosti pred bojnimi strupeni plini in da ne motimo reševalne akcije.

6. Letake, ki bi jih trosil sovražnik iz letal, je treba pobrati in takoj oddati oblastvom.

Potrošnja sadja in sadnih pridelkov v naših mestih in trgih Slovenije v letu 1939

Po statističnih podatkih, katere smo prejeli, smo v letu 1939 konsumirali naslednje množine sadja in sadnih izdelkov v naših mestih in trgih: V Ljubljani 2.500.000 kg svežega sadja, v ostalih mestih in trgih pa: grozdja 240.305 kg, jabolki 1.443.150 kilogramov, hruški 517.240 kg, sliv 469.690 kg, marelic 82.298 kg, breskev 104.815 kg, češenj 332.595 kilogramov, malin 41.295 kg, višenj 25.068 kg, jagod 27.680 kg, orehov 103.215 kg, marmelade 147.870 kg in euhega sadja 457.965 kg. Skupna poraba svežega sadja v naših mestih in trgih Slovenije v letu 1939 je znašala: 5.887.411 kilogramov, predelane sadja: 147.870 kg in euhega sadja 457.965 kilogramov.

Posestne izpremembe v Ljubljani in okolici

Zemljiška knjiga je do 20. junija ta mesec zaznamovala že 159 kupnih pogodb za celotno kupno vrednost 11.325.689 din. Zaznamovane so bile v okolici prav male kupnje parcel za vrednost od 300 din naprej, v mestu nasprotno so bile prav velike kupčije. Med večjimi kupčijami navajamo:

Soroczy Marija roj. Plevnik, posestnica in kurjačeva soproga pri D. M. v Polju, je prodala Mirku Koviču, tehničnemu uradniku državnih železnic v Kresnicah št. 26, nepremičnino vl. št. 363 k. o. Slape, obstoječo iz hiše št. 97 pri D. M. v Polju, vrta in travnika za 85.300 din.

Kronich Marija roj. Perles, posestnica v Ljubljani, Prešernova ulica št. 5, je prodala nedl. Janezu Svetliču, sinu notarja v Trzinu, parcelo št. 439-19 k. o. Petrsko predmestje I. del, v izmeri 406 m² za 45.000 din.

Tvrda I. Knez, komanditna družba v Ljubljani, Gosposvetska cesta št. 1, je prodala Janku Ševljiju, posestniku in trgovcu v Selsku, pošta Begunje pri Cerkljici, posestvo vlož. št. 964 in 363 k. o. Dobrova za 588.000 din.

Koman Josip, posestnik v Ljubljani, Tyrševa cesta št. 181, in njegova žena Franciška sta prodala Antonu Burkeljcu, zasebnemu uradniku, Ljubljana VII, Ruska cesta št. 1, parcelo št. 522-10 k. o. Stožice v izmeri 714 m² za 15.000 din.

Dežman Anton, posestnik v Ljubljani, Poljanška cesta št. 10, je prodal Leonu Kavčiču, inženirju in industrijcu, Topusko, Hrvaška, in njegovi ženi Sonji parcelo št. 166-11 k. o. Poljansko predmestje, v izmeri 802 m² za 251.000 din.

Lončar Karel, hišni posestnik in bančni uradnik v Ljubljani, Ravnikarjeva ulica št. 6, je prodal gošč. Zofiji Jerelcu, učiteljici v Kamniku, sedaj v Vodicah na Gorenjskem, parcelo št. 27-16 in parcelo št. 27-3 k. o. Petrsko predmestje II. del za 60.000 din.

Inž. Ivan Poženec, Ljubljana, Kodeljevo, je prodal Jožefi Erklarčevi, Ljubljana, Kodeljevo, Povšetova ulica št. 47, parcelo št. 168-10 k. o. Udmat, v izmeri 618 m² za 30.000 din.

Chlodt Jernej, posestnik v Vevčah, odnosno pri D. M. v Polju, je prodal Zori in Mileni Zagarjevi, zasebnicam v Lubečini pri Celju, parcelo št. 793-4 k. o. Slape, v izmeri 1106 m² za 22.120 din.

Sever Stefan, posestnik v Slapah št. 29 pri D. M. v Polju, je prodal Antonu Bahorcu, uradniku papirnice v Vevčah, parcelo št. 807-2 k. o. Slape, v izmeri 1244 m² za 17.416 din.

Ahlin Franciška, posestnica v Ljubljani, Karlovška cesta št. 17, je prodala Francetu Pogorčarju, železničarju v Srednji vasi št. 23 pri Skofljici, parcelo št. 2-4 k. o. Rudnik, v izmeri 550 m² za 10.000 dinarjev.

Uvoz riža. Iz Belgrada poročajo, da se je te dni mudil v Sofiji devizni ravnatelj Narodne banke g. Kosta Ljubisavljevič, ki je uredil nekatera vprašanja v zvezi s kompenzacijami. Dosežen je spo-

Droline novice

Koledar

Sobota, 22. junija: Ahacij, mučenec; Pavlin Nol, škof.
Nedelja, 23. junija: 6. pobinkoština nedelja. Agripina, devica in mučenica, Ediltruda, kraljica.

Novi grobovi

† V Ljubljani je v Zgornji šiški mirno v Gospodu zaspala č. sestra Marija Tajda - Tome, bivša večletna voditeljica zavetišča v Bohoričevi ulici. Pogreb bo danes ob 3 popoldne iz dr. Krekove gospodinjske šole na pokopališče v Dravljah. Naj ji sveti večna luč! Zalujočim naše iskreno sožalje!

† V Ljubljani je umrla gospa Franja Deisinger. Doživela je 67 let. Bila je nad vse skrbna mati, ki je živela samo svoji družini. Pogreb bo danes ob 3 popoldne izpred mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdanski cesti. Naj počiva v miru! Zalujočim naše iskreno sožalje!

Iz banovinske službe

Premeščeni so: Ivan Česovnik, služitelj pri okr. načelnstvu v Logatcu k banški upravi v Ljubljani; Ivan Ilijaš zvan. III. skup. pri okr. načelnstvu v Gornjem Gradu k okrajnemu načelnstvu v Laškem; Dragotin Ačko, upravno-pisarniški uradnik pri okr. načelnstvu v Gornjem gradu k okr. načelnstvu v Ljutomeru; inž. Franc Golob, banov. kmetijski višji svetnik VI. skup. pri drž. kmetijski poskusni postaji v Ljubljani v Higijenski zavod v Ljubljani.

Slušatelji glasbene akademije med slepo mladino v Kočevju

Dom slepe mladine v Kočevju je splošno znan po svojem glasbenem udejstvovanju. Večkrat so že gojenci nastopili na glasbenih produkcijah, iz zavoda pa je bilo tudi že več radio prenosov. Saj je ravno kraljestvo glasbe tisti svet, kamor tudi slepi svobodno stopijo in ravno glasbeno udejstvovanje je tisto blažilo sredstvo, ki slepim lajša njihovo samotno pot.

Ta misel je napotila slušatelje ljubljanske Glasbene akademije, da so se odzvali povabilu uprave zavoda za slepe otroke in v nedeljo, dne 9. junija 1940 priredili v zavodu intimen koncert.

Pod vodstvom g. prof. Manice Mahkotove so sodelovali ga. Sibinovičeva, gđc. Tiranova, gđc. Palčičeva in g. Hubad, Gregore. Zaigrali so skladbe Dvoraka, Chopina in drugih, zapeli pa solospve od Nowowiejskega, Lajovica in Zajca. Vmesne recitacije Cancarja in Zupančiča je globoko doživeto podal g. Jože Viran.

Izvajane točke so bile deležne navdušenega priznanja tako od strani zavodskih gojencev kakor tudi od strani navzočega občinstva.

V imenu svojih tovarišev in tovarišic se je zahvalil ljubljanskim gostom Tone Curč, ki je znan javnosti kot eden najboljši nadarjenih slepih gojencev. Med drugim je povedal tole:

»Obisk, s katerim ste nas danes razveselili, bo v našem domu, ki ga po pravici nazivamo hiša glasbe in petja, zapustil hvaležen in trajen spomin na vas, ki ste nas hoteli obogatiti z glasbenimi deli višje vrednosti nesebično, rekoč: kar je naše, naj bo vaše... Prinesli ste nam pesem in druge glasbene umetnine, ki so lepota izmed tisočih lepote zemlje in katero smo danes tako globoko doživeli.« — Zelim in upamo, da pridete še večkrat med nas!

Ing. Prezljiv MORTOMOLI

prežek in tekočina zanesljivo pokončuje molje v vseh razvojnih oblikah.

Zahtevajte ga v drogerijah in specer. trgovinah. Navodila in pojasnila daje fitopatolog poob. agronom inž. Prezljiv, Wolfova ulica 3, tel. 34-73, Ljubljana.

— Vse za Rdeči križ! Danes se prične zbirka raznega materiala — posteljnine, obvezi itd. — za sanitetne ustanove Rdečega križa v dravski banovini. Gotovo ima marsikdo doma kakšno pripravno odvisno stvar, ki bo dobrodošla zbiralnemu namenu. Dajte jo Rdečemu križu, da bo lažje izvrševal svoje plemenite človekoljubne naloge! Ako pa nimate nič primerne, sežite čim globlje v žep in — darujte v gotovini. Nič ne odloži prosenja nabiralk in nabiralev!

— V. »Češnjev dan« v Brusnicah pri Novem mestu bo letos v nedeljo, 30. junija. Otvoritev razstave in češnjevega sejma bo po prihodu dopoldanskega vlaka, ki pride v Novo mesto ob desetih. Iz Novega mesta bo vozil avtobus g. Kosa. Češnje bodo letos izredno lepe, ker niso tako polne kot lansko leto, in prav primerne za vkuhanje. Obisk razstave lahko združite z izletom v St. Jernej, kjer bodo prejšnji dan, na praznik, konjske dirke. — Pridite in pozabite ob sladkih češnjah, brušniških hrustavkah, grenkosti življenja.

— Zveza bojevnikov razpisuje šest podpor po 100 din iz ustanove »Podporni sklad Martina Colarič«. Pravico do podpore imajo državljani kraljevine Jugoslavije, ki imajo domovinstvo na ozemlju dravske banovine, in sicer: revni bojevniki (vojaki) iz svetovne vojne (1914—1918), revne vdove in sirote padlih vojakov iz svetovne vojne, revni invalidi, vdove in sirote tudi iz drugih vojn in revne sirote sploh. Prosilci za podpore morajo predložiti pismeno prošnjo in dokazila invaliditete, ubožstva, pristojnosti, bivalščice, udeležbe v vojni ter navedeno izpričevalo. Na prošnjo naj obkrožijo ali skupine bojevnikov potrdijo potrebo podpore. Rok za vlaganje prošnje je do 6. junija 1940. Prošnje naj se pošiljajo na Zvezo bojevnikov, hotel Metropol, Ljubljana.

— Na Sušak, Bakar in Crikvenico od 29. do 30. junija z avtobusom za 500 din. Prijave in informacije v izletni pisarni M. Okorn, Ljubljana, Miklošičeva cesta 5, tel. 22-50.

— Matura na novomeški gimnaziji. Višji tečajni izpit se je vršil na državni gimnaziji v Novem mestu od 11. do 20. junija 1940. K izpitu se je prijavilo 22 kandidatov (med njimi en privatist) in 13 kandidatk. Izpit so napravili: Ahačič Ivana (oprosena ustnega izpita), Dukovec Viljemina, Gartner Slavica, Gosak Elizabeta, Gregorec Ana, Gunde Milica, Hebar Vera, Hočevar Albert, Ivanetič Jurij, Jug Ljudmila, Kavčič Pavla, Küssel Smiljan, Klemenčič Sonja, Kočevar Frančiška (oprosena ustnega izpita), Lenček Radičev, Mali Ana, Marinček Ivan, Misjak Alojz, Planinec Franc, Podraž Franc, Polajnar Ciril, Povh Dušan, Rechberger Vilibald, Rožek Borut, Schilich Nikolaj, Skebe Ciril, Silc Dragotin, Soulav Ljudmila (oprosena ustnega izpita), Štrukelj Lovro, Stukelj Anton, Zagorec Saša, Zure Jožef (oprosena ustnega izpita) in Kalan Slavko (privatist). Popravni izpit iz enega predmeta imata dva kandidata.

Kopalne obleke — čista volna — stare nizke cene
ALOJZIJ POHRATO PREJ
JOS. KUNC & Co.
LJUBLJANA - MIKLOŠIČEVA CESTA

— Drž. tehniška srednja šola v Ljubljani. Završne (diplomske) izpite, ki so bili od 3. do 15. junija pod predsedstvom direktorja inž. Novaka, so opravili v tem roku sledeči absolventi: a) na arh. gradbenem oddelku: Antončič Josip, Auer Anton, Kadunc Jožef, Marovt Janez, Martinec Anton, Nastran Ivan, Oman Jožef, Pavlovič Alojzij, Rems Konrad, Runovec Franc, Skvarč Stanislav, Suliman-Grudinsky Ivan, Zerdin Stefan; b) na strojnem oddelku: Ambrožič Bogdan, Arzenšek Alojz, Beguš Friderik, Brili Zvonimir, Cirman Ivan, Čebular Ludovik, Gernek Jožef, Gosak Martin, Jeranič Edvard, Jošar Stefan, Koren Dušan, Leparič Boris, Lipoglavšek Stanislav, Noč Vladimir, Puh Borislav, Rant Ivan, Skačej Omar, Terlep Matija, Wedam Jožef; c) na elektrotehniškem oddelku: Blažič Vladislav, Dolenc Andrej, Drinovec Rudolf, Drobne Jožef, Justin Janko, Kolesa Janez, Kontler Zlatko, Kožuh Jožef, Kužnik Josip, Ladinik Janez, Lenaršič Ivan, Mrak Alojzij, Počivavšek Marijan, Por Josip, Trampus Ladislav, Vidraj Franc, Zabajnik Josip, Zakotnik Janez, Zavec Vilhelm, Zupančič Bruno.

— Drž. delovodska šola v Ljubljani. Završne izpite, ki so bili od 3. do 18. junija pod predsedstvom direktorja inž. Novaka, so opravili kandidati: a) na gradbenem oddelku: Arko Stanislav, Bagari Franc, Blažič Karel, Hojkar Frančišek, Majerič Alojzij, Mavrič Anton, Novak Bojan, Petek Alojzij, Robič Ciril, Sodnik Anton, Svete Stanislav, Zupan Janez, Zandar Stanislav, Zeleznikar Peter; b) na strojnem oddelku: Ahtik Alojzij, Arh Ivan, Baloh Frančišek, Camernik Stanislav, Dovečar Franc, Finžgar Frančišek, Furlan Ivan, Gorogranc Anton, Grčar Janez, Hillinger Ivan, Kebe Alojzij, Kregar Adolf, Krpan Matevž, Krulež Radoš, Krušec Stefan, Lavrič Ciril, Lukman Ciril, Maraz Milan, Mohorič Jožef, Novak Jožef, Osterman Adolf, Pečar Franc, Pezdirec Ivan, Potonik Dušan, Radaj Herman, Rožej Alojzij, Svetek Dušan, Vozelj Rado, Vrbin Miroslav, Zupušek Danilo, Zavadlav Zdravko; c) na elektrotehniškem oddelku: Brajer Dominik, Krmelj Vladimir, Natek Srečko, Perko Bogdan, Plančan Ladislav, Zorn Miloš, Znidarski Sava; d) na mešarskem oddelku: Celar Danijel, Cestnik Alojzij, Dolžan Janez, Dorbež Stanislav, Grošelj Jakob, Lužar Jožef, Medvešek Matija, Orešnik Alojzij, Podrepšek Jurij, Stopar Anton, Stefko Karel, Nartnik Franc.

— Maturantje drž. žen. učiteljske v Ljubljani iz leta 1925 vabim, da se udeležijo sestanka ob 15 letnici mature, ki bo dne 3. julija 1940 ob 9 popoldne na vrtu restavracije »Zvezda« v Ljubljani. Izlet ni izključen. Na veselo svidenje! Mihič-Andolšek Mila.

— Kolodvorska restavracija na postaji Celje. Direkcija drž. železnice v Ljubljani odda s 1. septembrom 1940 po predpisih pravilnika 135 v zakup za nedoločeno čas kol. restavracijo srednje vrste in stanovanjske prostore na postaji Celje. Za obratovanje potrebna glavna zgradba znaša 40.000 din, če relikvanti nima nobene inventarja in opreme; v nasprotnem primeru pa 12.000 din, mora pa predložiti dokaz o posesti inventarja in opreme. Letna zakupnina za obratne prostore znaša 4000 din, a letna najemnina za stanovanjske prostore 2400 din. Prošnje se vlagajo do vključno 27. julija t. l. na naslov direkcije drž. železnice v Ljubljani, do katerega dne ob 11. uri je položiti pri depozitni blagajni direktorje v Ljubljani predpisano varščino v znesku 1000 din v gotovini. Natančnejša pojasnila glede pogojev se dobe pri direktorji drž. železnice v Ljubljani, soba št. 39 odn. 34 in pri šefu postaje Celje.

— Korpulentnim in mišičastim, pri katerih se pojavljajo znaki raznih težav vsled nezadostnega izločevanja sokov, izborna pomaga večtedensko pitje naravne »Franz-Josefove« grenke vode. Taki ljudje se morejo tudi doma — seveda pod nadzorstvom zdravnika — zdraviti za shujšanje. Reg. po min. soc. pol. in n. zdr. S-br. 15.483, 23. V. 33.

— Občutljivi polti Vašega lica najbolj prija redno večerno umivanje s Sviti-cleansing mlekom, gđc. 250 din v drogeriji Gregorič, kr. dvorni dobavitelj, Ljubljana, Prešernova ulica 5.

— Žeparji na vlakih. Na vozniki od Litije do Kresnice je neznani žepar izmaknil učiteljici Olgi Kramer iz smatnega pri Litiji ročno torbico s 750 din. V potniškem vlaku, ki vozi v Jesenice v Ljubljano, pa je nekdo odnesel Leopoldu Grozniku črno usnjato denarnico s 300 din. Zdi se, da se žeparji, ki so v začetku junija prihitali z juga in katerim so postala tla v Ljubljani prevročna, sedaj vozijo po naših progah naokrog in izmikajo denarnice vsem tistim, ki ne pazijo dovolj.

— Putnikova izleta v nedeljo: Logarska dolina, Kureček—Turjak. Prijave do sobote.

— Velika tatvina denarja na Lokah pri Trbovljah. Te dni je neznani vlomilec odnesel gostilničarju Ivanu Lesjaku na Lokah 20.000 din. Ni še znano, kako se je utihotapil v hišo, posrečilo pa se mu je dobiti v roke dve listnici, v katerih je bilo denarja za 20.000 din. Orožniki preiskujejo zadevo z vsi temeljitostjo.

— Da boste stalne zdravi je potrebno, da redno pijete Radensko, ki deluje proti boleznim ledvice, srca, proti kamnom, sklerozi, sečni kislini in podobno. Radenska vam ohrani zdravje in mladostno svežost.

— Tatvina raztreliha v Črnomlju. Neznani vlomilec je v Črnomlju pri trvdki Rutar Albin odnesel te dni 17 kg raztreliha znamke »Kamnikiti«. Poleg tega se ga je prijel še par moskih hlač in par čevljev, pa tudi dežnika ni pozabil. Napravil je škode za 700 din.

Kranj

Zalostna smrt mladega fanta. Nekolliko nenavaden je samomor na kmetih. V Letenah nad Kranjem pa se je zgodilo, da se je z revolverjem ustrelil mladi bodoči gospodar Jože Logar. Ko sta hotela z očetom iti delat pismo k notarju, da bi mu oče izročil posestvo, se je zjutraj izgovoril, da pride z motornim kolesom takoj za očetom. Oče je odšel v Kranj nič hudega sluteč, medtem pa se je mladi Logar ustrelil. Kaj je vzrok smrti, ni znano.

Obiskovalce razstave prof. Tineta Gorjupa opozarjamo, da je razstava odprta le še v nedeljo, 23. t. m. Kdor še ni videl razstave, naj ne zamudi te prilike.

Po državi

* Nova župna cerkev v Zagrebu. Na zagrebški periferiji, na Selski cesti, bo kmalu stala nova cerkev. Vodstvo župnije bl. Marka Križevčana je sklenilo zaradi velikega števila vernikov zgraditi svojo župno cerkev. Zbranih je že precej darov, ker pa so župljani v glavnem siromašni, je hrvaški metropolit in zagrebški nadškof dr. Alojzij Stepinac prevzel skrb, da bo cerkev dograjena. Prva dela so se že začela in bo v nedeljo, 23. junija, nadškof dr. Stepinac slovesno blagoslovil temeljni kamen. Na slovesnost so povabljeni tudi gđ. dr. Maček, inž. Košutič, dr. Krnjevič in zagrebški župan Starčević. Posebna deputacija bo obiskala tudi bana dr. Šubaišič in ga prosila, da se udeleži slovesnosti.

* Splitsko letališče bodo premestili. Mestni svet v Splitu je soglasno sprejel novi regulacijski načrt za Split in uredbo za izvajanje regulacijskega načrta. Na seji je bil tudi sprejet predlog, da se splitsko letališče premesti iz Sinja na Splitsko polje, da bo bližje mesta. Dosedanje letališče v Sinju bo ostalo le začasno.

* V Zagrebu se je povenila živina. Na teden-skem sejmu preteklo sredo v Zagrebu se je nekoliko povenila živina. Rogate živine so posebno veliko prignali iz Banata in Topolovca. Ponudba je bila srednja in so zaradi tega cene padle za 50 par pri kilogramu žive teže. Za tolko so se povenila tudi teleta. Dogon konj je bil srednji, ponudba pa zelo slaba. Tudi cena krmi, katere je bilo na trgu dovolj, je padla.

* Cisterna z oljem eksplodirala. Iz Mostara poročajo. V bližini Raške gore se je pripetil zanimiv slučaj eksplozije olja. Vnela se je na pri vagonu. Ogenj je prišel do olja v cistini in povzročil eksplozijo. Zaradi eksplozije se je vnelo več vagonov, ki so bili naloženi z lesom, oljem in železnimi sodih in smolo v vrelah. Nastal je ogromen požar, ki je povzročil veliko škodo. Ker so zgoreli tudi telefonski drogi ob progi in žice, je bil telefonski promet s Sarajevom prekinjen.

* Tovarni avtomobil padel v Savo. P. Milisavljevič je peljal na tovornem avtomobilu 30 zabojev piva in 12 zabojev vina v steklenicah. Pri Maklihu ob Obrenovskem potu pa je avtomobil nenadoma zdrvel po bregu in se prekuvel v naraslo Savo. Milisavljevič je hitro skočil iz avtomobila in se rešil, ni pa imel časa, da bi obvestil svojega pomočnika Nedeljka Božiloviča. Avtomobil je obležal v vodi in so se videla samo kolesa. Ljudje, ki so prihitali na kraj nesreče, so vsi mislili, da je Božilovič že mrtev. V tem pa je vojak Vasilije Ivanovič planil v vodo, odprl vrata pri avtomobilu in izvelkel napol mrtvega Božiloviča. Z umetnim dihanjem so ga spravili spet k sebi. Pozneje so polovili še steklenice piva in vina ter končno izvelkli iz vode tudi avtomobil.

* 26 ovadb proti policijskemu agentu. V Slavovskem Brodu z velikim zanimanjem pričakujejo razpravo proti policijskemu agentu Todoru Radovanoviču, proti kateremu je bilo vloženih 26 ovadb. V vseh teh ovadbah obtožujejo Radovanoviča, da je zagrešil izsiljevanja in prejel podkupnine od tatov, s katerimi je bil v prijateljskih zvezah. Sumijo pa, da so gotove osebe vložile ovadbe, da bi se maščevali nad Radovanovičem, ki jih je zaradi njihovih kazenskih prestopov izročal sodišču. Policija je Radovanoviča izpustila iz zapor, Radovanovič izjavlja, da so ovadbe popolnoma neresnične in da bo na sodišču dokazal, da je nedolžen. Prosi meščanstvo, naj prijavi vsak primer izsiljevanja in zlorabe, če je on kaj zagrešil.

* Iz vlaka je skočil in se ubil. Na postaji Bosanski Brod se je smrtno ponesrečil 34-letni Jovo Cvjetičanin iz Dervente. Peljal se je v vagonu tovornega vlaka. Ko je vlak privozil v bližino postaje, je tako nesrečno skočil iz vagona, da je padel na glavo in bil takoj mrtev.

* Star obračun. Sejmarji na sejmu v Cazinu so bili priče strašnega umora. Bogatin Golub Grbič iz Karlica je bil že dolgo časa sprt s siromašnim kmetom Dušanom Kesicem. Pravdala sta se med seboj, ker si je bogatin prillašal neko njivo, siromak je pa dokazoval, da je on v pravici. Tako sta se vedno bolj sovražila in bogatin je že večkrat navajal na siromaka, ki se mu je pa vedno izmuznil. Na sejmu v Cazinu sta Grbič in Kesič pila, kmalu pa sta se začela prepirati. Naenkrat je Grbič izvelkel nož in na sredi sejma zabodel Kesiča v srce. Kesič se je zgrudil mrtev na tla. Kmetje so hoteli bogatina linčati in ga je policija komaj rešila.

* Vlak vozil čez pastirico, ki je zaspala na progi, pa je ostala živa. O pravi sreči v nesreči se lahko govori v primeru, ki se je pripetil na železniški progi blizu Blinskega Kuta na Hrvatskem. Sedemletna deklica Dragica Baltušić je pasla krave ob železniškem nasipu. Utrujena od tekanja

Ljubljana, 22. junija

Gledališče

Opera: Sobota, 22. junija, ob 15: Prva javna pevška preizkušnja. Cene od 10 din navzdol. — Ob 20: »Carmen.« Red A. — Nedelja, 23. junija, ob 10 popoldne: Druga javna pevška preizkušnja. Cene od 10 din navzdol. Ob 20: Pevska tekma. (Razprodano.)

Radio Ljubljana

Sobota, 22. junija. 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Plošča za ploščo se v venček poveže in vsaka vesele, poskočne ureže — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Plošča za ploščo se v venček poveže in vsaka vesele, poskočne ureže — 14 poročila — 17 Otroška ura: Hači-Bači in njegov balon (članice Nar. gledališča v Ljubljani) — 17.30 Med igračami (plošče) — 17.50 Pregled sporeda — 18 Za delopust igra Radijski orkester — 18.40 Obramba pred zračno pehoto — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nac. ura — 19.40 Objave — 20 Znanjepolitični pregled (g. Franc Terseglav — 20.30 »Zbogom šolale« Pisan večer. Spisal Mirko Ljubič. Izvajajo člani Radijske igralske družine — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Za dober konec igra Radijski orkester.

Drugi programi

Sobota, 22. junija: Belgrad: 17.45 Narodne na harmoniki, 22 Zab. koncert — Zagreb: 20 Prenos iz opere — Bratislava: 20.30 Pisan spored — Praga: 18.05 Pisan koncert, 20.15 Kabaret — Bero-münster: 20 Pisan koncert — Budimpešta: 19.25 Harmonika, 22.10 Ciganski orkester — Bukarešta: 20.20 Plesna glasba — Stockholm-Horby: 17.30 Violina in klavir — Sottens: 20.30 Lahka glasba. Belgrajska kratkovalna postaja: YUA, YUB (49.18): 19.45 Poročila v slovenščini, YUF (19.69): 1.55 Oddaja za Južno Ameriko, YUG (19.69): 3.00 Oddaja za Severno Ameriko.

Mestna zdravniška dežurna služba

Mestno zdravniško dežurno službo bo opravljal v soboto od 8 zvečer do ponedeljka do 8 zjutraj mestni zdravst. svetnik dr. Mis Franta, Poljanska cesta št. 15-II, telefon št. 82-84.

Lekarne

Nočno službo imajo lekarne: mr. Bakarčič, Sv. Jakoba trg 9; Ramor, Miklošičeva cesta 20, in mr. Murmayer, Sv. Petra cesta 78.

za kravami in hude vročine je najprej sedla na tračnice, ko pa je čutila, da se je loteva spanec, se je vlegla med tračnice. Pastirica je tako spala precej časa, ko je privozil tovorni vlak v smeri proti Sisku. Vlak je z običajno brzino vozil proti mestu, kjer je spala pastirica. Seje na križanje pastirice matere, ki se je pojavila iz koruze, je strojevodja začel ustavljati vlak. Ves ta čas pa je mala deklica mirno spala. Ves vlak je peljal čez njo, ne da bi se ji kaj zgodilo. Bila je le nekoliko ranjena na čelu. Ugotovili so, da je to poškodbo dobila ob železne sklopnice, ki je visela na zadnjem vagonu vlaka. Ker je tovorni vlak zaradi križanja zmanjševal brzino in se ustavljaj, je vozil zadnji vagon čez dekletke že čisto počasi. Verjetno je, da se je deklica zaradi ropotanja vagonov zbudila in dvignila glavo, pri tem pa je zadela ob sklopnico.

* Cela vas je nameravala napasti ženo, ki je hotela zastrupiti moža. Pred sodiščem v Veliki Kindi se je zagovarjala Kristina Bojkovič, ki je skušala zastrupiti svojega moža. Zaradi tega je vstala cela vas proti Kristini in se je govorilo, da jo bodo pri razpravi napadle priče. Ko je sodišče za to zvedelo, je ukazalo telesno preiskavo priči in so pri njih res našli tri samokrese in več nožev. Pričo so razorožili. Ugotovljeno je bilo, da je bil Kristinin mož silno ljubosumen in je pogosto pretepal svojo ženo. Sodišče je Kristino obsodilo na dva meseca zapor.

* Pijana krava in nesrečni dninar. Na sejmu v Sanski Most je prignali siromašni dninar Krupić postavno kravo, ki je predstavljala vse njegovo premoženje. Bil je prisiljen, da proda kravo, ker je njegovi sorodniki zaradi pomanjkanja krme niso več hoteli krmiti. Ves žalosten je vodil Krupić za seboj svoj mlekarico, ki je mukala in ni hotela nikamor. Vsa pot na sejmu je bila za Krupiča velika muka. Ko je prišel na sejmu, je izročil kravo svojemu znanecu, sam pa si je v točilnici privoščil kupico žganja. Njegov prijatelj je medtem tudi pil žganje iz steklenice, ki jo je imel vedno pri sebi. Nato je napojil kravo in v pijanosti vžil v skaf vse žganje, kar ga je še imel v steklenici. Ko je Krupić spet hotel prevzeti svojo kravo, se je ta odtrgala in zbežljala vsa divja med številne sejmarje. Nastala je velika zmešnjava. Krava je pohodila več kmetov in podrla številne lope. Končno je krava odbegljala proti reki Sani in se vrgla v narasle valove. Cele tri kilometre daleč navzdol je plavala. Nazadnje je postala toliko trezna in pametna, da se je dala odvesti na breg. Medtem pa so kmetje temeljito pretepli lastnika hude krave. Za čisto premočeno kravo se je kmalu našel kupec in Krupić je moral sprejeti prvi ponudke, ker so ga obdajali sejmarji, ki so zahtevali odškodnino za zlito pijačo in raztresena jedila. Ranjeni kmetje so zahtevali odškodnino za prestane bolečine. Pozno ponoči se je nesrečni dninar vračal žalosten domov. Od izkupička za kravo mu je ostalo le nekaj dinarjev, ki jih je pa, da bo nesreča popolna, v obupu zapil.

Anekdota

Z berlinskim matematikom profesorjem Dirichletom je bil neki njegov prijatelj skupaj v gledališču, kjer so igrali opero »Don Juan«. Profesor matematike ni bil še nikoli prej v operi. Ko je bila opera končana, je profesor ves razočaran dejal: »Zelo lepo, ampak, kaj je pa s tem prav za prav dokazano?«

»Moj prijatelj Peter me pošilja, da bi mi naj prosil za roko vaše hčerke.«

Moderna ljubavna drama
po romanu L. F. Douglassa
KINO MATICA - tel. 21-24
Dorothy Lamour
Akim Tamiroff
Ob 16., 19. in 21. uri

DOKTOR FORSTER

v režiji FRANKA BORZAGE
Ali sme imeti zdravniki svoje privatno življenje? — Ali sme zdravniki delati samo za denar, ali za napredek znanosti?

MICKEY ROONEY, filmski zvezdnik velike bodočnosti bo osamljen vatoru s svojimi presenetljivimi pustolovčinami v odličnem filmu širom sveta poznane družine Hardy. Novi filmski trijumf, v katerem sodnik Hardy brani čast svoje družine!

OTROCI SODNIKA HARDYJA

Ob 16., 19. in 21. uri

PREMIERA DANES!
KINO SLOGA
telefon 27-30

LJUBLJANA

Kam na izlet - kam na oddih?

Planine Slovenije že čakajo, da prične vrve-
nje po grednih, stezicah, robovih in ob bistrh
gorskih potokih gorskega carstva. Do gozdnih
meja je zelenje oživilo naravo ter privabilo gor-
ske živali v pisano naračje planin. Na Petrovo
bilo že zvončljale krave-vodnice in vodile črede
mladih neizkušenih telčkov na sočno pašo na Ve-
leini polju pod Triglavom. V ta raj, ki cvete in
kipi od svežosti spomladanske gorske narave, sije
toplo sonce in ogreva sivo skalovje, iz katerega
se v jutranji zarji dvigajo lahne meglice, ki se
izgubljajo v višave.

Počitnice so, šolska mladina je zaključila z
dobrimi in slabimi končnimi redi, potrebna je
oddih v gorski naravi. Toda kam? Najbolj pri-
vlačno je vsekakor Bohinjsko jezero, kjer vabijo
hladni valovi v vroči popoldanski pripeki, kjer
drsijo čolni iz čolnarne »Zlatorog« po temni gla-
dini jezera. Kratki, malo naporni so oddih izleti
na Pršivec, na Vogar, na Vogel, na Komno in
slično. Ni lepšega od 15-dnevnega bivanja v »Zla-
torog«, pri tečni hrani ter vseh udobnostih, ki
jih nudi Bohinj.

Iz Bohinja vodijo pota v naše Julijce. Ze ta-
koj iz Bohinjske Bistrice krene razgledna pot
proti Črni Prsti. Le dve in pol ure hoje je do
Orožnevo koče, eno uro pa naprej do vrha Črne
Prsti, od koder je prostran razgled na Triglavsko
pogorje in na drugi strani daleč tja v Primorje.
Od »Zlatorog« lahko krenemo tudi do slapa Sa-
vice ter po sloni poti k enajsti serpentinu pota,
ki vodi na Komno. Sedaj je vsa Komna odeta v
zveže zelenje, med katerim je obilica najrazlič-
nejšega planinskega cvetja. Oddih v Domu SPD
na Komni je edinstven, saj gledaš skozi okno na-
ravost v črno oko v dolini — Bohinjsko jezero.
Triglavski varstveni park pod Tičarico je pisan
od cvetja, šesto Triglavsko jezero pred kočo SPD
se kosa z modro jasno nebo, podlasec ku-
kajo izza skal ter plašno opazujejo turiste, ki se

sončijo na zeleni trati pred planinsko kočo. Če
krenemo dalje čez Hribarice, mimo Dolica do
Aleksandrovega doma, lahko pogledamo kar na
vrh Triglava. Z vrha se vrnemo na Kredarico,
kratak počitek, pa že nadaljujemo pot do Stani-
čeve koče, ako že utegnemo, stopimo na Vrba-
novo špičo ali na Rjovino. Poslovimo se od lepih
vršacev in krenemo spet nazaj proti dolini; naj-
prej še na Velo Polje in dalje okrog Tosca na
Uskovnico in k obrežju Bohinjskega jezera, kjer
hladna kopel osveži utrujeno telo. V Triglavskem
pogorju so oskrbovane vse planinske postojanke
od 28. junija dalje. Gibanje je tudi v tem pre-
delu naših gora nemoteno za onega, ki ima iz-
kaznico s sliko.

Enako mlo, pestro in pisano je tudi v Kam-
niških planinah. Pogledimo v zelene gozdove in
travnike Logarske doline; slap Rinka žumi ob
poti na Okrešelj, temnosivo in divje razkano po-
bočje spremlja planinca proti Savinjskemu sedlu
ali v Jermanova vrata. Najvišji vrh, Grintavec,
vabi, zato hitro naprej čez Brano, pod Skuto, čez
Pode do cilja. Ko si se navil razgleda, se lahko
odločiš ali čez Mlinarsko sedlo v Češko kočo na
Ravneh in po počitku naprej na Jezersko, ali pa
z vrha Grintovca v Cojzovo kočo na Kokrševem
sedlu in čez Kalško goro na Greben na Krkavec,
kjer stoji sredi zelenja visoko nad dolino Kokre
ponosni Planinski dom. Iz Ljubljane je najbliže
do vznožja Kamniških planin, ako stopiš do Doma
v Kamniški Bistrici, prespiš noč, kreneš nasled-
nji dan v kočo v Jermanovih vratih, preležiš in
prespaniš pod »Devicami« ves dan, naslednje
jutro pa kreneš dalje čez Planjavo na Ojstrico, po
kratkem odmoru v Domu na Korošici pa stopiš
zopet dalje na Presedlaj in čez Konja v Dol, od
koder je še pičila ura do Velike Planine. Tu si
privožiš vsaj osem dni počitka ob kislem mleku
z debelo plastjo najslastnejše smetane, ki jo nu-
dijo vsak dan planšarji.

I Maša za turiste in izletnike bo jutri v ka-
peli Vojne zavarovalnice ob 4.50 zjutraj
pred odhodom vseh prvih vlakov.

I Pevska tekma bo v nedeljo, dne 23. t. m.
ob 20 zvečer v Operi. Na njej bodo nastopili izbrani
najboljši pevci in pevke, ki jih bo izbrala komisija
gledaliških strokovnjakov na treh pevskih preizku-
sijah. Pri dve bosta javni in pristopni občinstvu.
Prva bo v soboto ob 15 popoldne, druga v nedeljo
ob 10 popoldne. Za pevski preizkušnji veljajo cene
od 10 din navzdol. Vstopnice za pevsko tekmo v ne-
deljo zvečer so vse razprodane. Glasovanje občinst-
va za tri najboljše tekmovalce se bo vršilo samo
pri nedeljski večerni pevski tekmi. Tretja pevka
preizkušnja je namenjena predvsem tistim tekmo-
valcem, ki se ne morejo prej pripeljati v Ljubljano.
Vrčila se bo v nedeljo ob 16. K tej občinstvo ne bo
imelo pristopa.

I Pododbor Rdečega križa v Ljubljani nu-
jno prosi vse ljubljanske prebivalstvo, da se
odzove prošnji nabiralca in nabiralcev za denar-
ne prispevke, s katerimi bo omogočeno izpo-
polniti skladišče Rdečega križa na Ljubljanskem
materijalno polju z najpotrebnejšim sanitetnim ma-
terialom. Naj ne bo nikogar, ki bi odklonil, če
tudi skromen dar, ker le s skupnimi močmi mo-
re tudi ljubljanski Rdeči križ skrbeti za svojo
pripravljenost.

I Pogostilja MP za gospe pri sv. Jožefu
se udeležijo danes, 22. t. m. ob treh popoldne pogreba
umrle članice ge. Franje Deisinger. Pogreb bo iz-
pred mrtvašnice Zavetišča sv. Jožefa na Vidovdan-
ski cesti.

I Zadnji dan protiletalske zaščitne razstave,
ki je bila 8. t. m. odprta na ljubljanskem velesejmu
in ki jo prireja mestni zaščitni urad v Ljubljani,
bo v nedeljo, 23. junija t. l., na kar opozarjamo vse
one, ki si te izredno zanimive in poučne razstave še
niso utegnili ogledati. Vstop na razstavo je brez-
plačen.

I Vodstvo v razstavi G. A. Kosovih monu-
mentalnih slik bo imel v nedeljo, dne 23. ju-
nija ob 11. uri akad. slikar prof. Mirko Šubic.
Izkoristite zadnjo priliko, da si ogledate to kva-
litetno razstavo, ki jo ne le slovenski, temveč
tudi srbski in hrvaški tisk imenuje kulturno-
umetniški dogodek. Danes v zadnjih dneh je
namenjen bolniškemu skladu Društva slov. lik.
umetnikov.

I Združeni zasebni in trgovski nameštenci v
Ljubljani priradimo v nedeljo 23. t. m. društveni
izlet čez Sv. Katarino no Govejek. Odpeljemo se
z vlakom ob 8 zjutraj in sicer do postaje Medno.
Nato pojedemo peč do Sv. Katarine. Od tu mimo
vznožja Grmade in Gont na Govejek, od koder se
bomo s postaje Medvode vrnili v Ljubljano. Ku-
pite nedeljske povratne vozovnice do Medvod za
6 din. Vse naše tovarišice in tovariše vlijudno
vabimo na izlet.

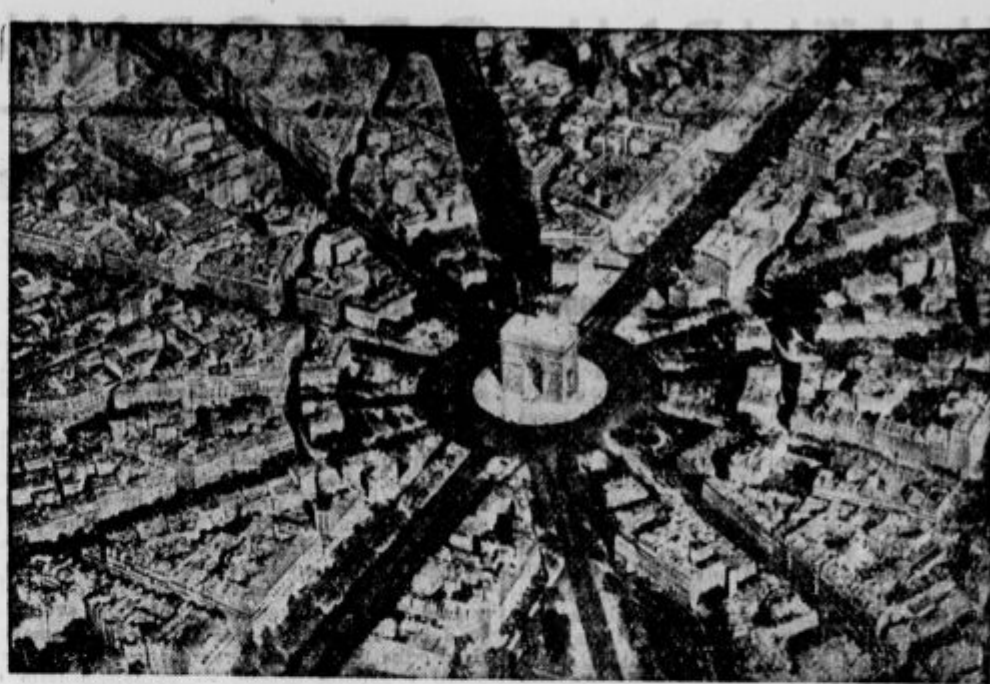
I Odborniki in člani vseh odsekov društva
Rdečega križa v Ljubljani se vabijo, da se za-
nesljivo zglase v pisarni Rdečega križa dne 22. ju-
nija t. l. od 8 zjutraj dalje, če jim še ni odrejen
posel pri nabiralni akciji.

I Izlet v kraje, kjer so bili kmetiči upori, in
kjer je živila sv. Ema, bo jutri, v nedeljo, 23. ju-
nija. Odhod iz Ljubljane ob 6 izpred kavarnar-
Union. Da se ne bi preveč zamudili med potoma,
zato se izletniki opozarjajo, da opravijo sv. mašo
že v Ljubljani.

I Vrtnarski odsek podružnice SVD v Ljub-
ljani ima v nedeljo, 23. t. m. ogled vrtnic na
vrtni g. Jenko Franca v Medvodah. Odhod iz
Ljubljane z vlakom ob 14.36, vrnitev poljub-
na. Na ta ogled se vlijudno vabijo vsi, ki se za
gojitev vrtnic zanimajo.

I V Stritarjevi ulici šte. 6 v Ljubljani, pri
františkanskem mostu, se sedaj nahaja optik
in urar Fr. P. Zajec, torej ne več na Sta-
rem trgu. Samo kvalitetna optika.

I Živahna gradbena delavnost v Strossmayer-
jevi ulici. V Poljanskem okraju v splošnem ne zi-
dajo mnogo. Mesto se pač širi mnogo bolj proti
severu in severozahodu kakor pa proti vzhodu. Zato
je dokaj zanimivo, da so letos na zahodni strani
Strossmayerjeve ulice začeli graditi kar dve trinad-
stopni hiši. Pred tremi meseci je začela Zidarska
stavbna družba graditi na gornjem delu ceste 18 m
dolgo in 12 m široko hišo na nekdanji parceli Ljud-
ske posojilnice. Stavbni gospodar je dr. Bassin iz
Ljubljane. V pritličju bo hiša imela dve stanovanji,
v prvem nadstropju eno stanovanje, v drugem in
tretjem nadstropju pa po dve nadstropji z vsi me-
štansko udobnostjo. Hiša je odmaknjena od ceste
in bo zidana v strnjem sistemu. Prav nasproti
izlivu Ciril Metodove ulice pa je Stavbna družba
iz Ljubljane začela graditi trinadstopno stanovanj-
sko hišo, ki bo dolga skoraj 20 m in široka 12 m.
Stavbni gospodar je pleskarski mojster Šušteršič
iz Ljubljane. Ta hiša bo še bolj odmaknjena od ceste
kakor gornja in bo imela sedem dvo- in trisobnih

Pogled na Pariz iz letala. V sredi Trg l'Etoile s slavalokom

je šla od zdravnika, pa ji je na Mestnem trgu po-
stalo slabo. Pri padcu si je ranila glavo. Občinski
ubogi Ivan Mušič s Sv. Petra ceste, star 68 let, je
padel pred Frančiškani in si poškodoval nogo. Srečo
v nesreči je imel 57 letni železniški delavec v želez-
niški kurilnici na glavnem kolodvoru Ivan Lesar.
Včeraj popoldne je padel pod vlak in je le malo
manjkalo, da ga niso strla kolesa. Bil je dovolj pri-
seben in se je v zadnjem trenutku skotalil s tračnic,
tako da je odnesel le od padca nalomljeno nogo.
Vsi se zdravijo v bolnišnici.

I Pri zaprtju, motnji in prebavi — vzemite
zjutraj še na prazen želodec en kozarec nar-
ravne »Franz-Josef« grenčice.

I Motociklistova nesreča. Včeraj popoldne se
je na Tržaški cesti v bližini Dolgega mosta zgodila
huda prometna nesreča. Blagajniški pomočnik TPD
Josip Mačar se je peljal z motociklom proti Ljub-
ljani. Nad Dolгим mostom mu je pripeljal nasproti
tovorni avto. Mačar se je skušal umakniti avto-
mobilu in je zavil na kraj ceste. Prav v zadnjem
trenutku pa je po nesrečnem naključju zopet zavil
proti sredini ceste ter zadel s kolesom v avtomobil,
ki je prav tedaj vozil mimo. Pri karambolu je Ma-
čarja vrglo z motocikla. S rebrito lobanjo in zlom-
ljeno nogo je obležal na cesti. Reševalci so ga pre-
peljali v bolnišnico, policija pa je začela z pre-
iskavo.

I Tatvine koles v Ljubljani. Nastopili so
zlati časi za kolesarje, pa prav tako za koles-
arske tatove. Zato dobi ljubljanska policija
skoraj vsak dan prijave o ukradenih kolesih.
Tako je bilo te dni izpred gostilne Kavčič na
Celovški cesti ukradeno Francu Avblju 1500
din vredno moško kolo znamke »Coventure«.
Iz garaže v Dragi je bilo Donatu Ravbergerju
ukradeno moško kolo znamke »Vesta« vredno
900 din. Iz šupe na dvorišču na Viču pa je ne-
kdo odpeljal Josipu Stradiotu 800 din vredno
kolo znamke »Esko«.

Iz svetá in Cerkve

Novi pariški nadškof

Novi pariški nadškof, kardinal Suhard, je
uradno nastopil svojo službo. S posebnim od-
lokom je vse dosedanje imetnike cerkvenih
služb v svoji nadškofiji uradno potrdil.

Tančica Veronike

Dragoceno svetinjo, ki je bila med špansko
državljansko vojno ukradena iz stolnice v
Jaenu, so našli v Franciji in jo vrnili Španiji.
To je kos tančice, ki jo je bil Nicola de Diez-
mo prinesel iz Rima in ki je bila od leta 1567
spravljena v jaenski stolnici. Izginilo pa je
1506 draguljev, ki so krasiли tančico.

O nemškem protestantstvu

Kakor poroča list »Nemško-evangeljska
korespondenca«, delujejo v Nemčiji zmeraj
bolj na to, da bi bile protestantske cerkve tudi
ob delavniških odprti in bi bila ob raznih dne-
vnih urah tudi službe božje za duhovno zbra-
nost in dušebrižništvo. To gibanje je že tako
razširjeno, da je protestantski višji cerkveni
svet za to službo božjo ob delavniških izdal po-
sebno knjižico v obliki molitvenika, ki vsebuje
v lepi izvedbi izreke iz sv. pisma in nabožne
pesmi. Dalje so izdali tudi razna navodila za
knjige, ki bi si jih verniki kupili kot duhovno
branjo.

V spomin ogrskega tiskovnega apostola

Da ostane živ spomin na velikega ogrskega
apostola tiska, p. Bele Banghe S. J., mu bodo
v Budimpešti postavili spomenik. Zbral se je
poseben odbor, ki izbira potrebni denar za
spomenik. Isti odbor je tudi sklenil, da ustanovi
ustanovo p. Banghe. Obresti glavnice naj bi
bile za nadaljevanje življenjskega načrta tega
velikega jezuita. Po vselj Ogrski so začeli
zbirati prispevke v oba namena.

Obnova pariških cerkvá

V Pragi so obnovili 12 cerkvá, med njimi
cerkev sv. Jakoba. Prav tako prenavljajo cer-
kev sv. Egidija, ki je bila prvotno zgrajena v
romanskem slogu, a so jo v 13. in 14. stoletju
spremenili v gotško cerkev.

Izpolnitev 350 letne zaobljube

Iz Buenos Airesa poročajo: Kardinal Co-
pello, nadškof v Buenos Airesu, je posvetil no-
vo cerkev svetemu Bonifaciju in sveti Sabini
in je s tem izpolnil zaobljubo, ki jo je mestna
občina storila pred 350 leti. Ko je konec 16.
stoletja daleč naokoli mesta razsajala kuga in
opustošila pokrajino, je mestni svet na slovesni
seji imenoval oba svetnika za varuha poljedel-
stva. Dalje je sklenil, da bo mesto priradilo
vsako leto njima v čast posebno procesijo in

Iz Julijske Krajine

Poroka. V župni cerkvi pri Sv. Luciji ob Soči
sta v sredo, 12. t. m., sklenila dosmrtno zvezo
g. Maks Komac, posojilnični knjigovodja v Go-
rici, in gđc. Jadviga Taljat iz znane mostarske
družine. Poročil ju je ženinov brat g. Vladko Ko-
mac, župnik v Ponikvah. Pri sv. maši je ubrano
prepeval priznani svetolucijski cerkveni pevski zbor.
Mlademu našemu paru obilo sreče in božjega bla-
goslova!

V vojnem času mora biti civilno prebivalstvo
disciplinirano. To potrebno in umestno pravilo ču-
tamo zadnji teden ponovno v časopisju in v raz-
glasih oblastev. Kolikor se sami lahko prepričamo
in kakor posnemamo po listih, se prebivalstvo Ju-
lijske Krajine točno pokori vsem disciplinarnim in
varnostnim predpisom. Javni lokali so povsod že
ob 11 uri zvečer zaprti. Vsa mesta in tudi pode-
želje vestno sledi navodilom glede zatemnitve in
je ponoči res vsa dežela pogreznjena v temo. Le
tu pa tam zasveti blede lučka kakega samotnega
kolesarja ali pa motijo temino zastre luči brzeče-
ga avtomobila. Vsa poslopja so do kraja zavita v
temo in le po glavnim mestnih ulicah in na važnih
križiščih je nekoliko razsvetljave. V jasnih nočeh
dela samo neugnana ponočevalka luna uporno iz-
jemo: ona mirno sveti in je brezbržna za varnost-
ne odredbe in vojni metež.

Prvi grob na novem pokopališču v Idriji je
dobil 51 letni Franc Koler, mežnar pri Sv. Antonu.
Par dni je dobri pokojnik, ki naj počiva v Bogu,
kar sam varoval obsejni mirovdvor, sedaj je pa že
dobil družbo. Pokojne so pripeljali na novo po-
kopališče z mrtvaškim vozom, ki ga je občina pred
kratim nabavila. Vse mesto je mnenja, da ta voz
ni nič kaj primeren za Idrijo in da kaže prav malo
okusa.

Ptuj

Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani bo
za Ptuj, okolico, Ormož, Ljutomer, Mursko Soboto
in Dol. Lendavo, mesto 20. junija, dne 27. junija
v prostorih Združenja trgovcev, Narodni dom.

Brežice

»Kadar gosli jokajo«, je naslov gotovo enega
najlepših glasbenih filmov, kar jih je predvajal
v letošnji sezoni Narodni kino. Priporočamo vsa-
komur, da si v soboto in nedeljo ogleda ta film,
ki je ponos češke filmske produkcije.

Škofja Loka

Avtobusno podjetje »Poljanške«, proga Ziri—
Ljubljana, preloži 23. junija odhod avtobusa od
žel. postaje Škofja Loka do Zirov na 7.45 namesto
ob 8.45.

Trbovlje

Nabori se vršijo za občino Trbovlje v dneh
26. in 27. junija, za občino Hrastnik-Dol pa 28.
junija o Občinskem domu v Trbovljah.
»Marko Poloc«, največji potovalec srednjega
veka iz Benetk na Kitajsko. Ta zgodovinska snov
je obdelana v filmu, ki ga predvaja te dni kino
Društveni dom v Trbovljah.

Pismo iz Pariza

Ameriški časnikar Oechsner, ki je
doživel vohod nemških čet v Pariz, opi-
suje takole življenje teh dni v Parizu:

Zivljenje v Parizu je že normalno. Zivlj je
povsod zadosti. Izložbe trgovin so bogate in ni
nikjer nobenih ovir za nakupovanje. Tudi elek-
trika, plin in vodovod, čiščenje cest kakor tudi
mestne prometne zveze so v redu. Na tisoče
beguncev, ki so bili odšli iz Pariza, se je po-
vnilo nazaj. Več francoskih znancev, ki sem
se z njimi pogovarjal, so odkrito priznali, da
so se močno oddahnili, ko so videli, da ni bilo
nikjer nobenega nasilja, še manj okrutnosti.
V njihovih stanovanjih, ki so jih bili zapustili,
so dobili vse v najlepšem redu. Povsod so videli
skupine nemških vojakov, na Mont Parnasu, na
Mont Martnu in ob Eiffelovem stolpu, kako
fotografirajo znamenitosti in skupine svojih
tovarišev. Po napetosti prvega dne zasedbe Pa-
riza, ni zdaj pogled na nemške vojake, ki ho-
dijo z besednjaki okoli in se skušajo po fran-
cosko pogovarjati, nič čudnega več. Radovedno
in z zanimanjem opazujejo Francozi vse to, kar
je tujeja videti na cestah. V skupinah postajajo
okoli vozil nemških motoriziranih čet, ko po-
pravljajo vozila ali pa jih polnijo z bencinom.
Spet in spet zagledaš velikanske tovarne avto-
mobile, ki grmijo po cestah, a nemški bomb-
niki in letala povzročajo še večje hrumenje na
nebu. Mnogo nemških vojakov, ki sem govoril
z njimi, in ki od njih skoraj nobeden ni še
nikoli videl Pariza, občudujejo zrejo na lepote
Pariza, vendar se jim dozeveda, da so pariški
prebivalci iz predmestij večji reveži kot nemški.

Poslednji film velike, priljubljene umetnice Pole Negri! Poslednjič Vas pretresa
njena živa igra, poslednjič boste čuli njen
glas, njeno petje v prekrasem filmu
Kino Union tel. 22-21

Noč odločitve

Pola Negri
Svetislav Petrovič, Sabine Peters in
drugi. Predstave ob 16., 19. in 21. uri
Danes premiera!

KULTURNI OBZORNIK

Za tesnejše sodelovanje med hrvatskim in katoliškim razumnštvom

Pogovor z glavnim urednikom Jeronimskih knjig g. dr. J. Andričem

Na kongresu časnika v Belgradu sem ga dobil med drugimi hrvatskimi tovariši, ko je tih in veselo nasmejan sedel med drugimi in zvesto poslušal razvoj stanovskih dogodkov. Prav vesel sem ga bil, saj je dr. Josip Andrič velik prijatelj Slovencev še iz tistih časov, ko so Krek, Mahnič in tudi Korošec zbirali okoli sebe katoliško mladino iz Hrvatske in pomagali katoliškemu kulturnemu in tudi političnemu gibanju na Hrvatskem. Spada med tiste pionirje, kakor so bili pokojni Rogulja, Markulin, ali Juretič, Grgec itd., ki so bili vedno v tesnem prijateljstvu s slovenskimi katoliškimi starešinami, s katerim so drugovali skupno po avstrijskih univerzah, bodisi na Dunaju, v Gradcu ali v Pragu, kjer je študiral tudi dr. Josip Andrič. Ta slovenska orientacija je dr. Andriču ostala vse življenje ter se sedaj zvesto sodeluje pri vseh slovenskih organizacijah, dasi se je kot katoliški Hrvat najbolj navezal na Slovaško. Sedaj piše posebno knjigo o pokojnem Hlinku in pripravljati tudi prevode iz slovaščine za Jeronimsko društvo, kjer je že izšlo marsikatero Kukučnovovo delo. Njegova zasluga je tudi, da v Knjižnici dobrih romanov izide razmeroma veliko slovenskih del, zlasti poljskih in čeških. Zato sem bil vesel, da sem v teh za slovanstvo tako težkih časih srečal prav njega, ki se ga nisem nadejal, ter sva na sprejedu po belgrajskih ulicah izgovorila marsikakšno besedo o usodi Poljakov, o zadržanju Čehov in sedanjem gospodarjenju Slovakov in seveda prišla tudi na naše medsebojno slovensko hrvatsko vzajemnost, ki smo jo tako hrupno začeli znova oznanjati, kakor da še nikdar ni obstojala. Ker sem poznal njegove tesne zveze s Slovenci, zlasti s slovenskimi katoliškimi starešinami in voditelji katoliškega gibanja v slovenski javnosti, sem mu takoj stavil nekaj vprašanj, ki bi zanimala tudi našo javnost, kajti odgovori bi prišli iz ust enega najodličnejših hrvatskih katoliških kulturnih delavcev.

Kakšno je vaše mnenje o kulturnih zvezah med Slovenci in Hrvati?

»Mislim, da ni razboritega Hrvata, ki bi mogel reči, da ni potrebno vzdrževati zvez s Slovenci, kakor tudi ni Slovenca, ki bi bil mnenja, da niso potrebne vezi med Slovenci in Hrvati. Ko pa tako vsi spoznavamo in čutimo, da so take vezi med nami potrebne — a to spoznanje in prepričanje ni še od včeraj — smo zato prav mi kulturni delavci na eni in drugi strani gotovo prvi, ki moramo in moramo reči, da so kulturne vezi med Hrvati in Slovenci temelj, brez katerega je težko zamisliti kakšnih drugih trajnih zvez. Kulturne zveze nas duhovno združujejo — ko pa je izvršeno vsaj do neke mere duhovno zблиžanje in medsebojno spoštovanje, tedaj se šele poraja medsebojno razumevanje, medsebojno spoštovanje in medsebojno zaupanje, ter je potem lahko graditi vse drugo, kar je potrebno.

Kako si zamišljate naše medsebojne kulturne vezi?

»Na to vprašanje bi vam mogel odgovoriti zelo kratko: nam katoliškim Hrvatom in Slovencem je dal v tej zadevi osnovno smer škof dr. Anton Mahnič. On je bil učitelj prav tako eni generaciji katoliških Slovencev, kakor na drugi strani tudi eni generaciji katoliških Hrvatov, ko je globoko v naša srca zasejal katoliški idealizem. In prav ta Mahničev katoliški idealizem je gotovo eden izmed najmočnejših temeljev za kulturno sodelovanje Hrvatov in Slovencev. Slovenci kakor Hrvati smo naroda z globoko katoliško tradicijo ter izrazito katoliško miselnostjo. Tu se torej samo po

sebi ponuja težnja, da se v katoliškem kulturnem delovanju najdemo na isti poti. To znači konkretno: da se naj kulturni delavci na eni in drugi strani skušajo medsebojno zblížiti ter da se med seboj spoznavamo v svojih katoliških kulturnih težnjah in načrtih. Toda vse to smo mi delali že poprej, le da se je ta povezanost na mah prekinila in je nastala praznina, ki bi jo treba sedaj zopet napolniti. Zato bo treba nadaljevati tam, kjer smo v svoji katoliško-kulturni vzajemnosti prenehali. Moramo iskreno reči, da sem zelo vesel, da je en del hrvatskih književnikov že stopil v žive zveze s slovenskim književnim svetom. To je dobro znamenje, da že začenjamo premagovati predsodke, ki so nam Hrvatom in vam Slovencem zlasti v zadnjih desetih — petnajstih letih onemogočevali vsako globlje medsebojno sodelovanje.

Mislite, da so med nami katoličani bile v teh letih res pretrgane vse vezi?

»Ne prav vse. Hrvati smo v tem času izdali roman »Božji mejniki« od Ivana Preglja, in tudi »Deklo Ančko« Finžgarjevo, vi pa ste preveli in izdali povest V. Deželica sina »Kragulj«. Na svetovni razstavi katoliškega tiska v Vatikanu l. 1936 smo organizirali skupno sodelovanje ter nastopili enotno v dvorani slovenskega in hrvatskega katoliškega tiska. Naše društvo sv. Jeronima stalno izmenjava svoje knjige z družbo sv. Mohorja. Vaš prerano umrli urednik Lojze Golobič je veliko storil s svojim velikim idealističnim razumevanjem za naše medsebojne stike. Mnogo je pisal o nas ter je zato tudi nam Hrvatom, ki smo ga poznali in ljubili, bilo hudo, ko nas je tako nenadno zapustil in moral s tega sveta. Najnovejšo delo naše katoliške povezanosti pa bo nova velika knjiga — življenjepis škofa Mahniča, ki ga je napisal škofov spovednik g. Ignacij Radič in bo izšla v teh dneh v založbi Dobre Stampe v Slavovski Požegi. Ta prva knjiga o življenju in delu škofa Mahniča bo gotovo — v to sem prepričan — tudi globoko odjeknila med nami Slovenci, kakor bo gotovo tudi med nami. In na eni kakor tudi drugi strani bomo radi segali po tej knjigi, ki jo že davno potrebujemo. In glejte: ravno s tem v zvezi imam idejo, ki jo nosim že več let v srcu, in o kateri sem že mnogim tudi govoril.

In ta bi bila?

»Da se mi iz hrvatskega katoliškega gibanja in vi iz slovenskega snidemo ob prvi priliki na Mahničevem grobu. Tam naj se pozdravimo, in tam izkažimo skupno čast spominu velikega škofa, ki je bil tako naš kakor vaš. Tu se pogovorimo odkrito med seboj, kaj nam je Mahnič bil in kaj je ostalo živo še od njegovega dela, v čem smo že prehiteli njegov čas in kaj naj ponesemo iz njega v bodočnost. Glejte: živa prilika, da odkrijemo drug drugemu svoje srce. Prepričan sem, da bi se tu zopet pokazalo, kako je on Mahničev katoliški idealizem živ v naših dušah, in kako bi ta idealizem mogel biti najboljša izhodna točka za bodočo katoliško vzajemnost med nami. V avgustu tega leta bo 20 let, kar se je Mahnič vrnil iz jetništva, a v decembru 20 let, odkar je umrl. Najdimo se tega dne ob Mahničevem grobu in vse drugo bo prišlo samo od sebe.

Sprehajaje se po Belgradu eva tako govorila o zvezah Zagreba z Ljubljano, pri čemer se mi je predlog g. dr. J. Andriča zdel tako tehten in važen, da sem se odločil, da ga v tej obliki in priliki sporočim katoliškim Slovencem, zlasti se katoliškim kulturnim delavcem v premislek.

td

Francosko mesto Bréteuil s posledicami nemških bomb

Človekovo prodiranje v globino

Človek je že skoraj popolnoma raziskal veličansko površino zemeljske oble in v primeri s tem ogromnim pionirskim delom so njegovi poizkusi prodreti navzgor v ozračje ali navzdol v globino, naravnost preskromni. V višino so še najvišje prodrl profesor Piccard in njegovi posnemovalci. Z največjimi napori in stroški so dosegli komaj višino 25.000 m. Če je že ta uspeh malenkosten, tedaj so še skromnejši poizkusi prodiranja v globino. Samo v rudnikih nastopa potreba riti vedno globlje in globlje. Med vsemi tisočimi različnimi rudniki na svetu je prodrl najgloblje rudnik zlata Village-Deep-Mine v Južni Afriki. V te rudniku delajo rudarji skoraj v neznojni vročini 2500 m globoko. To je do zdaj največja globina, do katere se je mogel dokopati človek pod zemljo. Ker pa dandanašnji čas omogoča človeku, da pusti delati stroje mesto sebe, je bilo mogoče s stroji prodreti še globlje. V še večje globine je človek vrtal s pomočjo stroja v lovu za tekočim zlatom. Rekord so dosegli seveda v Združenih državah Severne Amerike, kjer so na petrolejskem polju Wasco v Kaliforniji s svetrom dosegli globino 4573 m, naka je morala zemlja, ki je v taki globini skrbno čuvala tekoče zlato,

izročiti svoj zaklad. S tem so končani človekovi poizkusi prodreti v globino zemlje na suhem. Na morju pa ni bilo mogoče doseči niti toliko kakor na suhem. Medtem ko so navadni potapljači sposobni, da se potopijo v najboljših potapljaških opre-mah do 150 m globoko, je uspešno Američanu Williamu Beebeju, da se je s posebno kroglo, v katero se je dal neprodušno zapreti, spustil v globino 923 m. Mnogo globlje tudi v bodoče človek in je torej približno za polovico večja od najvišjega vrha Mont Everest v Himalaji. Kako malenkostni so ti uspehi, nam najlepše pove dejstvo, da nas od površine zemlje do njenega središča loči 6.378.000 m. Kaj proti tej številki pomeni 4000 ali 10.000 m, nam pove najbolje zgled. Mislimo si, da je vsa zemlja velika kakor jabolko. Po dosedanjih dognanjih znanstvenikov je vse središče zemlje tekoča ognjena masa, ki je pokrita s trdo skorjo. Če bi bila vsa zemlja velika kakor jabolko, bi bila njena trdna skorja komaj toliko debela, kakor jabolčkova lupina. Najvišji vrh sveta pa bi se na tej lupini videl komaj toliko, kakor najbolj droben prašek, ki bi padel na jabolko.

ŠPORT

Juniorski finale v Ljubljani

Zaključna faza juniorskega letošnjega tekmovanja se vrši v nedeljo na igrišču Ljubljane. Po točke pridejo juniori ISSK Maribora. Severni gosti so nam še nepoznani razen po suhih rezultatih v časopisih. Vsi časopisi so edinstveni v presoji, da ne zaostajajo prav nič za nogometnimi moštvi prvih družin, prav za prav jih po lepoti igre še prekašajo. Obadva nasprotnika sta si premočno osvojila pokrajinska prvenstva, bila sta tako rekoč brez nasprotnika, ki bi jima mogel ogrožati uspehe tega ponosnega naslova. Nedeležki zmagovalci bo korak bliže k finalnemu prvakom in zaradi te važnosti bodo hoteli zmagati eni kot drugi. Mi v našo mladino popolnoma lahko zaupamo in bomo upravičeni, da bomo pričali lepi in zanimivi igri. Pričetek tekme bo ob 15.30, po kateri se bo vršilo prijateljsko srečanje dveh juniorskih garnitur ljubljanskih klubov.

Pokalni turnir SK Slavije v Ljubljani

V proslavo 5 letnice svojega obetova bo priredil naš najmlajši klub SK Slavija pokalni turnir pod najvišjim pokroviteljstvom bana dravske banovine g. dr. Marka Natlačenca. Turnir bo v nedeljo 23. junija t. l. dopoldne in popoldne na igrišču SK Mladike na Kodeljevem.

Na turnirju bodo sodelovali poleg prireditelja še SK Mladika, SK Jugoslavija iz Celja in SK Litija iz Litije. Že ta izbira klubov kaže, da bodo vse tekme turnirja borbene in zanimive. SK Mladika je med najboljšimi klubi II. razreda v Ljubljani, SK Jugoslavija iz Celja je premagal prvaka II. ljubljanskega razreda Grafiko z 2:1, in SK Litija je dosegel prvo mesto v skupini Zasavja ter se prišteva med močnejše klube II. razreda v ljubljanski pod-zvezi. Pa tudi prireditelj ima vrsto dobrih uspehov za seboj. Tako je z isto Jugoslavijo, ki je premagala Grafiko, remiziral, kar je nad vse časten uspeh.

Zmagovalce turnirja prejme pokal, ki eta ga darovala brata Gjurana. Tolažilni pokal pa so darovali Mladi Slaviji sami.

Cene vstopnic bodo 4, in 6 din. Celodnevna vstopnica bo veljala 8 din ter bodo za posetnike turnirja e celodnevno vstopnico izrebrane lepe nagrade. Tako bo prvi, ki ga bo zadel žreb, dobil trajno ondulacijo, katero bo izvršil frizerki salon Nikola Kojica, Poljanjska cesta, drugi srečnik bo dobil živega backa, tretji fotoaparata drogerije Gregorič, Prešernova ul. 5 itd.

Vabimo vse ljubitelje športa, da v čim večjem številu posetijo turnir ter s tem podprejo idealno etremljenje in marljivost članov in jim dajo možnost, da dosežejo v bodočnosti še večje uspehe.

Hanzi Gaberšek deset let uspešno nastopa v našem atletskem športu

Slovenska športna zgodovina pozna malo atletov, ki so v dobi 10 let tako uspešno zastopali slovensko oziroma jugoslovansko atletiko. Sicer je naš Hanzi že prej pet let bil vnet plavac, od leta 1930. pa ga štejemo med najuspešnejše slovenske atlete. Nastopal je že za državno reprezentanco v Avstriji, Grčiji, Čehoslovski, Bolgariji, Romuniji, Nemčiji, Italiji in širjem vse naše lepe domovine.

Njegovi najboljši rezultati so: na 100 — 11,4, na 200 m — 23,5, na 300 m 37,4, na 400 m 56,6, v stafeti celo okoli 50, na 500 m — 1.085,8, na 800 m 1.59,4, na 1000 m 2.42,8, na 1500 m — 4.27,6, na 5 km — 17,21. Rekord je na 500 m, držal pa je slovenske rekorde in poleg nastopal v vseh primorjanskih in državnih štafetah, ki se danes držijo državne rekorde.

Skoraj bi dejali, ni bilo reprezentance, v kateri bi manjkala Hanzi in ni bilo boljše meetinga, na katerem ni nastopal Hanzi. Bil je uspešen na vseh progah od 100 do 10.000 m, tako da je tudi v Mari-

boru na državnem crous country-prvenstvu pripomogel klubu do naslova državne pravka. Nastopil je več kot 200 krat v 253 disciplinah in če bi se šteli vse proge, katere je pretekel na tekmovanjih, lahko rečemo, da je bilo več kakor 250 km. Malo je atletov, ki tako ponosno lahko pogledajo nazaj na svoje dosedanje uspehe. Predvsem mu dolguje klub Primorje zahvalo za njegovo uspešno delovanje, nič manj ni bil uspešen za slovensko reprezentanco na trobojni in ravno tako za državno reprezentanco. Ne moremo pa prezeiti tudi lepih lastnosti, da je bil skozi in skozi, čeravno je bil včasih v težkih gmotnih priklah — amater.

Ob pomembnem 10 letnem mejniku mu čestitamo iskreno na njegovih dosedanjih uspehih in udeleževanju, želeč mu, da bi še nadalje še dolgo let tako uspešno nastopal.

ASK-ov smuški tečaj za Akom

Vsi, ki ste se prijavili za naš smuški tečaj za Akom ter oni, ki se še želite udeležiti, bodite na postaji jutri pol ure pred odhodom vlakav Vsak naj gotovo prinese seboj: 2 kg fižola, 1 kg moke (koruzne ali ajdove), 1 kg riža, pol kg masti in za-bele, pol kg sladkorja, nekaj čaja, limon, salam, sira itd. Nadalje naj vzame vsak toplo odejo, zimsko perilo, smuče z robniki, temna smuška očala, baterije, obveze, nadomestne dele pri smučih in drugo. Ne pozabite na jedilni pribor, šale, kdor ima, naj prinese tudi kak lonec, samovar, špirit itd. Vzemite seboj tudi »svirala in godala« ter fotoparate.

Odhod iz Ljubljane jutri 23. junija ob 7. zjutraj. Ker ni bilo mogoče dobiti četrtinske vožnje, vzemite ferjalne in planinske legitimacije, da gremo s polovično.

Vesti športnih zvez, klubov in društev

Ljubljanska kolesarska podzveza. (Službeno.) Vse klube, člane LKP e tem obveščamo, da bodo v mesecu juliju 1940 sledeče kolesarske prireditve: 7. julija priredi SK »Hermes« svojo tradicionalno kolesarsko dirko na progi Zg. Šiška—Podutik—Zg. Šiška. — 14. julija priredi LKP svoje podvezino prvenstvo na progi Ljubljana—Trebnje in nazaj, za seniorje; za juniorje pa na progi Ljubljana—Stična in nazaj. — 21. julija pa priredi kolesarsko društvo »Ljubljanka« Dobrunje, svojo tradicionalno dirko. — Na zgoraj omenjene kolesarske prireditve vse kolesarske klube že danes opozarjamo, da morejo pravočasno obvestiti svoje vozače. Letočasno tudi sporočamo, da bo redna seja LKP v torek 25. julija ob 20 v kavarni »Vospernik«, Stari trg 34. Ker bo seja izredno važna, pozivamo vse gg. odbornike, da se je gotovo in točno udeleže. — Tajnik.

Naše osrednje ognjišče:

»Slovenski dom« naloga letošnjega leta!

ZFO

Polhograjsko okrožje

Naši mladci eo se za svoje I. tekme, ki bodo jutri, v nedeljo, 23. t. m., prav temeljito in vsestransko pripravili. Zjutraj na vse zgodaj odkorakajo proti Dobrovi, kjer bodo napravili malo ofenzivo na Dobrovcane, ki jih bodo čakali v zasedi. Ko pridejo skupaj, bo šlo zob za zob...

Za tem bo ev. masa, po masi se prično tekme. Tukaj se bo pričela šele prava in umska borba, kajti vse čete so dobro pripravljene. Sicer pa ne zastoj, kajti zmagovalno vrsto čaka krasno darilo. Zatorej mladci! Vaš dan je, zato z veseljem na tekme in — Bog vas živi!

Tretja produkcija učencev Glasbene Matice

Pri nas sega tradicija orgelske reprodukcije globoko nazaj, poseben poudarek pa ji je dal Anton Foerster, dalje Danilo Fajgelj in pa Ignacij Hladnik, zlasti pa v zadnjem času prof. msgr. Stanko Premrl ter v najnovijem času prof. M. Tomc in Pavel Rantigaj, da omenimo le najvažnejše. Zato je tudi zanimanje, iz katerega se je rodilo že mnogih nadarjenih, a skritih dobrih orglavcev za to panogo zelo naraslo. Poleg orglarske šole je v zadnjih dvajsetih letih veliko pripomogel k napredku tudi bivši Državni konservatorij; zlasti zadnji je dvignil kvaliteto reprodukcije na pomembno višino. Ko je zavod dobil še lastne orgle, je delo bilo še bolj olajšano. Zdjaj pa za to skrbi Državna srednja glasbena šola. Uspeh vsakega dela je zavod pokazal v sredo, ko smo poslušali izvajanje gojenecv orgelskega oddelka, ki ga vodi gg. prof. Stanko Premrl in prof. Matija Tomc. Predstavilo se nam je devet gojenecv iz štirih letnikov; pokazali so prav razveseljevalne tehnične pridobitve, nekateri celo že visoko stopnjo za smiselno muziciranje ne glede na letnik, ki ga obiskujejo.

Prva je nastopila M. Müller iz I. razr. šole Glasbene Matice. Zaigrala je Bachov Preludij in fugo v F-duru; izpočetka smo čutili tremo, ki pa je kmalu popustila, da je fugo že igrala s potrebnim mirom. Kot drugo točko je izvajala Fajgeljevo Fugo na tema »Aleluja«. Čeprav se mlada, smo vendar zaslišeli v njej tisto gibalno, ki približuje globljemu pojmovanju. Iz prvega letnika Srednje glasbene šole je zaigral škrabar Niko Händlov Fugo v B-duru, v kateri ga je odlikovala zlasti ritmična preciznost. Dalje Hochreiterjev Intermezzo, najboljši pa je bil v zanimivem in dobro grajenem Duganovem Preludiju in fugi v G-duru. Bachove Tri koralne predigre je zaigrala Primo Olga, pri kateri smo pa pogrešali zlasti v prvi in tretji predigri preciznejšega ritma. Sploh je njeno izvajanje dajalo vtis, da je boljša pianistka, ki se še ne more s pravim zamahom udeleževati na tem instrumentu. Boljše pa je zaigrala Regerjevo Ave Marijo. Omenjena je prav tako iz I. letnika SGS. Hochreiterjev Žalni preludij in Bachov Preludij in fugo v g-molu je izvajal Rajzelj Pavel iz I. letnika SGS, ki nas je zlasti v drugi točki prav presenetil s svojo gladko tekočo igro. Vsi ti štirje so učenci prof. Matije Tomca. Sledili so učenci iz šole prof. Stanka Premrla. Bušič Rudolf iz drugega letnika SGS je izvrstno izvedel Krekovo Slavnostno predigro, še boljše pa je bil izoblikovan Rheinbergerjev Ricercar. Izredno precizna izvedba, v kateri smo opazili mnogo pridobljenega vsestranskega znanja, ga uvršča med najboljše Premrlrove učence. Za njim je nastopil Mele Ivan iz III. letnika SGS. Izvajanje Rheinbergerjeve Vizije je ugajalo, dočim smo v Bossijevem Finalu iz varijacij pogrešali preciznejšega ritma. Bušič Ru-

dolfu blizu je bil Capuder Peregrin iz III. letnika. Igral je Gollarjev Slavnostni preludij ter Premrlovo Fugo v Es-duru. Kakor Bušič je tudi ta dosegel že visoke pridobitve tako v tehničnem kakor muzikalnem oziru. Najboljši med izvajalci se mi je zdel Fabjani Viktor iz tretjega letnika SGS, gojenec prof. Matije Tomca. S čudovito mirnostjo je obvladal instrument in z globljim pojmovanjem orgelske reprodukcije je podal Tomčev Preludij in fugo na temo »Ite missa est«. Se večji vtis pa je napravil v Césarja Francka Preludiju, fugi in varijacijah. V njem je bilo zaslišati izreden talent, ki obeta postati prav vidna stvarjalna moč na orgelskem polju. Kot zadnji pa je nastopil gojenec prof. Stanka Premrla iz IV. letnika SGS Hanc Jože, ki je izvajal Bachov Preludij in c-molu ter Springerjev Pastoral št. 2. Tudi ta izvrstno obvlada instrument. Preko vseh tehničnih težkoč mu teče igra gladko in z velikim smislom za estetski učinek v vseh niansah.

Ta prireditelj je pokazala resno in plodno delo obeh gg. profesorjev, ki se z vneto trudita na zavodu, da bi našemu glasbenemu prizadevanju, pripomogla do čim višjega podviga na polju orgelske umetnosti. Prav temu zavodu gre priznanje, da nam je v zadnjih letih dal veliko kvalitativnih moči na tem glasbenem področju.

Izvajanje je občutno motila razglašenost orgel. Zlasti mikstura je potrebna ponovne uglastitve, prav tako tudi jezičniki; zdi se, da tudi sapa ne funkcionira dobro, kajti opazili smo prav občutne sunkne v plesmenu. Morda je krivo to, ker so orgle izpostavljene sončni strani.

sil.

Naš Bežigrad. Te dni je izšla knjiga Naš Bežigrad, izredno pomembno delo nele za vse Bežigradce, marveč za vse Ljubljančane. Vsak, kdor hoče spoznati severni del mesta Ljubljane, kako se je v zadnjih letih izredno hitro večal in širil in raste, naj seže po omenjeni knjigi! V nji bo videl delo in napore naših vrlih Bežigradcev za njihov gospodarski, socialni in splošno kulturni dvig iz davne preteklosti do najnovejših časov. Zato je knjiga pomembna nele za naše izobraženstvo, marveč tudi za obrtnike in trgovce. V knjigi, ki sta jo uredila V. Fajdiga in Fr. Jesenovec, sodelujejo odlični kulturni delavci, kakor duhovniki, profesorji, inženirji, arhitekti in drugi. Zato je knjiga tudi na visoki strokovni stopnji. Vsi prijatelji Bežigrada, tega središča bodoče Velike Ljubljane, sežite po knjigi, ki obsega 212 strani in ima poleg tehničnih in strokovnih člankov tudi nič manj kakor eto podob, ki lepo ponazarjajo življenje in delo naših vrlih Bežigradcev. Knjiga stane 45 din broširana, vezana pa 75 din. Posebno bo služila pridobitnim slojem, kajti poleg člankov vsebuje tudi natančen seznam vseh ulic in celo vseh stanovalecev za Bežigradom. Knjigo lahko naročite v župnišču sv. Cirila in Metoda za Bežigradom. Toplo priporočamo!

MARIBOR

Železniška nesreča v Pesnici

Trčila sta skupaj dva tovorna vlaka
6 ljudi ranjenih, materialna škoda zelo velika

Maribor, 21. junija.

Danes zjutraj ob 5.25 se je pripetila med postajama Pesnica in Cirknica pri Mariboru velika železniška nesreča, ki je povzročila ogromno škodo. Trčila sta na in pa nemški tovorni vlak ter sta obe lokomotive razbiti, cela vrsta vagonov je uničena, proga pa tako zaphana z razvalinami, da je bilo mogoče šele danes popoldne vpostaviti promet in sicer samo na enem tiru.

Nesreča se je pripetila nekaj sto metrov severno od pesniške postaje, tik za mestom, kjer križa državna cesta prvič železniško progo. S pesniške postaje je krenil naš nabiralni lokalni tovorni vlak št. 9061, ki je bil namenjen iz Maribora z večjim številom tovornih vagonov, zaradi napake postavljene kretnice po nepravilnem tiru. Ko je bil vlak že v polni vožnji, mu je prihrul od severa nasproti po istem tiru nemški tovorni vlak št. 6066, ki je peljal s šlezkim premožem naložene vagonne iz Nemčije v Italijo. Tudi ta vlak je prihajal z polno brzino kakih 45 km na uro. Strojvodji sta prepozno opazila grozečo nevarnost, tako da je bilo trčenje neizogibno. Zdi se, da je našemu strojvodji uspelo vsaj nekoliko zmanjšati hitrost vlaka in v zadnjem hipu zavreti vagon, tako da sila trčenja za našo kompozicijo ni bila tako usodna, kakor za nemško. S strahovitim hrúščenjem sta udarili obe lokomotivi ena v drugo. Naša lokomotiva je vozila ritenski, pa jo je zadel udarec v tender. Oba stroja sta se dobesedno zarila eden v drugega, se kakor podivljana konja vzpela kvišku ter potem s treskom omahnila s proge v jarek. Službena vagona na obeh vlakih je čisto strlo, tako da je ostal od tega samo kup tres in železja. Pri našem vlaku so se potem razbili in iztrili še nekateri vagoni, pri nemškem pa je uničenih kar 15 vagonov, samih 22 toncev, ki so bili naloženi s premožem. Vse te vagonne je razbilo, razmetalo deloma po tiri, deloma v jarek, premož pa se je v debelih kupih nasipal na progo. Pogled na to razdejano je naravnost grozovit.

Pri tako hudih posledicah trčenja je naravnost čudovita sreča, da ni bilo več žrtv. Mrtev ni bil nihče, pač pa je šest oseb ranjenih in sicer 4 nemški in dva naša železniška uslužbenca. Na naši strani sta ranjena strojvodja in vlakovodja, na nemški pa strojvodja, kurjač, vlakovodja in eden od zaviračev. Trije, ki so bili bolj resno poškodovani, so bili prepeljeni v mariborsko bolnišnico in sicer 40letni vlakovodja Jože Hribar, ki ima poškodbe na čelu in polomljena rebra, nemški strojvodja Maks Walcher, kateremu je odtrgalo uho ter ima desno roko zlomljeno, njegov 52 letni strojvodja Ivan Zorn pa je dobil lažje poškodbe ter so ga iz bolnišnice izpustili.

Nekateri naši železničarji so v zadnjem trenutku tik pred trčenjem poskakali z vlaka ter so priskočili takoj na pomoč. Prvi je začel ranjenec pomagati finančni stražnik, ki je vršil kontrolo na cestno železniškem križišču. Kmalu so prihitali še bližnji sosede. Ranjence so takoj odpeljali v mariborsko bolnišnico, na mesto nesreče pa je prišel pomožni vlak iz Maribora ter so se takoj začela

na progi očiščevalna dela pod vodstvom višjega prometnega kontrolorja Pšeničnika. Danes popoldne so že očistili progo tako, da se je promet spet lahko vršil po enem tiru. Materialna škoda, ki jo je nesreča povzročila, je vsekakor ogromna ter še ni precejena. Trajalo bo pa več časa, da bodo tira očistili ter obe razbiti lokomotive in ostale razvaline odstranili ter odpeljali.

Oba ranjena nemška železničarja Maks Walher in Ivan Zorn sta bila prepeljana danes popoldne z reševalnim avtomobilom mariborskega rešilnega oddelka v Gradec. Veliko zamudo je imel popoldne brzovlak, ki prihaja z Dunaja v Maribor. Prispel je na mariborsko postajo 160 minut po določenem času.

m Iz diplomatske službe. G. Reynold Macun, nečak znanega mariborskega veletrgovca g. Antona Macuna, je te dni s prav dobrim uspehom položil v ministrstvu za zunanje zadeve strokovne izpite za diplomatsko-konzularno službo. G. R. Macun je prvi slovenski diplomant, ki je vse študije končal v Parizu in Oxfordu. Iskreno mu čestitamo ter mu želimo mnogo uspehov v diplomatski karjeri.

m Višji tečajni izpit na l. realni gimnaziji v Mariboru je položil tudi Bogomir Podlesnik, ki je bil usnega izpita oproščen. Pomotoma je Podlesnikovo ime v notici, ki smo jo včeraj objavili, bilo izpuščeno.

m Mariborsko dekleško okrožje priredi v nedeljo, dne 23. t. m. dopoldne teledavno tekmo za članice mariborskega okrožja. Ob 8 zbirališče na Livadi, nato skupna sveta maša na Slomškovem grobu, takoj nato se pričnejo tekme. Vse krožke pozivamo, da se tekme polnoštevilno udeležijo.

m Pohorska železnica ne bo likvidirana. V četrtek zvečer se bil v kavarni »Jadran« izredni občni zbor zadruge »Pohorska železnica«. Kakor znano, je zadruga zašla v velike težave. Zato je nastalo vprašanje, ali jo bo še sploh mogoče ohraniti pri življenju. O tem vprašanju je imel odločati izredni občni zbor. Glasovanje, ki je bilo, je odločilo, da se zadruga ne razbije, marveč da nadaljuje s svojim delom.

m Za usodo broda na Fali, o katerem smo pisali, da ga namerava sedanja lastnica gospa Oroslova opustiti, se ljudje iz Selnice in Fale zelo zanimajo. Z opustitvijo brodu bi izgubili edino zvezo med obema bregovima Drave. Pri tem opozarjajo domačini, naj bi spet odprla pot za pešce po jezcu faleke elektrane, kakor je bila svoj čas dovoljena. Šele leta 1924. je faleška elektrarna to pot po prizadevanju dr. Oroslo, lastnika falekega brodu, zaprla za promet ter jo zagradila. Uprava elektrarne bi z otvoritvijo poti silno ugodila ne samo domačinom, temveč tudi vsem tujim obiskovalcem Fale in njene okolice.

m Prošnja Protituberkulozne lige v Mariboru. PTL v Mariboru prosi vse občinske urade, da blagovolijo na svojem področju opozoriti vse fantovske odseke, sokolske edince in gasilske čete, da vključijo nabiralno akcijo protituberkulozne tedna in vrnejo neprodane listke preko svoje občine okrajnemu odboru Rdečega križa v Mariboru. Prav tako prosi, vse urade, šole, podjetja in zasebnike, da pošljejo obračun nabiralnega dne, če tega doslej še niso storiili.

m Zdravniško dežurno službo za nujno zdravstveno pomoč članom OUZD in njih svojem vrši v nujnih primerih v nedeljo, dne 23. t. m. zdravnik dr. Stanko Pogurje, Maribor, Tyrševa ulica 14-I.

m Pojasnjene tatvine v mestni klavnici. Letos so se dogajale v mestni klavnici skrivnostne tatvine. Nekaterim mesarjem so bila ukradena iz hladilnice cela teleta, višek predrznosti pa je bila tatvina dveh živih svinj, težkih po 100 kg, ki so ju tatovi zaklali kar v hlevu mestne klavnice ter potem s plenom neopaženo pobrisali. Obe svinji sta bili last evinjskega trgovca Franca Frigule, ki stanuje v Plinariški ulici. Mestna policija je sedaj tatvine pojasnila. Organiziral jih je bivši mesarski pomočnik Karol Gorčenko, ki je sedaj služil za hlapca pri prevozniku Avgustu Kovačiču v Plinariški ulici 29. Gorčenko je pregovoril Kovačičevega sina Mihaela, ki je tudi izučen mesarski pomočnik, da mu je pomagal. Obe svinji sta zaklala v hlevu mestne klavnice, prvo v noči od 30. na 31. maja, drugo pa od 14. na 15. junija. Mrtvi živali sta nato spravila v Kovačičevo pralnico ter ju tam razdelala. Prvo svinjo so Kovačičevi porabili sami doma, meso so deloma vložili v mast, deloma pa so napravili klobase, drugo pa sta Gorčenko in mladi Kovačič prodala nekemu mesarju na Korški cesti za polovično ceno. Gorčenko tudi sumijo, da je nedavno ukradel mesarju Fidlerju iz

Pogled na Ypern, kjer so se bili hudi boji med Nemci in Francozi

Lašcica

PRED VPLIVOM SONCA IN SVETLOBE

Za zelo občutljivo teint...

Orizol - SPECIALEN PUDER

kot dopolnjenje delovanja Orizol-kreme

ki Vas je gotovo vedno zadovoljila!

V VSEH SPECIALNIH TRGOVINAH!

hladilnice celo tele ter je izvršil v zadnjem času tudi še druge tatvine v klavnici. Mesarski mojster Pirš pa ga dolži, da mu je lansko leto, ko je bil pri njem uslužben, ukradel za 10.000 din raznega mesa ter ga prodal nekemu mesarju. Oba tatova sta bila izročena sodišču.

m Mlad vlomilec obsojen. Včeraj je pred mariborskimi sodniki stal mlad vlomilec, 21 letni natak Anton Sprajc iz Maribora, ki mu je obtožnica očitala, da je meseca oktobra iz zaklenjenih stanovanj odnesel Olgi Rusovi in Matildi Mihčevi obleke in raznih drugih predmetov v skupni vrednosti okoli 9000 dinarjev. Z delom ukradenega blaga je bil v Ljubljani aretiran. Kljub temu, da sta lastnici v Sprajcjevem blagu spoznali svojo last, se je tat v preiskavi zagovarjal, da je žensko obleko, ko ji je razpadojal, dobil po svoji pokojni materi. Obsojen je bil na 5 mesecev zapora in 400 din, v slučaju neiztirjalnosti 7 dni zapora. To kazen je predsedel že v preiskavi. Zato ga je sodišče izročilo mariborski policiji, da ga izžene v pristojno občino.

celje

Alojzij Trček sedemdesetletnik

Danes praznuje 70 letnico rojstva g. Alojzij Trček, knjigoveški mojster Mohorjeve tiskarne v Celju. V Črni vasi pri Ljubljani je dne 22. junija 1870 zagledal luč sveta. Po dovršeni šoli se je šel učiti za knjigoveza v knjigovoznico Henrika Ničmanja v Ljubljani, kjer je ostal tudi po končani učni dobi kot pomočnik, dokler ga niso poklicali k vojakom. Vojaško suknjo je nosil tri leta pri 17. pešpolku v Ljubljani. Nato je odšel v Celje za vodjo knjigovoznice Hribarjeve tiskarne, ko pa se je Hribar preselil v Ljubljano, je mladi mojster vstopil v knjigovoznico novoustanovljene Zvezne tiskarne v Celju. Ves čas se je uspešno udeleževal v raznih narodnih in strokovnih društvih in organizacijah kot soustanovitelj in funkcionar. Bil je izborni pevec in izvrsten igralec.

Leta 1910 je vstopil v knjigovoznico Družbe sv. Moharja v Celovcu. Trideset let je torej naš jubilar žil v Mohorjevi knjigovoznici. Nemala je njegova zasluga za napredek slovenske knjigovozne stroke v splošnem, za sloves Mohorjeve knjigovoznice pa še posebej, saj slovi mojster Trček kot izborni knjigovozski strokovnjak, ki je v teku 50 let, kolikor časa je že knjigovez, premnože mlade knjigoveze uvedel v skrivnosti svoje stroke.

Naš jubilar je bil vedno zaveden Slovenec in praktičen katoličan. V tem duhu je tudi vzgojil svoje otroke. Kako priljubljen in spoštovan je bil mojster Trček posebno v narodno zavednih krogih, priča dejstvo, da so ga Slovenci v Celovcu komaj leto dni po njegovem prihodu soglasno določili za svojega kandidata za mesto Celovec pri državnoborskih volitvah leta 1911.

Gospod Alojzij Trček je mož izrednih vrlin in zdravega humorja. Spoštuje in ceni ga njegovo predstojništvo, njegovi podrejeni pa ga ljubijo, ker jim je najboljši tovariš in oče. S hvaležnostjo se ga spominjajo ob njegovem visokem življenjskem jubileju tudi tisti, za ka-

tere ima vedno odprte roke, saj je znano, da naš mojster radodarno podpira vse, ki so pomoči in podpore potrebni.

Ko se pridružujemo čestitkam ob sedemdesetletnici našega dolgoletnega naročnika tudi mi, prosimo Boga, naj nam ohrani našega gosp. Trčka čilega in zdravega še dolgo vrsto let!

c Osebnost. Za sodnika v Gornjem gradu je imenovan pristav na okrožnem sodišču v Celju g. dr. Turk Bogomir. G. sodniku, ki je zvest naročnik našega lista, k imenovanju iskreno čestitamo in mu želimo na novem službenem mestu obilo uspehov.

c Večer slovenske umetne pesmi, ki ga je priredil v četrtek zvečer operni pevec g. Angel Jare v mali dvorani Celjskega doma, je bil srednje obiskan, kar je zaradi mnogih prireditev v tem mesecu razumljivo. Solista je spremljal namesto obojele ge. Vrabčeve g. Vinko Živko; nekaj pesmi je iz programa izpadlo in tudi predavanja g. prof. Vasilija Mirka ni bilo.

c Izlet v Logarsko dolino priredita podružnici SPD in TK Skala v Celju. Izletniški avtobus bo vozil iz Celja v petek, 28. junija zvečer, vrnil pa se bo v nedeljo zvečer. Planince vabimo, da se udeležijo skupnega izleta. Pravčasno naj se javijo pri podružnici SPD ali TK Skala v Celju, kjer se dobe vsa pojasnila.

c Glavna turistična sezona se pričinja sedaj v naših planinskih predelih. V Savinjskih alpih so sedaj oskrbovane že vse planinske kočice, pripravljene za sprejem množstevnih posetnikov. Logarska dolina, kot izhodišče mnogih planinskih tur, ima ugodne avtobusne zveze s Celjem in Ljubljano. Za planince, ki se izkažejo z legitimacijo, velja pri vožnji z avtobusi 25% popust. Ugodnosti so deležni planinci tudi v planinskih kočah. Vse kočice n. pr. Piskernikovo zavetišče in Aleksandrov dom v Logarski dolini, Frisaufov dom na Okrešlju, Kocbekov dom na Korošici, Mozirski in Celjska kočica, nudijo posetnikom tudi možnost za daljše bivanje. Za nedeljske izlete v Savinjsko dolino in okoliškega pogorja je ugodna uporaba izletniškega vlaka, ki vozi iz Celja ob 4.44 in na povratku prihaja v Celje ob 21.45. Zjutraj in zvečer ima ta vlak v Smartnem ob Paki tudi zvezo s poštanim avtobusom preko Mozirja v Logarsko dolino. Zveza je prikladna za obisk Mozirske kočice na Golteh. Izletniški vlak omogoča tudi ugodno zvezo z železniškimi postajama Misljinje in Dovže kot izletniškimi izhodišči na zapadno Pohorje.

c Zdravniško dežurno službo za člane OUZD v Celju bo imel v nedeljo g. dr. Cerin v Prešernovi ulici 1.

c Tvrška Westen d. d. v Celju je dala vsem svojim delavcem — okrog 1500 jih je — enotedenski plačan dopust. Obrat bo teh 7 dni popolnoma ustavljen.

c K notici z dne 20. junija, da je voznik Oblak podrl v Prešernovi ulici nekega starčka, dodajamo, da to ni bil avtoprevoznik Oblak, ampak neki drugi voznik.

c Dekliški okoliški krožek priredi jutri v nedeljo ob 4 popoldne pod kozolecem Lednik Martina (p. d. Mlinarja) v Lokrovcu Mlakarjevo »Nevesto iz Amerike«.

c Pod voz je padel 27 letni delavec v železarni v Storah Sivka Rudolf, doma iz Laške vasi pri Teharjih. Kolesa so šla preko njega in mu zlomila roko in nogo ter mu prizadejala hude notranje poškodbe.

c Še 30 delavcev je včeraj dopoldne pristalo na poravnavo v razpravi proti tt Westen. Zastopnik tvrde Westen g. dr. Skobne je takoj izplačal vsem delavcem po 5000 din.

c Posestna sprememba. Bela in Sonja Stuhel v Celju je kupila vilo ge. Vengustove na Hribu sv. Jožefa.

c Ustanovitev četrte lekarne v Celju s sedežem v Prešernovi ulici je odklonila kr. banska uprava.

Zahtevajte povsod naš list!

E. Claes: 17 Pokojni župnik Kampens

Da bi nam čas hitreje minil, smo se pretepali in lovili po cerkvi med stoli, smo od blizu ogledovali noge svetnikov, brskali po altarjih za ostanki sveč in uganjali druge take pobožnosti. Stal sem ravno za nekim stebrom in nenadoma zamijaval, da je čudno zategnjeno in globoko odmevalo po cerkvi in se vsi dečki strme poslušali. Tedaj pa — pač! dobim tako krepko okoli ušes, da sem takoj pozabil vso svojo mačjo umetnost. Zofka Bosmans je natihoma prišla v cerkev opravljati svoje pobožnosti in nagradila mojo mačjo godbo z dobro zaušnico. Čez eno uro je gospod župnik že vse vedel in če ne bi šlo za to, da je zvedel prav od Bosmansove, bi mi jih še sam nekaj naložil.

Zaušnica sama na sebi ni bila nič hudega, saj sem jih toliko dobival, da sem jih bil že popolnoma vajen. Ampak, da mi jo je dala ravno »spodična Bosmansova«, v katero sem v srcu bil tako zaljubljen, to je bilo prehudo, razočaranje preveliko.

Bosmansova papiga je bila, so pravili, gotovo sto let stara. Prinesli so jo še iz Leuvena in takrat so naši ljudje prvič videli tako ptico. Lahko si mislite, kako je povečala ugled priseljencev. Sedela je v lepi, okrogli kletki iz bakra in niklja, poleti pa je stala kletka pri odprtem oknu. Po cele ure sem stal pod tistim oknom in gledal čudnega ptiča z rdečimi in rumenimi peresi, njegove sive noge in ostre kremple, njegov zakrivljen klun, s katerim je kljuval okoli sebe in trl orehe, ki mu jih je dajala dekla. Znala je žvižgati, grdo kričati in zgovarjati nekatere besede docela jasno in razločno. To je bilo zame nekaj najčudovitejšega. Tudi sraka se nauči klepetati, ampak nikdar ne

tako lepo kot papiga. Ta ptica mi je vzbudila prva hrepenenja po daljnih deželah. Imenovala se je »Koko« in če ni bilo nikogar v sobi, sem si upal poklicati jo po imenu: tedaj pa je začela tako križati, da sem ves prestrašen zbežal.

In prav Koko me je maščeval radi zaušnic, ki mi jo je dala v cerkvi Zofka. Znal je reči »Zofka, Francka, Rija, Dan, gospod« bolje kot vsak drug ptič. Najbolje pa je znal poklicati »Hvaljen bodi Jezus Kristus«. Če je bil lačen, je zavpil tako trikrat ali štirikrat po vrsti. Čisto drugače, besno pa je zakričal, kakor hitro je zagledal mojo glavo: Hvaljen bodi Jezus Kristus! in to tako glasno, da se je razlegalo po vsem širnem trgu pred cerkvijo. V začetku sem bil nato ponosen, ko pa so me tovariši začeli klicati »Hvaljen-bodi-Jezus-Kristus«, se mi je v srcu vnelo zareče sovraštvo proti Kokuju. Najprej sem ga skušal spametovati s poprovimi žogicami, pa jih je razcefral, malo pokusil in jih jezo izbruhnil. Sicer se je pa vsakomur zdelo smešno, učiti nespametnega ptiča takih pobožnih izrekov.

Nekega popoldneva sem ostal v žef Leirsovi delavnici in gledal, kako so kodrasti ostružki leteli iz njegovega strugalnika in deska pod njim postajala bolj in bolj gladka. Žef je slišal od Janezka, svojega najstarejšega sina, kaj se mi je v cerkvi z mojim mišljankanjem primerilo. Moral sem mu kar tam zopet pokazati svojo umetnost, nato pa me je nenadoma vprašal:

»Ali te je zelo zabolelo, ko si dobil zaušnico?«

»Pa kako.«

»Kaj pa, Beloglavec, ali si že kdaj govoril s papigo?«

»Vsak dan; me že kar dobro pozna.«

»Kaj pa ti kaj pove?«

»No, ... gospod!«

»Aha! Se vidi, da te dobro pozna, Beloglavec.«

Najraje bi ga brcnil pod kolena, s takim naglasom je to izgovoril. Potegnil je še dvakrat, trikrat po deski.

»Veš kaj, Beloglavec, če taki papigi večkrat ponoviš isto besedo, se je nazadnje nauči!«

»Ni mogoče?«

»Pač: če bi na primer takile papigi vsak dan govoril »hudič«, bi nazadnje še sama tako rekla.«

Čez deset minut sem že stal pred odprtim oknom, tesno ob kletki. V sobi ni nobenega človeka. Rija je bila v kuhinji. Francka je šla na Scherpenhevel, Zofka je sedela v cerkvi, cesta je bila zapuščena.

»Koko! Hudič-hudič-Hudič...«

Kokol me je pogledal najprej z enim očesom, potem z drugim. Česnil s kljunom po palčici, na kateri je stal, se počasi splazil s pomočjo svojega kljunastega kljuna in krivih krempljev po kletki navzgor in mi čez hrbet sovražno in hladno vrzel kratek pogled. Nena doma pa je zakričal:

»Hvaljen bodi Jezus Kristus!«

»Ne, Koko! Hudič, hudič...!«

»Hvaljen bodi Jezus Kristu.«

»Hudič, hu...!«

»Krrrrr-o! Kveje-e!«

Začel je kričati, kot bi mislil ogenj bruhati in jaz sem mislil, da je za danes dovolj. Drugi dan sem zopet stal pod oknom, naslednji dan tudi in vsak dan sem šel štirikrat mimo hiše, pa če sem le videl ugodno priliko, sem dal Kokuju njegovo učno uro. Kolikokrat sem moral pred tem trapastim ptičem zakleti, ni da bi pravil. Prihodnja nedelja je bila prva v mesecu in v soboto sem moral h gospodu župniku k spovedi. Številni »hudiči« so mi silno težili vest in mislil sem, da sem se kar hudo pregrešil tudi zoper »druge zapeljevati v greh«.

Čeprav je bila samo papiga, kletev ostane kletev in kdo ve, kolikokrat je Koko sam sebi rekel »hudič«. Vse na moj račun. Vendar sem bolj bal gospoda župnika, kot gospoda Boga.

Ko sem gospodu Kampensu na hitrico zašepetal: »Tisočkrat zakle, gospod župnik, več ali manj,« sem videl kako se je sunkoma zvrnil in radovedno kukal skozi luknjice zamreženega okna v spovednici.

»Kaj praviš?«

»Tisočkrat zakle, gospod župnik, ... več ali manj.«

»Kako... več ali manj? Se morda nisi zmotil.«

»To... to je čisto mogoče, gospod župnik... najbrž se je dva tisoč.«

Za trenutek sem se bal, da bo gospod župnik skočil iz spovednice ter me zagrabil za ovratnik: hitro sem se ozrl, če niso kaki stali na poti, če bi moral bežati. Župnik pa se je samo glasno useknil in vprašal dalje:

»Kakšna pa je bila ta kletvica, možiček?«

»Hudič, gospod župnik.«

»Drugače nisi naredil nobenega greha.«

»Ne, gospod župnik, drugače nič, vsaj mislim, da ne.«

Na druge grehe sploh mislim nisem. In če bi gospod župnik vprašal, odkod imam to ogromno število, bi gotovo kar brez odveze zbežal iz cerkve.

Ker se na videz gospodu župniku ni zdelo nič kaj posebno važno, sem kljub svojemu odkritemu trdnemu sklepu »svoje življenje pobjeljati, zopet hodil vsak dan poučevat Kokoja in njegovo nedolžno srce zapeljevati v greh. Moj brat, s katerim sva ležala v isti postelji, je neko jutro trdil, da sem ponoči zaklical »Hvaljen bodi Jezus Kristus, nato pa trikrat zakle! Čez teden dni se Koko ni nič več protivil mojemu pojavljanju pred oknom. Zdelo se je, kakor da me že kar pričuje, je

Otroški kotiček

ZAČARANI GOZD

(199) In... ena, dve, tri... Ze sta bila tako velika kot takrat, ko sta odšla iz očetove hišice. Ančka je začela hitro hoditi, sonček je veselo sijal in Pucek je razposajeno skakal okoli nje.

(200) Ah, pa je le mislila, da bosta prej prišla! Začelo se ji je dozdevati nekoliko čudno v tem delu gozda. Kralj palčkov je le imel prav! Če dobro pogledaš, res misliš, da imajo drevesa obraze.

Pouk

Akademik

vajen instrukcij, instruktora za popravne izpite vse predmete razen matematike. Uspeh zamenjen. Naslov pove uprava »Slovenca« pod št. 9076. (a)

Službe iščejo

Služkinja

zmožna samostojno voditi gospodinjstvo — išče službo pri dobri družini. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 761.

Službo dobe

Krajevne zastopnike

sposobne in agilne, sprejme zavarovalnica »Sava«, Ljubljana, Sv. Petra c. 2.

Kuharico

starejšo, varčno, zanesljivo — sprejemem k dvočlanski družini. Ponudbe v upravo »Slovenca« pod »Oskrba« št. 9051.

Pridno služkinjo

ki bi opravljala vsa dela, sprejemem na posestvo na Dolenjskem. Dobra plača in oskrba. Ponudbe upr. »Slovenca« pod »Trajna služba« št. 9052.

Gospodinj

ki je izveščana v kuhinji in se dobro razume tudi na kmetijsko gospodarstvo, sprejemem v župnišče. Pismene prijave do 15. julija na župnišče v Sočanju, odnosno osebni razgovor.

Prodamo

Najugodnejši nakup

moških oblačil nudi Preaker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Hišni posestniki!

Gasilske kavlje, lopate, krampe, lomilne droge, sekire, vedrce za vodo itd. vam nudi železnina Fr. Stupica, Ljubljana - Gosposvetska 1.

Razno

Gumbnike, gumbce, pilse, monograme, entel, ažur fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana, Frančiškanska ulica nasproti hotela Union Vezanje perila, krasna predtiskana žen roč, dela

VAŽEN JE REZULTAT!

Ta je zamenjen, ker FLY-TOX zanesljivo in hitro uniči molje, muhe, komarje, bolhe, stenice, grile, mravlje in vso drugo golazen.

Kupimo

Bukova drva

vsako količino, kupim. - Bukov gozd, večje komplekse, kupim. Ponudbe na 1. Meštrovič, eksport drva, Zagreb, Zrinjevac 15, telefon 23-612. (k)

Objave

V upravi »Slovenca«

naj dvignejo inserenti sledeče ponudbe:

Dobrosrčen 8548, Oskrba 9051, Poletje 8893, Pošten 8900. Vsaka velikost 8186.

Vnajem

Komfortno vilo

enostanovanjsko, 8 lepih sob, kuhinja, kopalnica, soba za služkinjo, stanovanje za hišnika in druge pritlikline, plin, centralna kurjava, velik vrt. 15 minut od glavne pošte — oddam takoj. Natančnejše informacije se dobe: Goslar, Ljubljana, Rožna dolina, Cesta IX, št. 29.

Posedstva

Stavbne parcele

v št. Vidu in Vižmarjih, napredaj. Zelo ugodna lega. Polzve se: Vižmarje št. 78, nasproti Mizarske zadruge.

Posestvo

z novo žago, mlinom in 40.000 m² okrog ležečega sveta v industrijskem okraju napredaj. Polzve se v upravi »Slovenca« pod št. 9042. (p)

Ugodna prilika!

Prodajam štiristanovanjsko hišo. Polzve se v gostilni Margon, Brdo št. 77, Ljubljana. (p)

Večja parcela

v bližini mesta Celja napredaj kv. m po 15 din. Ponudbe podr. »Slovenca« v Celju pod zn. »Nakup parcele«. (p)

Velika hiša

dvonadstropna, v mestu Celju napredaj. Ponudbe podr. »Slovenca« v Celju pod zn. »Dvonadstropna hiša«. (p)

Zahvala

Za vse izraze sožalja ob tragični smrti našega dragega sina in brata

Vilka Podlesnika

izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo.

Zalujoča rodbina Podlesnik.

Amerika se zbuja

Združene ameriške države morejo proizvajati toliko raznih letal, kolikor jih še nikdar ni bilo. O tem piše tudi angleški nedeljski list »New Statesman and Nation«, ko objavlja članek: »Amerika se zbuja« in je članek napisal neki Američan.

V članku je navedeno, da so Združ. am. države dolgo živeli v nekakih utvarah. Treba je bilo, da so se začeli razvijati sedanji dogodki na zahodu, da je Amerika spregledala, da politika osamljenosti ne vodi nikamor in da so USA v nevarnosti tudi glede na dogodke na zahodnih bojiščih v Evropi.

Dalje piše isti članek, da v Združenih državah nevarnost ničesar več ne pomeni. Skoraj čez noč je utihnila pesem o osamljenosti. Niti tisti, ki so najgorenejši pristaši osamljenosti, ne verjamejo več v njeno možnost. Šele zdaj so se Američani zbudili iz sladkega sna, kakor so se zbudili tudi Angleži prekasno, ko so bili Nemci že za šest let in za kakih 20.000 letas pred njimi.

Amerika pravi, na je najmočnejša država na svetu. Amerika ima pet tistih stvari v izobilju, ki si brez njih ni moči misliti moderne vojne, in ki so: bencin, tehnika, ljudje, denar in jeklo. Vse to so začeli zdaj mobilizirati. Združene am. države imajo glede na vse možnost, da uredijo vse tako, da postane industrijska proizvodnja mnogo večja ko v Evropi, še več, da je Evropa kakor amater sprico Amerike!

Ameriška mornarica in letalstvo

Združene am. države imajo zdaj mimo Anglije največje vojno brodogradnjo na svetu. Ameriška vojna mornarica je zdaj deloma na Tihem oceanu, deloma pa na Atlantskem morju. Res so bombniki mornarici nevarni. USA imajo zdaj okrog 3000 letal. Nekaj teh je na poti za v Anglijo. Amerika je pravkar začela letala izdelovati na debelo in ji bo letno izdelala 50.000 in več. Znani avtomobilski kralj Henri Ford pa je izjavil, da more napraviti na dan po 1000 letal.

Vendar Združ. am. države še niso za vojno opremljene. Članek pravi, da je na primer Švica bolj pripravljena za vojno kot so USA, ki imajo 500 lahkih tankov. Seveda bo moči v državi, ki napravi na leto 5 milijonov avtomobilov, izlahka doseči zadostno število oklopnih motoriziranih vozil za vojsko.

Dandanes so najvažnejša letala, ki jih Amerika nima mnogo; a še važnejši so ljudje zanje. Za 50 letal je potrebnih 500.000 letalskih vojakov; za kaj takega pa je potrebno tudi dosti časa.

Predvsem, pravi članek, bi bilo treba poslati čim več letal Francoški in Angliji. Nato je treba dovoliti velike kredite in pa tajne izume: bombe in aparate, kakršnih nima še nobena druga država na svetu. Treba bi bilo, po mislih tega Američana, poslati v Evropo ameriško mornarico in letalstvo v pomoč.

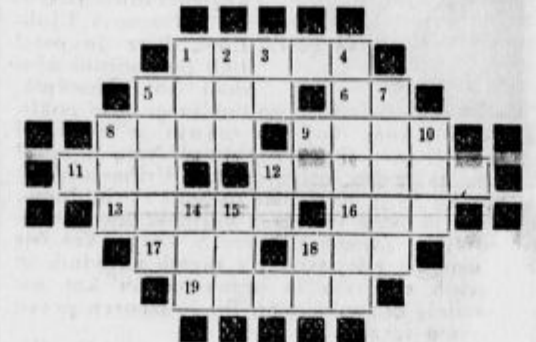
Amerika ima 180.000 tvornic, 8 milijonov dobro urejenih farm. Na dan pridobiva milijon barelov nafte. Njena jeklena industrija se more še popetoriti. Članek na koncu opozarja, da bi bilo dobro, da bi se Anglija ne zamerila Ameriki in da naj ne popušta Japonski na račun Kitajske.

Nagradna križanka

Tvrdke, ki žele delati reklamo zase po križankah, naj izroče svoja naročila en teden popreje v upravi »Slovenca«.

Rešitev križanke je treba poslati na upravo »Slovenca« pod značko »Križanka do četrtka prihodnjega tedna. — Rešitev križanke bomo objavili prihodnjo soboto.

Med one, ki bodo pravilno razdelili križanko, bomo z žrebanjem razdelili 4 nagrade in sicer za vsakega list »Slovenca« za en mesec zastoj.

BESEDE POMENIJO:

Vodoravno: 1. Največja pivovarna v Sloveniji. 5. Konec očenaša. 6. Ploskovna mera. 8. Dovoljeno mi je. 9. Ploskovna enota, del zemljišča. 11. Zamašek pri sodu. 12. Kar ni razen. 13. Pivo v steklenicah pivovarne Union v Ljubljani. 16. Črno pivo pivovarne Union. 17. Vodna žival. 18. Kradljivec. 19. Leposlovna oblika.

Navpično: 1. Razume, ve. 2. Mutast. 3. Veznik. 4. Tak, ki ni gladek. 5. Električna enota. 7. Nemir, hrup. 8. Poslanec, zaupnik. 9. Ok. 10. Nikalnica. 12. Kratica za sportni klub. 14. Velik plamen. 15. Veznik. 18. Kazalni zaimek.

Rešitev sobotne križanke.

Vodoravno: 1. Matek & Mikeš (trgovina vezenin v Ljubljani, Frančiškanska ul.). 11. Enota. 12. Omara. 13. Dana. 14. Vse. 15. Oh. 16. Ta. 17. Ost. 18. Et. 19. Ne. 20. Upi. 21. Epik. 23. Omara. 25. Atika. 26. Savel. 27. Karat.

Navpično: 1. Med. 2. Anatema. 3. Tona. 4. Eta. 5. Ka. 6. Most. 7. Ime. 8. Ka. 9. Erotika. 10. Sah. 14. Vsi. 17. Opal. 18. Epir. 19. Nos. 20. Ure. 21. Eta. 22. Kat. 24. Av. 25. Ak.

Izžrebani nagradenci:

Med rešilci, ki so pravilno rešili sobotno križanko, so bili izžrebani:

Lampe Ignacij, sod. služ., Cerknica. Kersnik-Rott Leopoldina, Sl. Konjice 100. Kužnik Franc, Cvišlarje 37, p. Kočevje. Koželj Andrej, žel. ur. v p. Mahničeva 28, Moste. Dobivali bodo 1 mesec »Slovenca« brezplačno.

Opomba! Pristojbina za tiskovino je sedaj 50 par. Nezadostno frankirane pošiljke se ne bodo sprejemale.

Vsemogočni je poklical k Sebi našo dobro mater, gospo

Marijo Zupanc roj. Naveršnik

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 23. junija, ob 10 dopoldne na farnem pokopališču pri Sv. Florjanu v Doliču.

Gornji Dolič, dne 21. junija 1940.

Alojz, mož; Pepo, Viktor, Ljube, France, sinovi; Marica, Angela, Rozika, s. Amalija, hčere — ter ostalo sorodstvo.

Zahvala

Za mnoge izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti ljubljenega soproga, očeta, starega očeta, brata in tasta, gospoda

Valentina Šturma

se najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo darovalcem vencev in cvetja, častiti duhovščini, lovem, Slovenskemu planinskemu društvu, Slovenskemu lovskemu društvu, gasilski četi in vsem prijateljem ter znanec, ki so dragega nam rajnega spremili k večnemu počitku.

Maše zadušnice bodo brane v župni cerkvi v Begunjah.

Poljče, dne 21. junija 1940.

Zalujoči: Liza Šturma, soproga; Ida por. inž. Legat, hčerka — ter ostalo sorodstvo.

Železniška nesreča v Pesnici

Trčila sta ikupaj dva tovorna vlaka
6 ljudi ranjenih, materialna škoda zelo velika

Maribor, 21. junija. Danes zjutraj ob 5.25 se je pripetila med postajama Pesnica in Cirknica pri Mariboru velika železniška nesreča, ki je povzročila ogromno škodo. Trčila sta na in pa nemški tovorni vlak ter sta obe lokomotive razbiti, cela vrsta vagonov je uničena, proga pa tako zaphana z razvalinami, da je bilo mogoče šele danes opoldne vpostaviti promet in sicer samo na enem tiru.

Nesreča se je pripetila nekaj sto metrov severno od pesniške postaje, tik za mestom, kjer križa državna cesta prvi železniški progo. S pesniške postaje je krenil naš nabiralni lokalni tovorni vlak št. 9661, ki je bil namenjen iz Maribora z večjim številom tovornih vagonov, zaradi napake postavljene kretnice po nepravilnem tiru. Ko je bil vlak že v polni vožnji, mu je prihrul od severa nasproti po istem tiru nemški tovorni vlak št. 6666, ki je peljal s šlezkim premogom naložene vagonne iz Nemčije v Italijo. Tudi ta vlak je prihajal z polno brzino kakih 45 km na uro. Strojvodji sta prepozno opazila grozečo nevarnost, tako da je bilo trčenje neizogibno. Zdi se, da je našemu strojvodji uspelo vsaj nekoliko zmanjšati hitrost vlaka in v zadnjem hipu zavreti vagon, tako da sila trčenja za našo kompozicijo ni bila tako usodna, kakor za nemško. S strahovitim hrústom sta udarili obe lokomotivi ena v drugo. Naša lokomotiva je vozila ritenski, pa jo je zadel udarec v tender. Oba stroja sta se dobesedno zarila eden v drugega, se kakor podivjana konja vzpela kvišku ter potem s treskom omahnila s proge v jarek. Službena vagona na obeh vlakih je čisto strlo, tako da je ostal od tega samo kup tresk in železja. Pri našem vlaku so se potem razbili in iztrili še nekateri vagoni, pri nemškem pa je uničenih kar 15 vagonov, samih 22 toncev, ki so bili naloženi s premogom. Vse te vagonne je razbilo, razmetalo deloma po tiri, deloma v jarke, premog pa se

je v debelih kupih nasipal na progo. Pogled na to razdejano je naravnost grozovit.

Pri tako hudih posledicah trčenja je naravnost čudovita sreča, da ni bilo več žrtv. Mrtev ni bil nihče, pač pa je šest oseb ranjenih in sicer 4 nemški in dva naša železniška uslužbenca. Na naši strani sta ranjena strojvodja in vlakovodja, na nemški pa strojvodja, kurjač, vlakovodja in eden od zaviračev. Trije, ki so bili bolj resno poškodovani, so bili prepeljeni v mariborsko bolnišnico in sicer 40 letni vlakovodja Jože Hribar, ki ima poškodbe na čelu in polomljena rebra, nemški strojvodja Maks Walcher, kateremu je odtrgalo uho ter ima desno roko zlomljeno, njegov 52 letni strojvodja Ivan Zorn pa je dobil lažje poškodbe ter so ga iz bolnišnice izpustili.

Nekateri naši železničarji so v zadnjem trenutku tik pred trčenjem poskakali z vlaka ter so priskočili takoj na pomoč. Prvi je začel ranjenec pomagati finančni stražnik, ki je vršil kontrolo na cestno železniškem križišču. Kmalu so prihiteli še bližnji sosedje. Ranjence so takoj odpeljali v mariborsko bolnišnico, na mesto nesreče pa je prišel pomožni vlak iz Maribora ter so se takoj začela na progi očiščevalna dela pod vodstvom višjega prometnega kontrolorja Pšeničnika. Danes opoldne so že očistili progo tako, da se je promet spet lahko vršil po enem tiru. Materialna škoda, ki jo je nesreča povzročila, je vsekakor ogromna ter še ni precenjena. Trajalo bo pa več časa, da bodo tira očistili ter obe razbiti lokomotivi in ostale razvaline odstranili ter odpeljali.

Oba ranjena nemška železničarja Maks Walher in Ivan Zorn sta bila prepeljana danes popoldne z reševalnim avtomobilom mariborskega rešilnega oddelka v Gradec. Veliko zamudo je imel popoldne brzovlak, ki prihaja z Dunaja v Maribor. Prispel je na mariborsko postajo 160 minut po določenem času.

m Iz diplomatske službe. G. Reynold Macun, nekdanji mariborskega veletrgovca g. Antona Macuna, je te dni s prav dobrim uspehom položil v ministrstvu za zunanje zadeve strokovne izpite za diplomatsko-konzularno službo. G. R. Macun je prvi slovenski diplomat, ki je vse študije končal v Parizu in Oxfordu. Iskreno mu častitamo ter mu želimo mnogo uspehov v diplomatski karieri.

m Višji tečajni izpit na I. realni gimnaziji v Mariboru je položil tudi Bogomir Podlesnik, ki je bil usnega izpita oproščen. Pomotoma je Podlesnikovo ime v notici, ki smo jo včeraj objavili, bilo izpuščeno.

m Mariborsko deklisko okrožje priredi v nedeljo, dne 23. t. m. dopoldne telovadno tekmo za članice mariborskega okrožja. Ob 8 zbirališče na Livadi, nato skupna sveta maša na Slomškovem grobu, takoj nato se prične tekme. Vse krožke pozivamo, da se tekme polnoštevilno udeležijo.

m Pohorska železnica ne bo likvidirana. V četrti zvečer se bil v kavarni »Jadrana« izredni občni zbor zadruge »Pohorska železnica«. Kakor znano, je zadruška zašla v velike težave. Zato je nastalo vprašanje, ali jo bo še sploh mogoče ohraniti pri življenju. O tem vprašanju je imel odločiti izredni občni zbor. Glasovanje, ki je bilo, je odločilo, da se zadruška ne razbije, marveč da nadaljuje s svojim delom.

m Za usodo broda na Fali, o katerem smo pisali, da ga namerava sedenja lastnica gospa Oroslova opustiti, se ljudje iz Selnice in Fale zelo zanimajo. Z opustitvijo brodu bi izgubili edino zvezo med obema bregovima Drave. Pri tem opozarjajo domačini, naj bi spet odprla pot za pešce po jezu faleke elektrarne, kakor je bila svoj čas dovoljena. Šele leta 1924 je faleke elektrarna to pot po prizadevanju dr. Orosle, lastnika falekega brodu, zaprla za promet ter jo zagrnila. Uprava elektrarne bi z otvoritvijo poti silno ugodela ne samo domačinom, temveč tudi vsem tujim obiskovalcem Fale in njene okolice.

m Prošnja Protituberkulozne lige v Mariboru. PTL v Mariboru prosi vse občinske urade, da blagovolijo na svojem področju opozoriti vse fantovske odseke, sokolske edine in gasilske čete, da zaključijo nabiralno akcijo protituberkuloznega tedna in vrnejo neprodane listke preko svoje občine okrajnemu odboru Rdečega križa v Mariboru. Prav tako prosi, vse urade, šole, podjetja in zasebnike, da pošljejo obračun nabiralnega dne, če tega doslej še niso storili.

m Zdravniško dežurno službo za nujno zdravstveno pomoč članom OUZD in njih svojcem vrši v nujnih primerih v nedeljo, dne 23. t. m. zdravnik dr. Stanko Pogrujc, Maribor, Tyrševa ulica 14-I.

m Pojasnjene tatvine v mestni klavnic. Letos so se dogajale v mestni klavnici skrivnostne tatvine. Nekaterim mesarjem so bila ukradena iz

hladilnice cela teleta, višek predznosti pa je bila tatvina dveh živih svinj, težkih po 100 kg, ki so ju tatovi zaklali kar v hlevu mestne klavnice ter potem s plenom neopazeno pobirali. Obe svinji sta bili last svinjskega trgovca Franca Frigule, ki stanuje v Plinariški ulici. Mestna policija je sedaj tatvine pojasnila. Organiziral jih je bivši mesarski pomočnik Karol Gorčenko, ki je sedaj služil za hlapca pri prevozniku Avgustu Kovačiču v Plinariški ulici 29. Gorčenko je pregovoril Kovačičevega sina Mihaela, ki je tudi izkušen mesarski pomočnik, da mu je pomagal. Obe svinji sta zaklala v hlevu mestne klavnice, prvo v noči od 30. na 31. maja, drugo pa od 14. na 15. junija. Mrtvi živali sta nato spravila v Kovačičevo pralnico ter ju tam razdelala. Prvo svinjo so Kovačičevi porabili sami doma, meso so deloma vložili v mast, deloma pa so napravili klobase, drugo pa sta Gorčenko in mladi Kovačič prodala nekemu mesarju na Koroski cesti za polovično ceno. Gorčenka tudi sumijo, da je nedavno ukradel mesarju Fidlerju iz hladilnice celo tele ter je izvršil v zadnjem času tudi še druge tatvine v klavnici. Mesarski mojster Pirš pa ga dolži, da mu je lansko leto, ko je bil pri njem uslužben, ukradel za 10.000 din raznega mesa ter ga prodal nekemu mesarju. Oba tatova sta bila izročena sodišču.

m Mlad vlomilec obsojen. Včeraj je pred mariborskimi sodniki stal mlad vlomilec, 21 letni natak Anton Sprajc iz Maribora, ki mu je obtožnica očitala, da je meseca oktobra iz zaklenjenih stanovanj odnesel Olgi Rusovi in Matildi Mihčevi obleke in raznih drugih predmetov v skupni vrednosti okoli 9000 dinarjev. Z delom ukradenega blaga je bil v Ljubljani aretiran. Kljub temu, da sta lastnici v Sprajcjem blagu spoznali svojo last, se je tat v preiskavi zagovarjal, da je žensko obleko, ko ji je razprodal, dobil po svoji pokojni materi. Obsojen je bil na 5 mesecev zaporov in 400 din, v slučaju neizterljivosti 7 dni zaporov. To kaznen je predsedel že v pretekavi. Zato ga je sodišče izročilo mariborski policiji, da ga izžene v pristojno občino.

Celje

e Večer slovenske umetne pesmi, ki ga je priredil v četrti zvečer operni pevec g. Angel Jarc v mali dvorani Celjskega doma, je bil srednje uspešen. Jarc je zaradi mnogih prireditev v tem mesecu razumljivo. Solista je spremljal namesto obsojenec, Vrabčeve g. Vinko Živko; nekaj pesmi je iz programa izpadlo in tudi predavanja g. prof. Vasilija Mirka ni bilo.

c Osebnost vest. Za sodnika v Gornjem gradu je imenovan pristav na okrožnem sodišču v Celju

tako lepo kot papiga. Ta ptica mi je vzbudila prva hrepenenja po daljnih deželah. Imenovala se je »Koko« in če ni bilo nikogar v sobi, sem si upal poklicati jo po imenu: tedaj pa je začela tako križati, da sem ves prestrašen zbežal.

In prav Koko me je maščeval radi zaušnice, ki mi jo je dala v cerkvi Zofka. Znal je reči »Zofka, Francka, Rijsa, Dan, gospode! bolje kot vsak drug ptič. Najbolje je pa je znal poklicati »Hvaljen bodi Jezus Kristus«. Če je bil lačen, je zavpil tako trikrat ali štirikrat po vrsti. Cisto drugače, besno pa je zakričal, kakor hitro je zagledal mojo glavo: »Hvaljen bodi Jezus Kristus! in to tako glasno, da se je razlegalo po vsem širnem trgu pred cerkvijo. V začetku sem bil nato ponosen, ko pa so me tovariši začeli klicati »Hvaljen bodi Jezus Kristus«, se mi je v srcu vnelo zares sovraštvo proti Kokuju. Najprej sem ga skušal spametovati s poprovimi žogicami, pa jih je razcefral, malo pokusil in jih jezero izbruhnil. Sicer se je pa vsakomur zdelo smešno, učiti nesposobnega ptiča takih pobožnih izrekov.

Nekega popoldneva sem ostal v Žef Leirsovi delavnici in gledal, kako so kodrasti ostružki leteli iz njegovega strugalnika in deska pod njim postajala bolj in bolj gladka. Žef je slišal od Janezke, svojega najstarejšega sina, kaj se mi je v cerkvi z mojim mijavkanjem prime-rovalo. Moral sem mu kar tam zapet pokazati svojo umetnost, nato pa me je nenadoma vprašal:

»Ali te je zelo zabolelo, ko si dobil zaušnico?«
»Pa kako.«
»Kaj pa, Beloglavec, ali si že kdaj govoril s papigo?«
»Vsak dan; me že kar dobro pozna.«
»Kaj pa ti kaj pove?«
»No, ... gospod!«

Za zelo občutljiv teint...

Orizol

SPECIALEN PUDER

kot dopolnjenje delovanja

Orizol-kreme

ki Vas je gotovo vedno zadovoljila!

V VSEH SPECIALNIH TRGOVINAH!

Najnovejša poročila

Japonska pripravlja zasedbo francoske Indokine

Japonsko vojno brodovje čaka pred otokom Hainanom

New York, 21. junija. m. Newyorški radio je nocoj objavil senzacionalno vest iz Sanghaja, da je japonska vlada poslala na otok Hainan, ki je pred Indokino, več vojnih ladij s spremstvom. Japonska vlada je prepričana, da se bližajo resni dogodki, ki bodo nastopili takoj, ko bo Francija kapitulirala. Na otoku Hainanu ima Japonska zbrano vojsko 100.000

mož, ki bodo takoj prepeljeni v bližnjo Inkokino in izvršili zasedbo za Japonsko.

Dopisnik »New York Timesa« pa poroča svojemu listu iz Tokia, da je poseg Japonske na francosko Indokino manj verjeten, ker sta se japonska in francoska vlada ravno včeraj sporazumeli o tem, da bo Francija preprečila sleherni prevoz vojnih potrebščin maršalu Čangkajsku.

Anglija bo zasedla Sirijo

Atene, 21. jun. m. »Transcontinental Press« poroča iz Palestine, da se tamkaj jasno opaža, da pripravlja Anglija zasedbo Sirije. Anglija bo zasedla Sirijo takoj, ko bo razglašena no-

vica, da je Francija kapitulirala. Anglija namerava ustanoviti na Bližnjem vzhodu veliko arabsko državo, ki bi obsegala Sirijo, Palestino in Transjordanijo.

Italija ne potaplja grških ladij

Rim, 21. jun. m. »Transcontinental Press« poroča, da v Rimu odločno zanikajo vse novice, ki so se razširile v tujini, čes da bi bile italijanske podmornice potopile pet grških parnikov. Te novice širijo angleški viri zato, da bi poslalsli odnose med Grčijo in Italijo.

V Rimu prav tako odločno zanikajo vse novice iz angleških virov, čes da bi bili v Abesiniji izbruhnili nemiri ali pa upor. Povsod vlada popoln red in mir.

Delovanje angleškega letalstva

London, 21. junija. AA. Reuter: Letalsko ministrstvo poroča: Bombniki angleškega kr. letalstva so izvedli včeraj napad na letališče pri Amsterdamu. Bombardirana so bila sovražna letala na letališču samem. Vsi angleški bombniki so se vrnili nepoškodovani. Preteklo noč so naši bombniki izvedli nov napad veli-

kega obsega na vojaške objekte v severno-zahodni Nemčiji. Napadena so bila železniška križišča, manevrske postaje in drugi cilji v Frintonu, Osterfeldu, Essenu, Hammu in Ludvigshafenu. Dve naši letali se nista vrnila. Letalo obalske službe je sestrelilo nocoj nad Severnim morjem eno nemško letalo.

London, 21. junija. AA. Reuter: Letalsko ministrstvo poroča, da so vodna letala, ki so dodeljena angleškemu brodovju, izvedla zelo uspešne napade na tovarne pri Calaisu.

Predsednik Poljske v Angliji

London, 21. junija. AA. Reuter: Po poročilu poljskega veleposlaništva v Londonu bo predsednik poljske republike Rackiewicz ostal v Angliji ves čas, dokler bo trajala vojna. Predsednik Rackiewicz se je pripeljal danes z nekim angleškim parnikom v London.

1056 novih generalov v Sovjetiji

Moskva, 21. junija. m. Moskovski radio je objavil, da je sovjetska vlada imenovala te dni 1056 novih generalov in admiralov.

g. dr. Turk Bogomir. G. sodniku, ki je zvest narodnik našega lista, k imenovanju iskreno čestitam in mu želimo na novem službenem mestu obilo uspehov.

c Glavna turistična sezona se pričinja sedaj v naših planinskih predelih. V Savinjskih alpah so sedaj oskrbovane že vse planinske kočice, pripravljene za sprejem množičnih posetnikov. Logarska dolina, kot izhodišče mnogih planinskih tur, ima ugodne avtobusne zveze s Celjem in Ljubljano. Za planince, ki se izkažejo z legitimacijo, velja pri vožnji z avtobusi 25% popust. Ugodnosti so deležni planinci tudi v planinskih kočah. Vse kočice n. pr. Piskernikovo zavetišče in Aleksandrov dom v Logarski dolini, Frišaufov dom na Okrešlju, Kocbekov dom na Koroski, Mozirska in Celjska kočica, nudijo posetnikom tudi možnost za daljše bivanje. Za nedeljske izlete v Savinjsko dolino

in okoliškega pogorja je ugodna uporaba izletniškega vlaka, ki vozi iz Celja ob 4.44 in na povratku prihaja v Celje ob 21.45. Zjutraj in zvečer ima ta vlak v Šmartnem ob Paki tudi zvezo s poštnim avtobusom preko Mozirja v Logarsko dolino. Zveza je prikladna za obisk Mozirске kočice na Golteh. Izletniški vlak omogoča tudi ugodno zvezo z železniškima postajama Mislinje in Dovže kot izletniškimi izhodišči na zapadno Pohorje.

c Pod voz je padel 27 letni delavec v železarni v Storah Sivka Rudolf, doma iz Laške vasi pri Teharjih. Kolesa so šla preko njega in mu zlomila roko in nogo ter mu prizadejala hude notranje poškodbe.

c Še 30 delavcev je včeraj dopoldne pristalo na poravnavo v razpravi proti tt Westen. Zastopnik tvrdke Westen g. dr. Skobrne je takoj izplačal vsem delavcem po 5000 din.

Pokojni župnik Kampens

Da bi nam čas hitreje minil, smo se pretepali in lovili po cerkvi med stoli, smo od blizu ogledovali noge svetnikov, brskali po oltarjih za ostanki sveč in uganjali druge take pobožnosti. Stal sem ravno za nekim stebrom in nenadoma zamijaval, da je čudno zategnjeno in globoko odmevalo po cerkvi in se vsi dečki strme poslušali. Tedaj pa — pač! dobim tako krepko okoli ušes, da sem takoj pozabil vso svojo mačjo umetnost. Zofka Bosmans je nathoma prišla v cerkev opravljati svoje pobožnosti in nagradila mojo mačjo godbo z dobro zaušnico. Čez eno uro je gospod župnik že vse vedel in če ne bi šlo za to, da je zvedel prav od Bosmansove, bi mi jih še sam nekaj naložil.

Zaušnica sama na sebi ni bila nič hudega, saj sem jih toliko dobival, da sem jih bil že popolnoma vajen. Ampak, da mi jo je dala ravno »spodična Bosmansova«, v katero sem v srcu bil tako zaljubljen, to je bilo prehudo, razočaranje preveliko.

Bosmansova papiga je bila, so pravili, gotovo sto let stara. Prinesli so jo še iz Leuvena in takrat so naši ljudje prvič videli tako ptico. Lahko si mislite, kako je povečala ugled priseljencev. Sedela je v lepi, okrogli kletki iz bakra in niklja, poleti pa je stala kletka pri odprtem oknu. Po cele ure sem stal pod tistim oknom in gledal čudnega ptiča z rdečimi in rumenimi peresi, njegove sive noge in ostre kremplje, njegov zakrivljen klun, s katerim je kljuval okoli sebe in trl orehe, ki mu jih je dajala dekla. Znala je žvižgati, grdo kričati in zgovarjati nekatere besede docela jasno in razločno. To je bilo zame nekaj najčudovitejšega. Tudi sraka se nauči klepetati, ampak nikdar ne

»Aha! Se vidi, da te dobro pozna, Beloglavec.«

Najraje bi ga brenil pod kolena, s takim naglasom je to izgovoril. Potegnil je še dvakrat, trikrat po deski.

»Veš kaj, Beloglavec, če taki papigi večkrat ponoviš isto besedo, se je nazadnje naučile.« Ni mogoče?«

»Pač; če bi na primer takile papigi vsak dan govoril »hudič«, bi nazadnje še sama tako rekla.«

Čez deset minut sem že stal pred odprtim oknom, tesno ob kletki. V sobi ni nobenega človeka. Rijsa je bila v kuhinji, Francka je šla na Scherpenhovel, Zofka je sedela v cerkvi, cesta je bila zapuščena.

Koko! Hudič-hudič-Hudič...

Koko! me je pogledal najprej z enim očesom, potem z drugim. Česnil s kljunom po palčici, na kateri je stal, se počasi splazil s pomočjo svojega kljunastega kljuna in krivih krempljev po kletki navzgor in mi čez hrbet sovražno in hladno vrzel kratek pogled. Nenadoma pa je zakričal:

»Hvaljen bodi Jezus Kristus!«
»Ne, Koko! Hudič, hudič...!«
»Hvaljen bodi Jezus Kristus!«
»Hudič, hu...!«
»Krrrrroo! Kveej-ej!«

Žačel je kričati, kot bi mislil ogenj bruhati in jaz sem mislil, da je za danes dovolj. Drugi dan sem zopet stal pod oknom, naslednji dan tudi in vsak dan sem šel štirikrat mimo hiše, pa če me je videl ugodno priliko, sem dal Kokuju njegovo učno uro. Kolikokrat sem moral pred tem trapastim ptičem zakleti, ni da bi pravil. Prihodnja nedelja je bila prva v mesecu in v soboto sem moral h gospodu župniku k spovedi. Številni »hudiči« so mi silno težili vest in mislil sem, da sem se kar hudo pregrešil tudi zoper »druge zapeljivati v greh.«

Čprav je bila sama papiga, kletev ostane kletev in kdo ve, kolikokrat je Koko sam sebi rekel »hudič«. Vse na moj račun. Vendar sem se bolj bal gospoda župnika, kot gospoda Boga.

Ko sem gospodu Kampensu na hitro začepetal: »Tisočkrat zaklel, gospod župnik, več ali manj,« sem videl kako se je sunkoma zvrnil in radovedno kukal skozi luknjice zamreženega okna v spovednico.

»Kaj praviš?«

»Tisočkrat zaklel, gospod župnik, ... več ali manj.«

»Kako... več ali manj? Se morda nisi zmotil.«

»To... to je čisto mogoče, gospod župnik... najbrž je še dva tisoč.«

Za trenutek sem se bal, da bo gospod župnik skočil iz spovednice ter me zagrabil za ovratnik; hitro sem se ozrl, če niso kaki stali na poti, če bi moral bežati. Župnik pa se je samo glasno useknil in vprašal dalje:

»Kakšna pa je bila ta kletvica, možiček?«

»Hudič, gospod župnik.«

»Drugače nisi naredil nobenega greha.«

»Ne, gospod župnik, drugače nič, vsaj mislim, da ne.«

Na druge grehe sploh mislil nisem. In če bi gospod župnik vprašal, odkod imam to ogromno število, bi gotovo kar brez odveze zbežal iz cerkve.

Ker se na videz gospodu župniku ni zdelo nič kaj posebno važno, sem kljub svojemu odkritemu trdnemu sklepu »svoje življenje pobojšati«, zopet hodil vsak dan poučevat Kokoja in njegovo nedolžno srce zapeljevati v greh. Moj brat, s katerim sva ležala v isti postelji, je neko jutro trdil, da sem ponoči zaklical »Hvaljen bodi Jezus Kristus«, nato pa trikrat zaklel. Čez teden dni se Koko ni nič več protivil mojemu pojavljanju pred oknom. Zdelo se je, kakor da me že kar pričakuje.

Otroški kotiček

ZAČARANI GOZD

(199) In... ena, dve, tri... Že sta bila tako velika kot takrat, ko sta odšla iz očetove hišice. Ančka je začela hitro hoditi, sonček je veselo sijal in Pucek je razposajeno skakal okoli nje.

199.

200.

(200) Ah, pa je le mislila, da bosta prej prišla! Začelo se ji je dozdevati nekoliko čudno v tem delu gozda. Kralj palčkov je le imel prav! Če dobro pogledaš, res misliš, da imajo drevesa obraze.

Amerika se zbuja

Združene ameriške države morejo proizvajati toliko raznih letal, kolikor jih še nikdar ni bilo. O tem piše tudi angleški nedeljski list »New Statesman and Nation«, ko objavlja članek: »Amerika se zbuja« in je članek napisal neki Američan.

V članku je navedeno, da so Združ. am. države dolgo živele v nekakih utvarah. Treba je bilo, da so se začeli razvijati sedanji dogodki na zahodu, da je Amerika spregledala, da politika osamljenosti ne vodi nikamor in da so USA v nevarnosti tudi glede na dogodke na zahodnih bregih v Evropi.

Dalje piše isti članek, da v Združenih državah nevarnost ničesar več ne pomeni. Skoraj čez noč je utihnila pesem o osamljenosti. Niti tisti, ki so najgorečnejši pristaši osamljenosti, ne verjamejo več v njeno možnost. Šele zdaj so se Američani zbudili iz sladkega sna, kakor so se zbudili tudi Angleži prekasno, ko so bili Nemci že za šest let in za kakih 20.000 letas pred njimi.

Amerika pravi, na je najmočnejša država na svetu. Amerika ima pet tistih stvari v izobilju, ki si brez njih ni moči misliti moderne vojne, in ki so: bencin, tehnika, ljudje, denar in jeklo. Vse to so začeli zdaj mobilizirati. Združene am. države imajo glede na vse možnost, da uredijo vse tako, da postane industrijska proizvodnja mnogo večja kot v Evropi, še več, da je Evropa kakor amater spričo Amerike!

Ameriška mornarica in letalstvo

Združene am. države imajo zdaj mimo Anglije največje vojno brodogradilne na svetu. Ameriška vojna mornarica je zdaj deloma na Tihem oceanu, deloma pa na Atlantskem morju. Res so bombniki mornarici nevarni. USA imajo zdaj okrog 3000 letal. Nekaj teh je na poti za v Anglijo. Amerika je pravkar začela letala izdelovati na debelo in jih bo letno izdelala 50.000 in več. Znani avtomobilski kralj Henri Ford pa je izjavil, da more napraviti na dan po 1000 letal.

Vendar Združ. am. države še niso za vojno opremljene. Članek pravi, da je na primer Švica bolj pripravljena za vojno kot so USA, ki imajo 500 lahkih tankov. Seveda bo moči v državi, ki napravi na leto 5 milijonov avtomobilov, izlaska doseči zadostno število oklopnih motoriziranih vozil za vojsko.

Dandanes so najvažnejša letala, ki jih Amerika nima mnogo; a še važnejši so ljudje zanje. Za 50 letal je potrebnih 500.000 letalskih vojakov; za kaj takega pa je potrebno tudi dosti časa.

Predvsem, pravi članek, bi bilo treba poslati čim več letal Francoski in Angliji. Nato je treba dovoliti velike kredite in pa tajne izume: bombe in aparate, kakršnih nima še nobena druga država na svetu. Treba bi bilo, po mislih tega Američana, poslati v Evropo ameriško mornarico in letalstvo v pomoč.

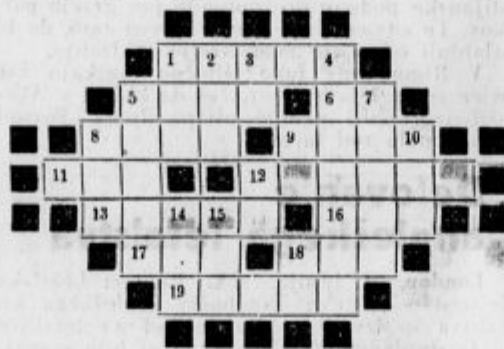
Amerika ima 180.000 tvornic, 8 milijonov dobro urejenih farm. Na dan pridobiva milijon barelov nafte. Njena jeklena industrija so more še popetoriti. Članek na koncu opozarja, da bi bilo dobro, da bi se Anglija ne zamerila Ameriki in da naj ne popušča Japonski na račun Kitajske.

Nagradna križanka

Tvrdke, ki žele delati reklamo zase po križankah, naj izroče svoja naročila en teden popreje v upravi »Slovenec«.

Rešitev križanke je treba poslati na upravo »Slovenec« pod značko »Križanka do četrtka prihodnjega tedna. — Rešitev križanke bomo objavili prihodnjo soboto.

Med one, ki bodo pravilno razdelili križanko, bomo z žrebanjem razdelili 4 nagrade in sicer za vsakega list »Slovenec« za en mesec zastoj.

BESEDE POMENIJO:

Vodoravno: 1. Največja pivovarna v Sloveniji. 5. Konec očenaša. 6. Ploskovna mera. 8. Dovoljeno mi je. 9. Ploskovna enota, del zemljišča. 11. Zamašek pri sodu. 12. Kar ni razen. 13. Pivo v steklenicah pivovarne Union v Ljubljani. 16. Črno pivo pivovarne Union. 17. Vodna žival. 18. Kradljivec. 19. Leposlovna oblika.

Navpično: 1. Razume, ve. 2. Mutast. 3. Veznik. 4. Tak, ki ni gladek. 5. Električna enota. 7. Nemir, hrup. 8. Poslanec, zaupnik. 9. Ok. 10. Nikalnica. 12. Kratica za sportni klub. 14. Velik plamen. 15. Veznik. 18. Kazalni zaimek.

Rešitev sobotne križanke.

Vodoravno: 1. Matek & Mikeš (trgovina vezenin v Ljubljani, Franciskanska ul.). 11. Enota. 12. Omara. 13. Dana. 14. Vse. 15. Oh. 16. Ta. 17. Ost. 18. Et. 19. Ne. 20. Upi. 21. Epik. 23. Omara. 25. Atika. 26. Savel. 27. Karat.

Navpično: 1. Med. 2. Anatema. 3. Tona. 4. Eta. 5. Ka. 6. Most. 7. Ime. 8. Ka. 9. Erotika. 10. Sah. 14. Vsi. 17. Opal. 18. Epir. 19. Nos. 20. Ure. 21. Eta. 22. Kat. 24. Av. 25. Ak.

Izrečani nagradenci:

Med rešilci, ki so pravilno rešili sobotno križanko, so bili izrečani:

Lampe Ignacij, sod. služ., Cerknica.
Kersnik-Rott Leopoldina, SI. Konjice 100.
Kušnik Franc, Cvišlarje 37, p. Kočevje.
Koželj Andrej, žel. ur. v p., Mahničeva 28, Moste.
Dobivali bodo 1 mesec »Slovenec« brezplačno.

Opomba! Pristojbina za tiskovino je sedaj 50 par. Nezadostno frankirane pošiljke se ne bodo sprejemale.

Pouk

Akademik

vajen instrukcij, instruirira za popravne izpite vse predmete razen matematike. Uspeh z jamčen. Naslov pove uprava »Slovenec« pod 9076. (a)

Službe iščejo

Služkinja

zmožna samostojno voditi gospodinjstvo — išče službo pri dobri družini. Naslov v upravi »Slov.« v Mariboru pod št. 761.

Službo dobe

Krajevne zastopnike

sposobne in agilne, sprejme zavarovalnica »Sava«, Ljubljana, Sv. Petra c. 2.

Kuharico

starejšo, varčno, zanesljivo — sprejemem k dvočlanski družini. Ponudbe v upravo »Slovenec« pod »Oskrba« št. 9051.

Pridno služkinjo

ki bi opravljala vsa dela, sprejemem na posestvo na Dolenjskem. Dobra plača in oskrba. Ponudbe upr. »Slovenec« pod »Trajna služba« št. 9052.

Gospodinj

ki bi izvežbana v kuhinju in se dobro razume tudi na kmetijsko gospodarstvo, sprejemem v župnišče. Pismene priloge do 15. julija na župnišče v Sošanju, odnosno osebni razgovor.

Prodamo

Najugodnejši nakup

moških oblik nudi Presker, Sv. Petra c. 14, Ljubljana.

Hišni posestniki!

Gasilske kaviže, lopate, krampe, lomilne droge, sekire, vedrce za vodo itd. vam nudi železnina Fr. Stupica, Ljubljana - Gosposvetska 1.

Razno

Gumbnike, gumbe, plise, monograme, entel, azur fino in hitro izvrši

Matek & Mikeš

Ljubljana, Franciskanska ulica nasproti hotela Union. Vezenje perila, krasna predtiskana žen roč. dela

VAŽEN JE REZULTAT!

Ta je zjamčen, ker FLY-TOX zanesljivo in hitro uniči molje, muhe, komarje, bolhe, stenice, grile, mravlje in vso drugo golazen.

Kupimo

Bukova drva

vrako količino, kupim. - Bukov gozd, večje komplekse, kupim. Ponudbe na I. Meštrovič, eksport drva, Zagreb, Zrinjevac 15, telefon 23-612. (k)

Objave

V upravi »Slovenec« naj dvignejo inserenti sledeče ponudbe:

Dobrosrčen 8548, Oskrba 9051, Poletje 8893, Pošten 8900, Vsaka velikost 8186.

Vnajem

Komfortno vilo

enoštanovanjsko, 8 lepih sob, kuhinja, kopalnica, soba za služkinjo, stanovanje za hišnika in druge pritlikline, plin, centralna kurjava, velik vrt. 15 minut od glavne pošte — oddam takoj. Natančnejše informacije se dobe: Goslar, Ljubljana, Rožna dolina, Cesta IX. št. 29.

Posestva

Stavbne parcele

v št. Vidu in Vižmarjih, napredaj. Zelo ugodna lega. Polzeve se: Vižmarje št. 78, nasproti Mizarske zadruge.

Posestvo

z novo zago, mlinom in 40.000 m² okrog ležečega sveta v industrijskem okraju napredaj. Polzeve se v upravi »Slovenec« pod št. 9042. (p)

Ugodna prilika!

Prodajam štiristanovanjsko hišo. Polzeve se v gostilni Margon, Brdo št. 77, Ljubljana. (p)

Večja parcela

v bližini mesta Celja napredaj kv. m po 15 din. Ponudbe podr. »Slovenec« v Celju pod zn. »Nakup parcele«. (p)

Velika hiša

dvonadstropna, v mestu Celju napredaj. Ponudbe podr. »Slovenec« v Celju pod zn. »Dvonadstropna hiša«. (p)

Zahvala

Za vse izraze sožalja ob tragični smrti našega dragega sina in brata

Vilka Podlesnika

izrekamo vsem najiskrenejšo zahvalo.

Zalujoča rodbina Podlesnik.

Dotrpela je v 68. letu starosti naša ljuba mama in stara mamica, tašča in teta, gospa

Franja Deisinger

dne 21. t. m. po dolgi bolezni, previdena s tolažili sv. vere.

Na zadnji poti jo spremimo v soboto, dne 22. junija 1940, ob 3. uri pop. izpred mrliške veže Zavetišča sv. Jožefa, Vidovdanska cesta 9 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 21. junija 1940.

Milan in Malči, Borček - vnuček in ostalo sorodstvo.

Zahvala

Za mnoge izraze sočutja, ki smo jih prejeli ob smrti ljubljene soproga, očeta, starega očeta, brata in tasta, gospoda

Valentina Šturma

se najiskrenejše zahvaljujemo. Posebno zahvalo izrekamo darovalcem vencev in cvetja, častiti duhovščini, lovem, Slovenskemu planinskemu društvu, Slovenskemu lovskemu društvu, gasilski četi in vsem prijateljem ter znancem, ki so dragega nam rajnega spremili k večnemu počitku.

Maše zadušnice bodo brane v župni cerkvi v Begunjah.

Poljše, dne 21. junija 1940.

Zalujoči: Liza Šurm, soproga; Ida por. inž. Legat, hčerka — ter ostalo sorodstvo.

Vsemogočni je poklical k Sebi našo dobro mater, gospo

Marijo Zupanc roj. Naveršnik

Pogreb nepozabne pokojnice bo v nedeljo, dne 23. junija, ob 10 dopoldne na farnem pokopališču pri Sv. Florjanu v Doliču.

Gornji Dolič, dne 21. junija 1940.

Alojz, mož; Pepo, Viktor, Lajze, France, sinovi; Marica, Angela, Rezika, s. Amalija, hčere — ter ostalo sorodstvo.